

Seniorenkompass für Hannover

Seniorenkompass

بوصلة الشيوخ المسنين

Penzionerski Kompas

Senior Citizen's Compass

Πυξίδα για ηλικιωμένους

Путеводитель для пожилых людей

Yaşlılar Pusulası

Redaktionsteam

Nicole Drees
Dipl.-Sozialpädagogin,
Systemische Familientherapeutin,
Psychoonkologin

Barbara Janocha M. A.
Ergotherapeutin, Religionswissenschaftlerin,
Projektleitung „Demenz erkrankte MigrantInnen in
Hannover“, Landeshauptstadt Hannover

Sandra Lažeta-Markanović,
Dipl.-Sozialpädagogin,
Interkulturelle Seniorenarbeit,
Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.

Melike Mutlu,
Dipl.-Pädagogin,
Projektkoordinatorin im Fachbereich Senioren
der Landeshauptstadt Hannover

Dorina Radowsky,
Examierte Krankenschwester,
Dipl.-Sozialpädagogin,
Dipl.-Wirtschaftsjuristin,
Koordination des Projektes „Wohnen +“ beim
Transkulturellen Pflegedienst

Martina Robel,
Dipl.-Sozialarbeiterin,
Caritas Forum Demenz beim
Caritasverband Hannover e.V.

Karin Strang M. A.
Prof. i.R.,
Soziologin

Impressum

Herausgeber

Arbeiterwohlfahrt – Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
(Koordination für den Runden Tisch „Alter und Migration“)
Deisterstr. 85 A
30449 Hannover
Tel.: 0511 / 21 978 178

Redaktion

Runder Tisch „Alter und Migration“, Hannover

Fotos

Presseamt der Landeshauptstadt Hannover,
afw-Arbeitszentrum Fort- und Weiterbildung,
Elisabethenstift Darmstadt
Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.

Gestaltung, Satz und Druck

Layout · Satz und Druck
Michael Heiland
Lister Damm 5-7, 30163 Hannover
Tel.: 0511 / 63 41 14
www.michaelheiland-druck.de

Sollten Angebote und Dienste einzelner Anbieter versehentlich nicht oder nicht vollständig aufgeführt worden sein, so wird gebeten, dies zu entschuldigen und der Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V. zur Vervollständigung der Informationssammlung mitzuteilen. Diese Publikation einschließlich aller ihrer Teile ist urheberrechtlich geschützt.

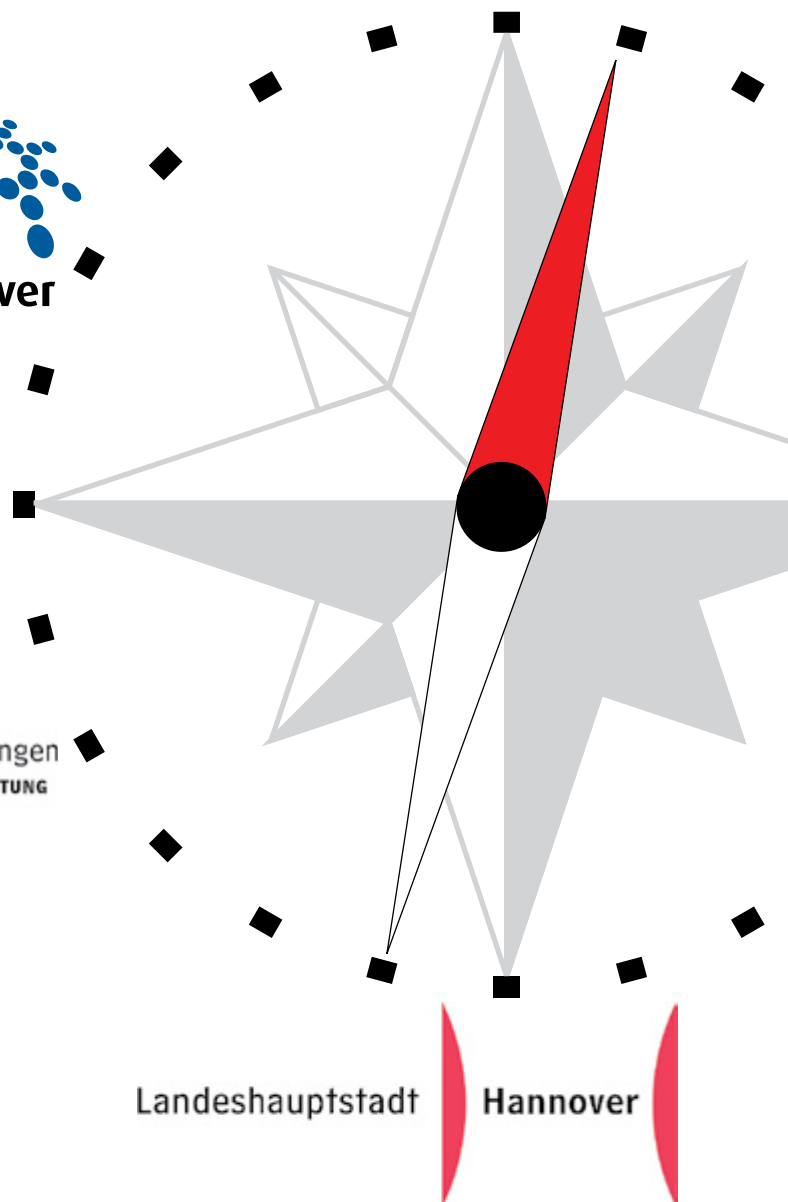
3. überarbeitete Auflage, Hannover, **Juni 2013**

Unsere **Wegbereiter** für die **Entstehung** dieser **Orientierungshilfe**

Wir bedanken uns für das finanzielle Engagement von

- HannoverStiftung, Stiftung der Sparkasse Hannover
- Region Hannover
- Margot-Engelke-Stiftung
- Landeshauptstadt Hannover

Wir danken den Übersetzerinnen und Übersetzern.

Herzlichen Dank auch an alle ungenannten Helferinnen und Helfer für ihre Unterstützung.

Landeshauptstadt Hannover

Liebe Leserinnen und Leser,

die Zahl der älteren Menschen wächst – der demografische Wandel ist in aller Munde. Es steigt aber auch die Zahl der älteren Menschen, die das System von Unterstützung und Hilfe im Alter nicht in Anspruch nehmen können, weil ihre Sprachkenntnisse nicht ausreichen, um es zu verstehen.

Der vorliegende Seniorenkompass gibt Informationen und hilfreiche Tipps zu Themen, die häufig mit dem Älterwerden verbunden sind. In sieben verschiedenen Sprachen ist der Seniorenkompass ein Wegweiser für Menschen, die sich auf den Weg machen, eine Lebenssituation zu verbessern.

Er ist aber mehr als eine Informationsbroschüre: Wir sehen den Seniorenkompass auch als Zeichen für eine Gesellschaft, in der

kulturelle Vielfalt als Bereicherung verstanden und die Teilhabe aller Menschen ermöglicht wird.

Besonderer Dank gebührt dem Gremium „Runder Tisch Alter und Migration“ für den Einsatz, durch den der Seniorenkompass mittlerweile in der 3. Auflage erscheint.

Möge der Seniorenkompass ein hilfreicher Wegweiser durch das Hilfesystem sein und wertvolle Hinweise für alle Ratsuchenden geben.

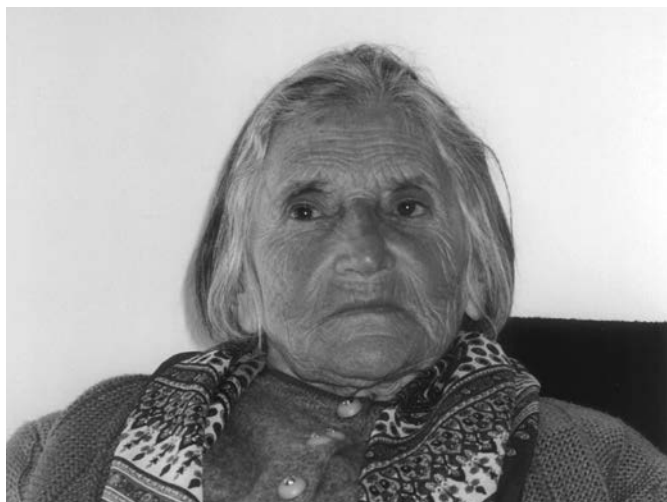

Dr. Silke Lesemann
Vorsitzende
AWO Region Hannover e.V.

Zeichen setzen für kulturelle Vielfalt und die **Teilhabe** aller **Menschen**

Rückkehr und Pendeln	6
Begegnung - aktiv im Stadtteil	7
Wohnen und Pflege im Alter	9
Wenn ich nicht mehr selbst entscheiden kann	13
Mit Vergesslichkeit fängt es an: Demenz und Alzheimer	14
Ansprechpartner und weitere wichtige Hilfen	15

Ein Wegweiser zum guten Altwerden

Der „Seniorenkompass, ein Wegweiser für ältere Migrantinnen und Migranten in Hannover“ liegt nunmehr in der dritten, grundlegend neu bearbeiteten und erweiterten Fassung vor. Die Erarbeitung erfolgte - wie bei den vorangegangenen Auflagen von 1999 und 2004 - durch ein Redaktionsteam des Runden Tisches „Alter und Migration“. Der Runde Tisch ist ein Diskussionsforum, in dem MitarbeiterInnen aus verschiedenen Einrichtungen der Arbeitsfelder Migration einerseits und Altenhilfe/Altenpflege andererseits sowie VertreterInnen unterschiedlicher Migrantenorganisationen seit fast 20 Jahren zusammenarbeiten, um Entwicklungen und Veränderungen zu verfolgen und nach Lösungsansätzen und -strategien zu suchen.

Der Wegweiser soll MigrantInnen helfen, sich im komplexen System der Altenhilfe in Deutschland zurechtzufinden, und Anregungen bieten, die für die eigene Lebenssituation adäquate Lösung auszuloten. Dabei ist zu berücksichtigen, dass SeniorInnen mit Migrationshintergrund aus ihren Heimatländern teilweise ganz unterschiedliche Erwartungen mitbringen und dabei oft noch durch traditionelle Altersbilder geprägt sind. Mit unserer Broschüre wollen wir über die vielfältigen Hilfen und Leistungen der Altenhilfe in Deutschland informieren, mit denen Schwierigkeiten und Probleme im Alter gemeistert werden können. Wichtig ist uns dabei, Ihnen das breite Spektrum an Unterstützungsangeboten vorzustellen, so dass Sie möglichst lange ein selbstständiges Leben in der eigenen Wohnung führen können. Wir erhoffen uns, dass Sie durch die Anregungen und Informationen Entscheidungshilfen für ein „gutes Altwerden“ bekommen.

In Hannover gibt es zahlreiche Stellen, die sich in der Senioren- und Vereinsarbeit engagieren. In einem eigenen letzten Kapitel haben wir zusätzliche Adressen aufgeführt, die für die Leserinnen und Leser hilfreich sein könnten. Wir bitten um Nachsicht, dass

aufgrund der Vielzahl der Angebote hier nur eine Auswahl getroffen werden konnte und wir daher keinen Anspruch auf Vollständigkeit erfüllen können.

Die Sprachen wurden gemäß des Bevölkerungsanteils der älteren Migrantinnen und Migranten in Hannover gewählt. Der Seniorenkompass beinhaltet erstmals auch eine englische und eine arabische Übersetzung. Wir möchten darauf hinweisen, dass es in den Übersetzungen zur besseren Verständlichkeit zu geringfügigen Abweichungen vom deutschen Text kommen kann.

Eine Gewähr für Druckfehler, Vollständigkeit und Aktualität insbesondere bei gesetzlichen Informationen, kann trotz gewissenhafter Überprüfung, nicht übernommen werden. Bitte beachten Sie, dass der Seniorenkompass den Sachstand von Januar 2013 abbildet. Selbstverständlich kann es im Laufe der Zeit zu Veränderungen der gesetzlichen und rechtlichen Regelungen kommen.

Wir hoffen, allen Leserinnen und Lesern mit diesem Heft eine nützliche Handreichung zu geben.

Foto: Chris / pixelio.de

Rückkehr und Pendeln

Zurückkehren, hier bleiben oder doch erst mal pendeln, um zu sehen, wo es am besten ist? Diese Fragen stellen sich für die meisten Migrantinnen und Migranten, wenn sie berettet werden. Die Möglichkeit der Realisierung der Rückkehr hängen von verschiedenen Faktoren ab: Die familiären, gesundheitlichen und finanziellen Aspekte spielen ebenso eine Rolle, wie die gesellschaftlichen Bedingungen in Deutschland. Je nachdem ob Familienangehörige, insbesondere die Kinder, oder Freunde und Bekannte in Deutschland bleiben oder nicht, wird die Entscheidung zur Rückkehr beeinflusst. Ebenso spielen die Entwicklung der Lebensbedingungen in den Herkunftsländern und die Erfahrungen der bereits Zurückgekehrten eine Rolle. Egal ob Sie sich für ein Pendeln zwischen den Ländern oder für eine endgültige Rückkehr in Ihr Heimatland entscheiden, ist es wichtig, dass Sie sich vorher gründlich über die finanziellen und aufenthaltsrechtlichen Angelegenheiten informieren und alle Ihre bestehenden Fragen bezüglich des neuen Lebensabschnitts klären. Je nach Heimatland gelten sehr unterschiedliche Regelungen. Bürger der Europäischen Union (EU) genießen z.B. Freizügigkeit in Bezug auf Einreise und Aufenthalt. Das bedeutet, dass Bürger der EU und deren Familienangehörige, die sich seit fünf Jahren rechtmäßig im Bundesgebiet aufgehalten haben, das Recht auf Einreise und Aufenthalt haben - unabhängig vom Vorliegen weiterer Voraussetzungen. Da Spätaussiedler bei der Einreise den deutschen Pass erhalten, sind sie rechtlich den deutschen Staatsbürgern gleichgestellt.

Sind die Rentenansprüche gesichert?

Hier stellt sich häufig die Frage: Wird meine Rente auch in mein Heimatland überwiesen? Grundsätzlich kann die Rente im Ausland gezahlt werden. Hierbei ist folgendes zu beachten: Für Renten nach dem Fremdrentengesetz gelten besondere Bedingungen bei einer Zahlung ins Ausland. Es ist wichtig, dass Sie sich im Vorfeld rechtzeitig von Ihrer Rentenversicherung beraten lassen. Nur dort können Sie eine verbindliche Auskunft über Ihre individuelle Rentenzahlung in Ihr Heimatland bekommen. Für viele Rentnerinnen und Rentner ist die Deutsche Rentenversicherung für Auskünfte zuständig.

Deutsche Rentenversicherung
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum
Berliner Allee 13, 30175 Hannover
☎ 0511/ 829 15 00

Falls Sie eine Zusatzrente beziehen, sollten Sie sich mit Ihrer zuständigen Zusatzversorgungskasse in Verbindung setzen, um zu prüfen, ob diese auch ins Ausland zahlt.

Aufenthaltsrecht bei längerem Aufenthalt im Heimatland

Wenn Sie sich länger im Ausland aufhalten ist folgendes zu beachten: Jeder Aufenthaltstitel entfällt automatisch,

- wenn der gewöhnliche Wohnsitz ins Ausland verlegt wird oder
- nach sechs Monaten Aufenthalt im Ausland (oder nach einer von der Ausländerbehörde bestimmten individuellen Frist).

Die Aufenthaltsgenehmigung bleibt bestehen, wenn:

- eine Niederlassungserlaubnis vorliegt und Sie seit mindestens 15 Jahren rechtmäßig im Bundesgebiet leben,

- der Lebensunterhalt aus eigenen Mitteln (Rente, Einkommen, Vermögen...) gesichert und
- ein Krankenversicherungsschutz auch für die Zeit des Auslandsaufenthaltes vorhanden ist.

Für diejenigen, die als jüdische Kontingentflüchtlinge nach Deutschland gekommen sind, gelten die aufenthaltsrechtlichen Bestimmungen nach dem Zuwanderungsgesetz.

Krankenversicherungsschutz beim Pendeln

Bei jeder Reise in Ihr Herkunftsland brauchen Sie einen gültigen Krankenversicherungsschutz (Auslandskrankenschein, elektronische Versicherungskarte). Informationen darüber bekommen Sie von Ihrer Krankenkasse.

Durch eine zusätzliche private Auslandskrankenversicherung (z.B. bei Ihrer Krankenkasse, anderen privaten Versicherungen oder beim ADAC) erhalten Sie spezielle Leistungen für den möglichen Notfall, wie z.B. Krankenrücktransport nach Deutschland.

Möglichkeiten der Wiederkehr nach Deutschland

Was ist, wenn Sie sich die Rückkehr in Ihr Heimatland anders vorgestellt haben und gerne wieder nach Deutschland zurück kommen möchten? Haben Sie einen Anspruch darauf? Wenn ja, an wen müssen Sie sich wenden?

Es gibt ein Recht auf Wiederkehr für Menschen,

- die eine Rente von einem deutschen Rentenversicherungsträger beziehen,
- die sich vor der Ausreise mindestens 8 Jahre rechtmäßig im Bundesgebiet aufgehalten haben und
- deren Lebensunterhalt (für sich und den Lebenspartner) aus eigenen Mitteln gesichert ist.

Den Antrag auf Rückkehr nach Deutschland müssen Sie bei der deutschen Botschaft im Heimatland stellen.

Begegnung im Stadtteil

Gerade im Alter ist es vielen Menschen wichtig, Menschen zu kennen, mit denen sie ihre Zeit verbringen können. In Hannover gibt es zahlreiche Angebote, an denen ältere Menschen ihre Freude haben. Verschiedene Wohlfahrtsverbände, die Stadt Hannover, aber auch zahlreiche Glaubensgemeinschaften und Kulturvereine in Hannover haben ein breites Angebot für ältere Migrantinnen und Migranten.

Muttersprachliche Seniorengruppen und Freizeitgestaltung

Wenn Sie zu gleichaltrigen Menschen Kontakt haben möchten oder sich mit anderen Menschen engagieren möchten, besteht die Möglichkeit, dass Sie deutschsprachige oder muttersprachliche Seniorengruppen in Ihrer Nachbarschaft besuchen. Alle Angebote sind kostenfrei und sind für jeden offen. Sie finden in verschiedenen Freizeitheimen oder auch in Begegnungsstätten statt. Sie können zum Beispiel an interkulturellen Kochgruppen, an Bewegungsangeboten, Gesprächsrunden oder einem Gedächtnistraining teilnehmen. So lernen Sie Menschen aus Ihrer Nachbarschaft kennen und knüpfen Kontakte. Sie können sich miteinander austauschen und erhalten zahlreiche Informationen, Anregungen und Hilfe. Die muttersprachlichen Gruppen werden von ehrenamtlichen Mitarbeiterinnen und Mitarbeitern geleitet, die Ihre Sprache sprechen. Zweimal im Jahr erscheint der Veranstaltungskalender des Kommunalen Seniorenservice Hannover (KSH) und der Wohlfahrtsverbände mit Angeboten zu Reisen, Tagesfahrten, Wanderungen und Informations- und Diskussionsveranstaltungen.

Die interkulturelle Begegnungs- und Beratungsstätte der Arbeiterwohlfahrt (AWO) finden Sie in der Nordstadt (Horst-Fitjer-Weg 5). Auch hier gibt es viele Begegnungsmöglichkeiten. Die Seniorinnen und Senioren kommen gebürtig u. a. aus Russland, der Ukraine, der Türkei, Bosnien, Kroatien und Serbien (alle Nachfolgestaaten des ehemaligen Jugoslawiens), dem Irak und Deutschland. Darüber hinaus finden in weiteren Stadtteilen Hannovers Treffen für Seniorengruppen aus unterschiedlichen Ländern statt.

Informieren Sie sich über das Veranstaltungs- und Beratungsangebot direkt bei

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
☎ 0511/ 219 78 - 143 oder 219 78 – 178

Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
☎ 0511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden
☎ 0511 / 168 - 4 23 45
(Seniortelefon der Landeshauptstadt Hannover)

Partnerbesuchsdienste

Der Partnerbesuchsdienst vermittelt ehrenamtliche Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter, die regelmäßig Hausbesuche machen möchten bei Menschen, die ihre Wohnung aus gesundheitlichen Gründen nur noch selten verlassen können. Diese Besuche sind kostenlos und erfolgen individuell nach Absprache. Wenden Sie sich an einen Partnerbesuchsdienst, wenn Sie gerne Besuch bekommen möchten oder wenn Sie selber Besuche machen möchten.

Arbeiterwohlfahrt der Region Hannover (AWO):
☎ 0511 / 21978-123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover:
☎ 0511 / 3687-164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH):
☎ 0511 / 168-42345

Deutschsprachige und muttersprachliche Beratung für Menschen ab 60

Für alle älteren Bürgerinnen und Bürger der Stadt Hannover gibt es verschiedene kostenlose Beratungsmöglichkeiten, die von unterschiedlichen Organisationen angeboten werden. Dort können Sie offene Fragen ansprechen, Probleme klären oder persönliche Hilfestellung erbitten. Im folgenden Abschnitt finden sie mehrere Ansprechpartner, die Ihnen weiterhelfen werden. Diese sind zur Verschwiegenheit verpflichtet.

Deutschsprachige Sprechstunden für Seniorinnen und Senioren
Einmal wöchentlich finden in allen Stadtbezirken deutschsprachige Sprechstunden des Kommunalen Seniorenservice Hannover (KSH) statt. Sozialarbeiterinnen und Sozialarbeiter der Stadt Hannover helfen Ihnen bei Ihren Fragen und Sorgen weiter. Sie können auch die Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter des Seniorentelefons der Landeshauptstadt Hannover anrufen unter ☎ 0511 / 168 - 4 23 45.

Umfangreiche Auskünfte erhalten Sie und Ihre Angehörigen auch auf der Internetseite: www.seniorenberatung-hannover.de

Muttersprachliche Sprechstunden für Seniorinnen und Senioren

Der Kommunale Seniorenservice Hannover (KSH) berät im SeniorenServiceZentrum in Linden (Ihmepassage 5; Eingang Blumenauer Straße)

Dienstags, 14 - 16 Uhr, türkischsprachig
Mittwochs, 10 – 12 Uhr, russischsprachig

Die Arbeiterwohlfahrt (AWO) berät ältere Menschen in der Nordstadt in der Interkulturellen Begegnungs- und Beratungsstätte (Horst-Fitjer-Weg 5),
☎ 0511 / 702765

Dienstags, 9 - 11.30 Uhr türkischsprachig,
Donnerstags, 9 - 11.30 Uhr bosnisch, kroatisch, serbisch

Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover
☎ 0511 / 12600-1055

Beratung in bosnischer, kroatischer und serbischer Sprache, ebenso italienisch.

Das Deutsche Rote Kreuz (DRK), Region Hannover e.V. berät in Mittelfeld (Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover) insbesondere Spätaussiedler. ☎ 0511 / 3671-155

Diakonisches Werk, Pro Migration
Burgstr. 10, 30159 Hannover
Beratung in griechischer und russischer Sprache: Terminvereinbarung unter ☎ 0511 / 3687-132 an folgenden Tagen: Mo 8-9.30 Uhr und Do 13-14.30 Uhr

Dolmetscherdienste

Oft ist es hilfreich in Gesprächen einen Dolmetscher an der Seite zu haben. Folgende Stellen vermitteln Dolmetscherdienste:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ 0511 / 168-41020
Kargah e.V., ☎ 0511 / 126078-12
Stadt Hannover, ☎ 0511 / 168-42720

Einzelfallhilfe als Krisenintervention

Ältere Menschen, die sich in besonders schwierigen Lebenslagen befinden, werden im Rahmen der Einzelfallhilfe sozialarbeiterisch betreut. Diese Schwierigkeiten sind oft auf psychische Probleme, familiäre Konflikte oder erhebliche finanzielle Probleme zurückzuführen. In der Folge sind die Menschen massiv unterversorgt, da sie selbst keinen Zugang zum Hilfesystem finden oder Hilfen grundsätzlich ablehnen. Manche betroffene Personen werden in stark verwehrtem Zustand angetroffen oder müssen dringend in psychiatrische Behandlung gebracht werden. Diese schwierigen Lebenslagen bedingen eine intensive Fallbearbeitung. Oft sind fünf und mehr Hausbesuche notwendig, um eine Lösung herbeizuführen. Das Team der Einzelfallhilfe als Krisenintervention arbeitet nach stadtbezirklichen Zuständigkeiten.

In Not- oder Krisensituationen können Sie sich an das Seniorentelefon der Landeshauptstadt Hannover wenden unter der ☎ 0511 / 168 – 4 23 45.

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover

Der Seniorenbeirat setzt sich für die Interessen und Belange der Seniorinnen und Senioren in Hannover ein. Er ist parteipolitisch und religiös neutral. Sie können sich an den Seniorenbeirat wenden, wenn Sie eigene Anregungen und Vorschläge zur Verbesserung der Situation der älteren Menschen in den Stadtgebieten geben wollen. Das könnte z.B. Kritik am schlechten Zustand der Bürgersteige, an der mangelnden Straßenbeleuchtung oder an der zu kurzen Grünphase einer Fußgängerampel sein. Die Sprechzeiten sind mittwochs von 10 bis 12.30 Uhr.

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover
Kurt-Schuhmacher-Straße 24, 30159 Hannover
☎ 0511/ 168 - 4 37 97

Wohnen und Pflege im Alter

Wohnmöglichkeiten im Alter

Altersgerechtes Wohnen in der eigenen Wohnung

Im Alter können körperliche Einschränkungen bei der selbstständigen Versorgung zu Hause zu Problemen führen. Wenn die Familie keine oder unzureichende Hilfe anbieten kann, ist es gut zu wissen, wo und in welchem Umfang es Unterstützung gibt, die möglichst lange ein selbstständiges Leben in der eigenen Wohnung ermöglicht.

Serviceangebote

Es gibt verschiedene Serviceangebote, die Ihnen Hilfen im Alltag zur Verfügung stellen, z.B. Essen auf Rädern, Haus-Notrufdienste, häusliche Pflege durch ambulante Pflegedienste oder Hilfen im hauswirtschaftlichen und sozialen Bereich.

Hilfsmittel

Auch Hilfsmittel wie Rollator, Rollstuhl, Toilettenstuhl oder Pflegebett können das Leben in der eigenen Wohnung erleichtern. Wenn Sie eine Pflegestufe haben, müssen Sie diese Hilfsmittel bei der zuständigen Pflegekasse beantragen, damit die Kosten übernommen werden. Daneben besteht die Möglichkeit, diese Hilfsmittel bei einem Sanitätshaus auf eigene Kosten zu kaufen.

Umbaumaßnahmen

Wenn Stufen oder Türschwellen das Gehen erschweren, Türen zu eng sind, die Badewanne nicht mehr benutzt werden kann oder die Toilette zu niedrig ist, können Umbaumaßnahmen helfen, die eigene Wohnung altersgerecht zu gestalten. Wer eine Pflegestufe hat, wird bei solchen Umbaumaßnahmen finanziell unterstützt. Vorher muss ein Antrag bei der zuständigen Pflegekasse gestellt werden.

Ambulante häusliche Pflege bietet rund um die Uhr professionelle Hilfe an. Von Körperpflege, Behandlungspflege bis hin zu hauswirtschaftlicher Versorgung können die Kosten für solche Leistungen von der Pflegekasse und bei vorheriger Beantragung übernommen werden. Voraussetzung hierfür ist eine vorliegende Pflegebedürftigkeit. Mehr Informationen dazu gibt es auf Seite 11 (gesetzliche Pflegeversicherung).

Sozialstationen gehören zu den Einrichtungen, die es sich zur Aufgabe gemacht haben, pflegebedürftige Menschen in der eigenen Wohnung zu pflegen und zu betreuen.

Ambulante psychiatrische Pflege (APP) soll dazu beitragen, dass alte Menschen mit einer psychischen Erkrankung ein würdiges, eigenständiges Leben in ihrem gewohnten häuslichen Umfeld führen können. Der Hausarzt kann diese APP verordnen, wenn die Diagnose durch einen Facharzt für Neurologie, Psychiatrie oder Nervenheilkunde gesichert ist. Die häusliche psychiatrische Fachkrankenpflege ist eine Ergänzung der ärztlichen Behandlung. Die Kosten hierfür werden von den gesetzlichen Krankenkassen

übernommen. Die ambulante psychiatrische Pflege kann eigenständig oder zusätzlich zu bereits vorhandener Pflege erbracht werden. Die APP ist jedoch zeitlich befristet.

Pflegestützpunkte

Besondere Beratungseinrichtungen der Stadt Hannover und der Region Hannover zum Thema Pflege werden Pflegestützpunkte genannt. Hier bekommen Sie fachkundige Beratung. Diese ist vertraulich, neutral und kostenlos. Das Beratungsspektrum umfasst z.B. Auskünfte über Sozialleistungen, konkrete Ratschläge bei der körperlichen Pflege, Tipps für die bessere Wohnraumgestaltung u.v.m. Das Beratungsteam unterstützt Sie auch dabei Anträge zu stellen, z.B. einen Antrag auf eine Pflegestufe.

Die Pflegestützpunkte der Landeshauptstadt Hannover erreichen Sie unter der einheitlichen Telefonnummer 0511 / 168- 4 23 45. Eine persönliche Beratung findet statt in Bemerode, Bothfeld, Linden, Misburg, Ricklingen und Herrenhausen.

Die Region Hannover bietet im Umland Hannovers weitere Beratungsmöglichkeiten in den Pflegestützpunkten in Burgdorf, Marktstr. 55, Empelde, Am Rathaus 14, Wunstorf, Am Stadtgraben 28A.

Fragen rund um das Wohnen im Alter können gestellt werden bei:

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ 0511/ 3 48 59-14

Senioren- oder Altenwohnanlage

Eine Wohnung in einer Senioren- oder Altenwohnanlage zeichnet sich aus durch eine altengerechte Ausstattung und Barrierefreiheit, wie z.B. einen Aufzug und Schwellenfreiheit. Sie schließen mit dem Vermieter einen ganz normalen Mietvertrag ab. Vermieter sind oft Wohnungsbaugesellschaften, Wohlfahrtsverbände oder die Stadt Hannover. Sehr häufig sind für die Belegung solcher Wohnungen Berechtigungsscheine erforderlich, das heißt, dass Sie diese Wohnungen nur mieten können, wenn Sie eine bestimmte Einkommensgrenze nicht überschreiten. Dieser sogenannte B-Schein ist grundsätzlich bei der Wohnsitzgemeinde zu beantragen. Weitere Informationen und Antragsvordrucke bekommen Sie bei den Stadt- und Gemeindeverwaltungen Ihres Wohnortes.

Viele Träger werben damit, dass sie „Betreutes Wohnen“ anbieten. Diese Wohnform bietet den Vorteil, dass Sie je nach Bedarf Hilfe- und Unterstützungsmöglichkeiten in unterschiedlichem Umfang in Anspruch nehmen können. Neben der altersgerechten barrierefreien Wohnung gibt es dann Gemeinschaftseinrichtungen und einen Grund- und Wahlservice, den Sie pauschal mit buchen müssen, auch wenn Sie noch keine Hilfe benötigen. Hierbei wird zum Mietvertrag zusätzlich ein Betreuungsvertrag abgeschlossen, der in der Regel Botendienste, Fahr- und Begleitdienste,

Freizeitangebote und Wohnungsreinigung enthält. Dazu sollten auch ein Hausmeisterdienst und ein 24-Stunden-Hausnotrufdienst gehören. Bitte beachten Sie, dass die Angebote nicht einheitlich sind, sondern diese je nach Träger unterschiedlich sind und daher gut miteinander verglichen werden müssen.

Eine pflegerische Versorgung ist im Betreuungsvertrag nicht enthalten, sondern muss bei einem Pflegebedarf mit einem ambulanten Pflegedienst vereinbart werden. Solche Wohnungen sind oft einer Pflegeeinrichtung angegliedert und ermöglichen bei einem hohen pflegerischen Hilfebedarf einen Umzug in die entsprechenden Wohnbereiche.

Zusätzliche Informationen zu diesem Thema erhalten Sie beim

Kommunalen Seniorenservice der Stadt Hannover
Seniorentelefon

☎ 0511/ 168-4 23 45 oder bei der

Region Hannover – Pflege - Info

☎ 0511 / 616- 2 33 00

Entlastende Unterstützung bei häuslicher Pflege

Manchmal ist es nicht mehr möglich die pflegebedürftige Person rund um die Uhr zu Hause zu versorgen. Der pflegende Angehörige kann selber erkrankt sein oder muss dringend selber einige Tage Urlaub machen. Dann stehen Ihnen verschiedene Versorgungsmöglichkeiten zur Verfügung.

Tagespflege (§ 41 SGB XI)

Wenn die Pflege zu Hause nicht mehr im erforderlichen Maße sichergestellt werden kann, sollte eine teilstationäre Pflege in speziellen Einrichtungen in Erwägung gezogen werden. Die Tagespflege versteht sich als Bindeglied zwischen ambulanter und stationärer Altenhilfe, die das Hauptziel hat, hilfsbedürftigen Menschen die Gelegenheit zu geben, so lange wie möglich in ihrem gewohnten Umfeld zu leben. Weitere Ziele sind: Entlastung der pflegenden Angehörigen, Erhaltung der geistigen und körperlichen Fähigkeiten, Verhinderung bzw. Hinauszögern eines Heimaufenthaltes. Bei Bestehen einer Pflegestufe erhalten die Tagesgäste von der Pflegeversicherung monatlich feste Zuschüsse für die Pflegekosten. Die Unterkunfts- und Verpflegungskosten müssen vom Tagesgast selbst getragen werden.

Kurzzeitpflege (§ 42 SGB XI)

Die Kurzzeitpflege kann notwendig sein, wenn für eine Übergangszeit die Pflege durch den ambulanten Pflegedienst oder durch Angehörige nicht gesichert werden kann. Auch geschwächte Patienten nach einem Klinikaufenthalt können diese Möglichkeit nutzen, bis sie sich wieder in ihrer Wohnung versorgen können. Bei Vorliegen einer Pflegestufe beteiligen sich die Pflegekassen an den Kosten für einen Aufenthalt in einem Pflegeheim für maximal vier Wochen pro Kalenderjahr, bis zu 1.550 € / Jahr. Somit werden Kosten für pflegebedingte Aufwendungen, für Aufwendungen der sozialen Betreuung sowie für Leistungen der medizinischen Behandlungspflege von der Pflegeversicherung übernommen. Weitere Kosten wie Unterkunft und Verpflegung sind von der zu pflegenden Person zu tragen.

Verhinderungspflege (§ 39 SGB XI – Häusliche Pflege bei Verhinderung der Pflegeperson)

Der Anspruch auf Verhinderungspflege besteht, wenn die Pflegeperson wegen Urlaub, Krankheit oder aus anderen Gründen ausfällt. Pflegebedürftige haben für maximal vier Wochen pro Kalenderjahr Anspruch auf eine Ersatzpflegekraft. Voraussetzung ist, dass die Pflegeperson den Pflegebedürftigen mindestens sechs Monate in seiner häuslichen Umgebung gepflegt hat.

Die Ersatzpflege muss nicht unbedingt von einem ambulanten Pflegedienst ausgeführt werden, auch Angehörige, Freunde oder Nachbarn können die Pflege übernehmen. Diese Person erhält dann Pflegegeld entsprechend der festgestellten Pflegestufe, sofern sie nicht bis zum zweiten Grad mit dem Pflegebedürftigen verwandt oder verschwägert ist. Entstehen der Pflegeperson Mehraufwendungen, z.B. durch Verdienstaufschlag oder Fahrtkosten, können von der Pflegekasse bis zu 1.550,00 € übernommen werden. Alternativ kann der Pflegebedürftige für die Dauer von vier Wochen pro Jahr auch in einer Pflegeeinrichtung betreut werden. Auch eine stundenweise Verhinderungspflege ist möglich.

Menschen mit Demenz können Anspruch auf zusätzliche Betreuungsleistungen haben. Weitere Informationen finden Sie auf Seite 11.

Alten- und Pflegeheime

In einem Altenpflegeheim wird vollstationäre und dauerhafte Pflege geleistet, die nur von der Pflegekasse übernommen wird, wenn die Pflege zu Hause oder teilstationär nicht mehr möglich ist. Das Entgelt für den pflegebedingten Aufwand wird von der Pflegekasse übernommen. Die Höhe des Pflegesatzes ist von Einrichtung zu Einrichtung verschieden und unter anderem von der jeweiligen Pflegestufe abhängig. Die Pflegekassen zahlen jedoch nur bestimmte Regelsätze, die bei der stationären Pflege höher veranschlagt sind als bei der häuslichen Pflege.

Zur Finanzierung des Pflegeplatzes lassen Sie sich am besten von der ausgewählten Einrichtung beraten oder wenden sich ggf. bei der Stadt Hannover an den Fachbereich Soziales (vormals Sozialamt) oder an den Fachbereich Senioren.

Gerontopsychiatrische Pflegeheime

Solche Pflegeeinrichtungen sind für alte Menschen gedacht, die an einer Form von Demenz erkrankt sind oder unter einer psychischen Erkrankung leiden. Wenn jemand sich selbst und andere gefährdet und in der eigenen Wohnung nicht mehr versorgt werden kann, ist die Unterbringung in einer solchen Einrichtung erforderlich. Manche Pflegeeinrichtungen haben auch einen

geschlossenen Bereich, so dass die schutzbedürftigen Personen nicht eigenständig das Haus verlassen können.

Hospiz

Die Versorgung in einem Hospiz ist für Menschen gedacht, die an einer unheilbaren Krankheit leiden und in den letzten Wochen ihres Lebens aus unterschiedlichen Gründen nicht zu Hause versorgt werden können. Viele Hospizbewohner sind jüngere Menschen, die dort eine pflegerische, psychosoziale und auch medizinische Versorgung erhalten. Auch in der häuslichen Umgebung ist die Begleitung und Betreuung von Sterbenden und ihrer Angehörigen durch einen ambulanten Hospizdienst möglich.

Leistungen und Regelungen verschiedener Kostenträger - was Sie bekommen, was Sie bezahlen müssen

Krankenversicherung (SGB V)

Die gesetzliche und private Krankenversicherung bezahlen entstehende Kosten im Krankheitsfall. Dies sind z.B. der Arztbesuch, der Krankenhausaufenthalt sowie die Arznei-, Heil- und Hilfsmittel.

Zuzahlung / Selbstbeteiligung

Für alle gesetzlich Krankenversicherten gelten folgende Regelungen für die Selbstbeteiligung an den Kosten ihrer Behandlung: Bei Arzneimitteln, Verbandstoffen und Medizinprodukten gilt eine Zuzahlung von 10%, jedoch mindestens fünf Euro und höchstens zehn Euro. Die tatsächlichen Kosten des Arzneimittels dürfen nicht überschritten werden. Dieselbe Zuzahlung gilt auch für Hilfsmittel, wie Rollstühle, Lifter etc. Eine Ausnahme stellen die Hilfsmittel dar, die zum Verbrauch bestimmt sind wie zum Beispiel Inkontinenzprodukte, wo der Patient eine Zuzahlung von 10% pro Rezept zu entrichten hat. Bei Heilmitteln, wie z.B. Krankengymnastik und häuslicher Krankenpflege, werden zehn Euro pro Verordnung bezahlt und 10% der tatsächlichen Kosten. Bei stationärer Krankenbehandlung oder Anschlussrehabilitationen beträgt die Zuzahlung zehn Euro täglich für maximal 28 Tage pro Kalenderjahr.

Belastungsgrenze

Grundsätzlich müssen alle Mitglieder der gesetzlichen Krankenkassen zuzahlen. Die Zuzahlungen dürfen jedoch 2% des Bruttojahreseinkommens nicht überschreiten. Für chronisch Kranke beträgt die Grenze 1% der Bruttoeinkünfte. Sie können bei Ihrer Krankenkasse auch eine Befreiung von der Zuzahlung beantragen.

Gesetzliche Pflegeversicherung (SGB XI)

Anspruch auf Leistungen der Pflegeversicherung haben Personen mit einem erhöhten und dauerhaften Hilfebedarf im täglichen Leben. Voraussetzung ist eine fünfjährige Mitgliedschaft in der gesetzlichen Pflegeversicherung sowie das Vorliegen einer Pflegebedürftigkeit, die voraussichtlich mindestens 6 Monate andauert.

Pflegestufe

Personen, die regelmäßig Hilfe und Pflege erhalten, können bei der zuständigen Pflegekasse einen Antrag auf eine Pflegestufe stellen. Danach meldet sich der Medizinische Dienst der Kran-

kenversicherung (MDK) zu einer Begutachtung bei Ihnen an, um die Pflegebedürftigkeit zu prüfen. Anschließend erfolgt je nach Pflegeumfang die Einteilung in eine der drei Pflegestufen.

Pflegestufe I setzt einen Hilfebedarf in den Bereichen Körperpflege, Ernährung und Mobilität von mindestens 90 Minuten täglich voraus. Davon müssen mehr als 45 Minuten auf die Grundpflege entfallen.

Bei der Pflegestufe II muss der gesamte Zeitaufwand mindestens drei Stunden betragen, wovon auf die Grundpflege mindestens zwei Stunden entfallen müssen.

Die Pflegestufe III sieht für die Leistungen der Grundpflege mindestens vier Stunden vor.

Pflegedienste und Pflegekassen bieten entsprechende Beratung in Bezug auf die Leistungsform und den entsprechenden Leistungsumfang an. Beim Vorliegen einer Pflegestufe können die Versicherten zwischen Pflegesachleistungen, Pflegegeldleistungen und Kombinationsleistungen wählen. Was dies bedeutet, wird im Folgenden erläutert.

Pflegegeld

Das Pflegegeld wird an Sie ausbezahlt, so dass Sie sich selbst die benötigten Hilfen besorgen können. Das Pflegegeld beträgt je Kalendermonat:

in Pflegestufe I	235,00 €
in Pflegestufe II	440,00 €
in Pflegestufe III	700,00 €

Wenn Sie das Pflegegeld wählen, muss eine Pflegeperson benannt werden. Für diese Person werden von der Pflegekasse auf Antrag Rentenversicherungsbeiträge abgeführt.

Pflegesachleistungen

Mit Pflegesachleistungen werden alle Leistungen bezeichnet, die durch einen ambulanten Pflegedienst erbracht werden. Dies können Hilfen bei der Körperpflege, dem Anziehen oder im Haushalt sein. Der Pflegedienst stellt auch Medikamente oder kauft ein. Der Anspruch auf Pflegesachleistung für Pflegebedürftige umfasst je Kalendermonat:

in Pflegestufe I	bis zu 450,00 €
in Pflegestufe II	bis zu 1.100,00 €
in Pflegestufe III	bis zu 1.550,00 €

In Härtefällen werden Pflegeeinsätze bis zu 1.918,00 € übernommen.

Kombinationsleistung

Wenn die Pflegesachleistung nicht völlig ausgeschöpft ist, erhalten die Pflegebedürftigen zusätzlich ein anteiliges Pflegegeld.

Zusätzliche Betreuungsleistungen (§ 45 b SGB XI)

Die zusätzlichen Betreuungsleistungen sind geschaffen worden für Menschen, die in ihrem alltäglichen Handeln viel Hilfe und Unterstützung brauchen, z.B. Menschen mit Demenz oder anderen seelischen Erkrankungen. Da pflegende Angehörige viel Zeit bei der Betreuung aufbringen müssen, gibt es das Angebot, dass die Erkrankten an Gruppen teilnehmen, in denen diese in der Gemeinschaft betreut werden. Es wird gemeinsam erzählt, gesungen, spazieren gegangen, gebastelt und alles andere, was Freude macht. Diese Betreuung dient im Besonderen der Entlastung der Angehörigen. Die ehrenamtlichen Helferinnen und Helfer kommen auch zu Ihnen nach Hause.

Für diese Leistung gewährt Ihre Pflegekasse auf Antrag einen Betrag von monatlich 100,00 € (Grundbetrag) bzw. 200,00 € bei einem erhöhten Betreuungsbedarf. Der Medizinische Dienst der Krankenkassen (MDK) kommt zur Begutachtung ins Haus. Diese besondere Leistung wird Ihnen nicht ausbezahlt, sondern kann ausschließlich für die Inanspruchnahme von qualitätsgesicherten Betreuungsleistungen verwendet werden.

Pflege-Neuausrichtungsgesetz (PNG) - Bessere Leistungen für Menschen mit Demenz

Seit dem 1. Januar 2013 ist das Gesetz zur Neuausrichtung der Pflegeversicherung in Kraft, das den besonderen Bedürfnissen von Menschen mit Demenz besser gerecht werden soll. Zusätzlich zu dem Betreuungsgeld in Höhe von 100 € und 200 € (§ 45 SGB XI) erhalten Menschen mit Demenz, die der Pflegestufe 0 zugeordnet sind, Pflegegeld oder Pflegesachleistungen. In den Pflegestufen I und II wird der bisherige Betrag aufgestockt.

Pflegestufe	Pflegegeld pro Monat	Pflegesachleistungen pro Monat
Pflegestufe 0	120,00 €	225,00 €
Pflegestufe I	305,00 €	665,00 €
Pflegestufe II	525,00 €	1.250,00 €

Bei Menschen mit Demenz in der Pflegestufe III bleiben die Leistungen unverändert.

Wichtig ist: Nehmen Sie professionelle Hilfe in Anspruch und lassen Sie sich bei der Beantragung von Leistungen beraten, z.B. bei den in diesem Heft genannten Beratungsstellen, den Pflegestützpunkten oder bei den Pflegeberatern Ihrer Pflegekasse.

Einige Leistungen nach dem SGB XII

Wenn Sie nicht in der Lage sind Ihren Lebensunterhalt selber zu finanzieren, dann erhalten Sie staatliche Hilfe nach dem Sozialgesetzbuch (SGB). Einige Unterstützungsmöglichkeiten stellen wir Ihnen im Folgenden vor:

Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung (§§ 41 ff SGB XII)

Diese Leistungen sind abhängig von der Bedürftigkeit und werden nur auf Antrag gewährt. Berechtigt sind Menschen, die das 65. Lebensjahr vollendet haben, oder das 18. Lebensjahr vollendet haben und dauerhaft voll erwerbsgemindert sind. Eigenes Einkommen und Vermögen sowie das des im gleichen Haushalt lebenden Ehepartners oder Partners einer eheähnlichen Gemeinschaft wird berücksichtigt. Kinder sind nur dann unterhaltspflichtig, wenn deren jährliches Gesamteinkommen über 100.000 Euro liegt. Die Grundsicherung als laufende Leistung wird nach dem Regelsatz und für ein Jahr gewährt und zum 01. Juli eines jeden Jahres neu festgesetzt. Die Grundsicherungsleistung soll notwendige Aufwendungen für Bedürfnisse des täglichen Lebens wie Ernährung, Unterkunft, Kleidung, Körperpflege, Hausrat, Heizung und persönliche Bedürfnisse gewährleisten.

In besonderen Bedarfssituationen können zusätzlich einmalige Beihilfen und Leistungen zur Sicherung der Unterkunft oder einer vergleichbaren Notlage gewährt werden.

Weitere Informationen erhalten Sie beim Sozialamt Ihres Wohnortes.

Hilfe zur Pflege (§§ 61 ff SGB XII)

Diese Leistungen stehen Pflegebedürftigen zu, deren Einkommen und Vermögen innerhalb bestimmter Grenzen liegen, sofern die Leistungen der Pflegekasse nicht ausreichen, um den Bedarf zu decken. Dazu zählen häusliche Hilfe, Hilfsmittel, teil- oder vollstationäre Pflege, sofern eine Pflegebedürftigkeit anerkannt worden ist.

Hilfe zur Weiterführung des Haushalts (§ 70 SGB XII)

Wenn keiner der Haushaltsangehörigen den Haushalt führen kann, erhalten Personen mit eigenem Haushalt auf Antrag Leistungen zur Weiterführung des Haushalts, wenn dies erforderlich ist.

Blindenhilfe (§72 SGB XII)

Blinde Menschen können abhängig von Einkommen und Vermögen ergänzend Blindenhilfe beantragen. Das Landesblindengeld wird auf diese Leistung angerechnet.

Ausführliche Informationen zu den Leistungen nach SGB XII erteilt:

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
☎ 0511 / 168-42472

Leistungen nach dem Schwerbehindertengesetz

Personen, die eine körperliche, seelische oder eine geistige Beeinträchtigung haben, können beim Niedersächsischen Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (ehemals Versorgungsamt) einen Antrag stellen, um den Grad der Behinderung (GdB) feststellen zu lassen. Menschen, deren GdB mindestens 50% beträgt, gelten als Schwerbehinderte und haben die Möglichkeit, einen Schwerbehindertenausweis zu bekommen. Verschiedene Merkzeichen im Schwerbehindertenausweis weisen auf die Art der Behinderung hin und ermöglichen z.B. steuerliche Erleichterungen, unentgeltliche Benutzung der öffentlichen Verkehrsmittel, Parkerleichterungen, Mehrbedarf bei der Berechnung der Grundsicherungsleistungen oder bei Fahrdiensten. Die Feststellung der Behinderung und die Ausweisausstellung sind unabhängig von Einkommen und Vermögen.

Antragsformulare erhalten Sie hier:

Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ 0511 / 106-0
Sprechzeiten der Beratungsstelle sind Montag, Dienstag, Mittwoch, Freitag und vor Feiertagen, 9 - 12 Uhr

Beratung finden Sie auch bei der Region Hannover in der List.

Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ 0511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

Wenn ich **nicht mehr selbst entscheiden** kann

In den bisherigen Kapiteln haben Sie viel über praktische Hilfs- und Unterstützungsmöglichkeiten gelesen. In diesem Zusammenhang beschäftigt viele von Ihnen sicher auch die Frage: Was kann ich selbst für den Fall tun, in dem ich einmal nicht in der Lage sein sollte meine Angelegenheiten selbst zu regeln?

Die Vorsorgevollmacht

Für diesen Fall benennt man in einer Vorsorgevollmacht einen Familienangehörigen oder eine andere nahestehende Vertrauensperson, die Ihre persönlichen Interessen nur dann vertritt, wenn Sie selbst - z.B. durch Unfall oder Krankheit - nicht entscheidungsfähig sind. Sie können in der Vorsorgevollmacht bestimmen, für welche Bereiche die Vollmacht gelten soll. Dies sind beispielsweise die

Vertretung in finanziellen, gesundheitlichen, Rechts-, Antrags- und Behördenangelegenheiten, z.B. Pflege oder Heimvertrag.

Der Bevollmächtigte hat in Ihrem Sinne zu handeln. Hilfreich ist es daher, wenn Sie mit dieser Person auch über Ihre ganz persönlichen Wünsche und Vorstellungen sprechen, z.B. über eine mögliche Pflegesituation.

Die Patientenverfügung

Bei dieser weiteren Art der Vorsorge geht es um eine persönliche Regelung für eine besondere Situation, beispielsweise um die Fra-

ge: Möchte ich, dass eine bestimmte Operation oder Behandlung nicht durchgeführt wird?

Mit einer Patientenverfügung regelt man außerdem eigene Wünsche für die medizinische Behandlung am Lebensende. Möchte ich reanimiert werden? Wünsche ich eine künstliche Beatmung oder künstliche Ernährung?

Dieses Papier sollte jedoch nicht ohne Vorsorgevollmacht erstellt werden, da häufig in Situationen, in denen eine Person von schwerer Krankheit betroffen ist und sich nicht adäquat äußern kann, beides benötigt wird.

Die Inhalte einer Patientenverfügung sollten am besten zwischen Ihnen, der Vertrauensperson, die Sie benennen möchten und einem Arzt besprochen werden. Nur so können Sie sicher sein, dass in Ihrem Sinne gehandelt werden kann.

Die Betreuungsverfügung

Für den Fall, dass Sie keine Vorsorgevollmacht erstellt haben oder falls diese nicht alle erforderlichen Bereiche abdeckt, können Sie eine Betreuungsverfügung verfassen. Darin können Sie eine Person Ihres Vertrauens benennen, die für den Fall einer gerichtlichen notwendigen Betreuerbestellung (siehe folgenden Absatz) als Ihr Interessenvertreter eingesetzt wird. Das Gericht ist an Ihren Wunsch gebunden, es sei denn dieser widerspräche Ihrem persönlichen Wohl.

Es empfiehlt sich diese Verfügung in schriftlicher Form und mit Ihrer Unterschrift zu erstellen. Sie muss so hinterlegt sein, dass Sie im Notfall eben auch Anwendung findet; sie kann auch als Anlage Ihrer Vorsorgevollmacht beigelegt werden.

Die rechtliche Betreuung

Eine rechtliche Betreuung wird nur dann eingerichtet, wenn eine Person aufgrund einer schweren körperlichen, seelischen oder geistigen Erkrankung nicht in der Lage ist, ihre persönlichen Angelegenheiten selbst zu regeln und keine Vorsorgevollmacht besteht. Hierzu bedarf es eines Antrags beim Betreuungsgericht.

Umfang und Dauer einer rechtlichen Betreuung richten sich nach der tatsächlichen Notwendigkeit. Diese wird gerichtlich festgestellt und kann jederzeit aufgehoben werden.

Als Betreuer kommen an erster Stelle Familienangehörige und nahestehende Menschen in Frage. Gibt es aus diesem Kreis niemanden, können auch Ehrenamtliche oder Mitarbeiter von Betreuungsstellen oder Betreuungsvereinen ausgewählt und vom Gericht bestellt werden.

Der vom Gericht bestellte Betreuer unterliegt in seiner Arbeit der Kontrolle und stellenweise auch der Genehmigungspflicht des Gerichts, wie z.B. bei Wohnungsaufösungen, Zwangsunterbringungen oder bei Vermögensangelegenheiten.

Diese Form der rechtlichen Vertretung wird nur für notwendige Aufgabenkreise festgelegt. Das kann beispielsweise die Vermögenssorge, die Gesundheitsvorsorge, Rechts-, Antrags- und Behördenangelegenheiten sowie das Aufenthaltsbestimmungsrecht betreffen.

Falls Sie zu allen bisher genannten Angelegenheiten keine Vorsorge getroffen haben und sich mit dem Thema nun intensiver beschäftigen möchten, helfen Ihnen folgende Beratungsstellen oder Informationsquellen weiter:

Auf der Homepage www.btv-region.de finden Sie Adressen und Telefonnummern sämtlicher Betreuungsvereine in der Stadt und Region Hannover.

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten

☎ 0511 / 616 - 0

Die Beratung der Region Hannover findet statt in der Beratungsstelle in der Marktstraße 45, Freitags 9 – 12 Uhr

Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover
☎ 0511 / 590 92 00

Informationen über eine Patientenverfügung erhalten Sie bei der
Ärztammer Niedersachsen
Berliner Allee 20, 30175 Hannover
☎ 0511 / 380 - 0
Homepage: www.aekn.de

Mit Vergesslichkeit fängt es an: Demenz und Alzheimer

Wenn wir alt werden, fallen uns manche Dinge nicht mehr so leicht wie in jungen Jahren. Das Sehen und Hören wird schwieriger und der Zahnarzt versorgt uns mit dritten Zähnen. Auch das Gehirn lässt nach in seiner Leistungsfähigkeit. Viele Menschen werden im Alter - in der Bewegung und im Denken - langsamer. Das ist im weitesten Sinne normal. Wenn das Verhalten eines älteren Menschen allerdings „merkwürdig“ wird, sollte man einen Arzt hinzuziehen. Es könnte eine beginnende Demenz vorliegen. Oft ist es die Vergesslichkeit, die als Erstes auffällt. Angehörige berichten von ständigem Suchen und den immer gleichen Fragen. Oft spüren die Betroffenen diese ersten Veränderungen und sie sind verunsichert. Sie schämen sich oft, dass sie Verabredungen oder den Namen eines guten Bekannten vergessen haben. Es kann sein, dass sie dann Ausreden finden und sich aus ihrem Bekanntenkreis zurückziehen oder liebgewordene Beschäftigungen aufgeben. Ein allgemeines Misstrauen kann sich breit machen, wenn Geld oder Schmuck weg ist und Angehörige verdächtig werden. Manche Familien streiten sich jahrelang, um erst sehr viel später zu erkennen, dass eine Krankheit für diese Persönlichkeitsveränderungen verantwortlich war.

Menschen mit Demenz sind auf Dauer nicht mehr in der Lage für sich zu sorgen. Tätigkeiten, die bisher selbstverständlich waren, sind kaum noch überschaubar: Einkaufen, Kochen, Haushalt und Bankgeschäfte werden zu großen Herausforderungen. So kann es auch passieren, dass Menschen mit Demenz ihre Wohnung verlassen und den Weg nicht mehr zurück finden. Gehen sie im Winter ohne warme Kleidung nach draußen, kann dies lebensgefährlich werden.

Demenz erkrankte erinnern sich an lang zurück liegende Ereignisse und fühlen sich oft in ihre eigene Vergangenheit zurück versetzt. Oft hört man von Menschen mit Demenz: „Ich muss jetzt nach Hause, die Kinder kommen von der Schule“ oder „Ich muss jetzt zur Arbeit.“ In ihrem eigenen Erleben fühlen sie sich verpflichtet, für die Kinder zu sorgen oder zur Arbeit zu gehen. Die Frage nach der eigenen Mutter zeigt oft, dass der Erkrankte nicht mehr realisiert, dass er selber alt geworden ist. Manchmal erkennen die betroffenen Personen nicht mal mehr ihr eigenes Spiegelbild und fragen „Wer ist das denn?“ Es kann sein, dass Menschen mit Demenz mit Personen im Fernseher sprechen oder diesen Essen anbieten. Der Autoverkehr, die Straßenbahn oder das Fernsehen können den Erkrankten ängstigen, da er diese nicht aus der Zeit kennt, als er ein junger Mensch war.

Mit der Zeit vergisst der Mensch mit Demenz die Dinge, die er in seinem späteren Leben gelernt hat, z.B. die erlernte deutsche Sprache. Wenn der Erkrankte gar nicht begreift, dass er sich nur noch in seiner Muttersprache verständigt und dass ihn daher seine deutsche Umwelt nicht mehr versteht, kann dies bei ihm zu Ärger und Wut führen.

Auch Menschen, die ihr Leben lang, Verantwortung in Beruf und Familie getragen haben, werden hilflos. Für die Angehörigen ist es oft eine besondere Herausforderung, wenn Vater oder Mutter, die bisher bestimmt haben, nun der Fürsorge bedürfen und behutsam gelenkt werden müssen.

Menschen mit Demenz brauchen 24 Stunden am Tag eine Person, die ihnen durch den beängstigenden Alltag hilft. Das ist für pflegende Angehörige eine große Herausforderung. Familienangehörige sollten frühzeitig den Hausarzt aufsuchen und sich über die Krankheit informieren. Es ist wichtig, dass Sie wissen, wie sich die Krankheit äußert und wie Sie sich verhalten sollen. Beratungsstellen geben Auskunft, welche Unterstützung Sie bei der Versorgung Ihres Angehörigen zuhause bekommen können. Neben dem Pflegegeld oder Hilfen durch einen ambulanten Pflegedienst (Pflegesachleistungen) gewährt die Pflegekasse für Menschen mit Demenz z.B. einen Betrag von 100 oder 200 Euro. Hierüber entscheiden der Medizinische Dienst der Krankenkassen oder die Pflegegutachter der Region bei einem Hausbesuch. Diese Hilfen sind unabhängig vom Pflegegeld und können z.B. für den Einsatz von ehrenamtlichen Helferinnen und Helfern genutzt werden. Diese Freiwilligen kommen zu Ihnen nach Hause und kümmern

sich um den Erkrankten, so dass Sie Zeit für eigene Erledigungen haben. Es gibt auch die Möglichkeit Betreuungsgruppen zu besuchen.

Bei fortschreitender Demenz wird der Erkrankte nicht mehr seine eigenen Angelegenheiten regeln können. Angehörige sollten sich eine Vollmacht geben lassen, um zum Beispiel Bankgeschäfte erledigen zu können. Im weiteren Verlauf muss eventuell eine gesetzliche Betreuung eingerichtet werden, damit jemand die Verantwortung für weitere Lebensbereiche übernimmt. Informationen hierzu finden Sie im vorherigen Kapitel.

Menschen mit Demenz sollten einen möglichst gleichmäßigen Alltag haben, auf den sie sich verlassen können, denn Altes und Bewährtes gibt Sicherheit. Neue Situationen und plötzliche Veränderungen sollten möglichst vermieden werden. Das Pendeln zwischen Deutschland und dem Heimatland kann eine Demenz verstärken, da die Anpassung an die andere Lebensumwelt von mal zu schwieriger wird.

Der alltägliche, persönliche Umgang sollte liebevoll und geduldig sein. Versuchen Sie jegliche Diskussionen oder Kritik zu vermeiden. Auch wenn es schwer fällt, streiten Sie nicht! Sie helfen Ihrem Angehörigen, indem Sie versuchen seine Welt zu verstehen. Ein guter, behutsamer Umgang ist die Grundlage für ein friedliches und stressfreies Miteinander.

Informationen zu Hilfen und Umgang mit Menschen mit Demenz erhalten Sie bei

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Beratungsstelle)
Beratungsstelle ☎ 0511 / 2 15 74 65
Beratungstelefon ☎ 0511 / 7 26 15 05

Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ 0511/ 700 207 30

Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ 0511 / 168-34018

Ansprechpartner und weitere wichtige Hilfen

In diesem Abschnitt finden Sie zusätzliche Adressen von Vereinen und Einrichtungen, die ebenfalls Beratung oder Angebote für Senioren im Programm haben. Aufgrund der hohen Zahl ist diese Liste nur ein Ausschnitt und kann daher nicht den Anspruch auf Vollständigkeit erfüllen.

Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ 0511 / 26 11 585

Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge
in Niedersachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 9215803

CanArkadas -Verein für interkulturelle Erziehung,
Bildung, Kultur und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ 0511 / 35 34 466

DRK-Region Hannover e.V. (Deutsches Rotes Kreuz)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ 0511 / 3671-0

Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ 0511 / 45 68 08

Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
☎ 0511 / 28 33 98 72

Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 12 60 780

Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 4094

Liberale Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ 0511 / 235 39 67

بوصلة الشيوخ المسنين

أعزائي القارئ والقرّاء،

يتزايد عدد الأشخاص المسنين بإضطراد وتتكلم كل الألسن عن التغير السكاني، لكن يتزايد أيضاً عدد الأنااس المسنين الذين لا يستطيعون الإستفادة من نظام الدعم والمساعدة في الشيخوخة، لأن معرفتهم اللغوية لا تكفي لفهم هذا.

تعطي بوصلة الشيوخ المسنين هذه التي بين أيديكم معلومات ونصائح مفيدة للمواضيع المرتبطة غالباً بأمور كبير السن. توجد بوصلة الشيوخ المسنين هذه في سبع لغات وتكون دليلاً للأنااس الذين يسرون على طريق تحسين وضع المعيشة.

البوصلة هي أكثر من نشرة معلومات: نحن نرى بأن بوصلة الشيوخ المسنين هذه إشارة إلى مجتمع يفهم التعدد الثقافي فيه كغنى ويمكن تحقيق المشاركة من كل الأنااس فيه.

شكر خاص للجنة "الطاولة المستديرة حول كبير السن والهجرة" لنشاطها والذي يتم حالياً بواسطته نشر الطبعة الثالثة لبوصلة الشيوخ المسنين ونتمنى أن تكون بوصلة الشيوخ المسنين دليلاً عبر نظام المساعدة وأن تعطي إرشادات قيمة لكل الباحثين عن إستشارة.

الدكتورة زيلكه ليسيمان
رئيسة جمعية العمال الخيرية (AWO) لمنطقة هانوفر
المسجلة قانونياً

إشارة إيجابية للثقافات المتعددة ومشاركة كل الأنااس

٢ / 26 العودة والتردد ذهاباً وإياباً

٣ / 25 اللقاء - شيء نشيط في الحي

٥ / 23 السكن والعناية الصحية في سن الشيخوخة

٩ / 19 إذا لم أستطع إتخاذ القرار لوحدي

١٠ / 18 بداية الأمر هو النسيان: مرض النسيان (العتة) ومرض
الزهايمر

١٢ / 16 الجهات الشريكة والمساعدات المهمة الأخرى

العودة والتردد ذهاباً وإياباً

العودة أم البقاء هنا أم التنقل ذهاباً وإياباً في بداية الأمر لرؤية أي مكان أفضل للإقامة؟ هذا السؤال يدور في ذهن أغلب المغتربين عندما يبلغون سن التقاعد. إمكانات تحقيق العودة تتعلق بعدة عوامل: فالتطلعات العائلية والصحية والمالية تلعب دوراً. كما تلعب الظروف الاجتماعية في المانيا دوراً أيضاً. يتم التأثير على قرار البقاء حسب ظروف أفراد الأسرة (الأقرباء) وخاصة الأولاد أو الأصدقاء والمعارف إذا كانوا يودون البقاء في المانيا أو لا، فهذا يؤثر على قرار العودة. كذلك يلعب تطور أوضاع المعيشة في بلدان المنشأ وخبرة من عادوا إلى أوطانهم دوراً. الأمر سيان ما إذا قررتم التنقل ذهاباً وإياباً بين البلدان أو العودة نهائياً إلى بلد المنشأ، المهم أن تحصلوا بوقت مسبق وبشكل أساسي على معلومات حول الأوضاع القانونية والمالية للإقامة وتوضيح كل أسئلتكم الموجودة حول مرحلة الحياة الجديدة وتوجد أحكام مختلفة جداً حول هذا الأمر والتي تتعلق ببلد المنشأ. يتمتع مواطنو الإتحاد الأوروبي (EU) مثلاً بالحرية في مجال الإقامة والسفر. هذا يعني بأن لمواطني الإتحاد الأوروبي وأفراد أسرهم الذين أقاموا بشكل قانوني ومنتظم منذ أكثر من خمسة أعوام على أرض الإتحاد الألماني الحق بالسفر والإقامة بدون إثبات أية شروط أخرى. المغتربون الألمان العائدون أخيراً يحصلون في حالة قدومهم إلى المانيا على جواز السفر الألماني وبهذا يتمتعون بنفس حقوق المواطن الألماني قانونياً.

هل حقوق التقاعد (المعاش) مضمونه؟

غالباً ما يسأل المرء نفسه: هل يتم تحويل راتبي التقاعدي إلى وطني؟ يتم دفع راتب التقاعد بشكل أساسي في البلاد الأجنبية. يجب الإنتباه هنا في هذا الصدد لما يلي: يوجد شروط خاصة للمتقاعدين حسب قانون تقاعد الغرباء إذا كان الدفع يحول إلى الخارج. المهم أنكم حصلتم بالوقت المناسب (قبل السفر) على الإستشارات اللازمة من قبل إدارة تأمين معاشاتكم. تستطيعون هناك فقط الحصول على معلومات موثقة حول دفع راتب تقاعدكم الفردي في موطنكم. إن مديرية تأمين التقاعد الألماني هي المسؤولة عن تقديم المعلومات لكثير من المتقاعدين والمتقاعدات:

مديرية تأمين التقاعد الألماني لمدينتي براونشفايغ وهانوفر
مركز الإستشارة

Deutsche Rentenversicherung
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum

Berliner Allee 13, 30175 Hannover
هاتف: 0511/ 829 15 00

إذا كنتم تحصلون على تقاعد إضافي فعليكم التواصل مع صندوق الإعانة الإضافية المسؤول عنكم ليتم فحص ما إذا كان ممكناً صرف راتب التقاعد في الخارج.

تعرض "بوصلة الشيوخ المسنين، دليل للمهاجرين والمهاجرين المسنين في هانوفر" الآن في طبعة ثالثة معدلة وموسعة بشكل أساسي وتم هذا العمل، كما حدث في الطبعة السابقة في عامي 1999 و 2004، عن طريق مجموعة التحرير للطاولة المستديرة "كبير السن والهجرة". الطاولة المستديرة هي منتدى حوار يتعاون فيه منذ حوالي 20 عاماً موظفين وموظفات من عدة مؤسسات في مجالات عمل الهجرة من جهة والمساعدة والعناية بالمسنين من جهة أخرى، بالإضافة إلى ممثلين وممثلات من منظمات الهجرة المتعددة من أجل متابعة التطورات والتغيرات والبحث عن حلول منهجية وإستراتيجيات لهذا. يجب أن يساعد الدليل المهاجرين والمهاجرات ليجدوا ضالتهم في النظام المعقد لمساعدة المسنين أثناء العجز في المانيا ويقدم لهم إقتراحات لإيجاد حلول تناسب وضع معيشتهم الفردية. يجب الأخذ بالإعتبار هنا بأن المسنين والمسنات ممن لهم خلفية مهاجرة من بلادهم الأصلية يحملون معهم توقعات مختلفة ومتطبعون غالباً بتصورات تقليدية عن كبير السن.

نريد أن نعلم بنشرتنا هذه عن المساعدات المتنوعة ومزاياها أثناء كبير السن في المانيا، والتي يمكن بواسطتها التغلب على الصعوبات والمشاكل أثناء كبير السن.

المهم بالنسبة لنا هو أن نقدم لكم الطيف الواسع لعروض الدعم بحيث تستطيعون أن تتولوا أمور حياتكم بذاتكم في منزلكم الخاص بشكل طويل قدر الإمكان. ونتمنى لأنفسنا بأن نتوصلوا عبر الإقتراحات والمعلومات إلى قرارات مساعدات لـ "حياة مسنة طيبة".

يوجد في هانوفر الكثير من المراكز التي تنشط بمجال عمل الشيوخ والجمعيات. لقد أدرجنا في جزء خاص أخير عناوين إضافية يمكن أن تكون مساعدة للقراء والقارئات بما فيه الكفاية ونرجوا المراعاة لأنه تم أخذ مجموعة مختارة فقط من العروض بسبب العدد الكبير منها ولذلك لم يتم من تحقيق تغطية العروض بالكامل. كما تم إختيار لغات النشرة حسب نسبة المهاجرين والمهاجرات المسنين من السكان في هانوفر. تضم بوصلة الشيوخ المسنين للمرة الأولى ترجمة عربية وإنجليزية. نود إعلامكم بأنه يمكن أن تختلف الترجمات قليلاً عن النص الألماني للمساعدة في فهم أفضل للمحتوى.

لا يمكن تقديم أي ضمان لأي خطأ مطبعي أو عدم تكامل النص أو أي تحديث وخاصة في المعلومات القانونية، بالرغم من مراجعة النص بشكل وجداني.

الرجاء الإنتباه إلى أن بوصلة الشيوخ المسنين تضم معلومات تم تحديثها في كانون الثاني من عام 2013. ولهذا يمكن أن يحدث مع الزمن تغييرات في القواعد القانونية والشرعية.

نتمنى أن نمد بهذه النشرة يد العون لكل القارئات والقراء.

اللقاء في الحي

المهم عند كثير من الناس في سن الشيخوخة التعرف على آخرين وإمكانية قضاء وقتهم معهم. يوجد في هانوفر عروض عديدة يفرح بها المسنون بحيث تقدم العديد من جمعيات الرعاية الخيرية ومدنية هانوفر وجماعات دينية كثيرة وجمعيات ثقافية أيضاً عروضاً واسعة للمسنين من المغتربات والمغتربين.

مجموعات الشيوخ المسنين التي تتكلم بلغة الأم وتنظيم وقت الفراغ

إذا أردتم التواصل مع أناس من عمركم أو تريدون تقديم نشاط مع غيركم، فتتواجد الإمكانيات لزيارة مجموعات شيوخ مسنين تتكلم بلغة الأم أو اللغة الألمانية في محيطكم أي بالقرب منكم. كل هذه العروض مجانية ومسموح لكل إنسان المشاركة فيها. إنها تتم في مراكز ثقافية متعددة (مراكز الإنعاش من وقت الفراغ) أو أيضاً في بيوت اللقاءات. يمكنكم مثلاً المشاركة في مجموعات الطبخ المتعددة الثقافات أو عروض للحركة الجسدية أو حلقات نقاشات أو تمرين تنشيط الذاكرة. وبهذا تتعرفون على أناس من محيط سكنكم وتنظمون إتصالات معهم. يمكنكم تبادل الأفكار مع بعضكم وتلقون معلومات كثيرة وإقتراحات ومساعدة. يتم قيادة المجموعات الناطقة بلغة الأم من قبل موظفين وموظفات يتكلمون بلغتكم ويعملون بدون مقابل.

تصدر خدمة الشيوخ المحلية (KSH) و جمعيات الرعاية الخيرية تقويم النشاطات مرتين في العام والمتضمن عروضاً للسفر، الرحلات اليومية، المشي الصحي ولقاءات المناقشات والمعلومات. تتواجد مواقع اللقاءات التعددية الثقافات وأماكن المشورة لجمعية العمال الخيرية (AWO) في نوردشتات (Horst-Fitjer-Weg 5). يوجد هنا أيضاً إمكانيات كثيرة للقاءات. يأتي المسنين والمسنون المولودون مثلاً في روسيا، أوكرانيا، تركيا، البوسنة، كرواتيا وصربيا (الدول التي نشأت من يوغسلافيا سابقاً)، العراق والمانيا. بالإضافة إلى ذلك يوجد في أحياء أخرى من هانوفر لقاءات لمجموعات المسنين من دول متعددة. إطلبوا معلومات حول عرض اللقاءات والمشورة هذا مباشرة من:

جمعية العمال الخيرية لمنطقة هانوفر المسجلة قانونياً
عمل المسنين المتعدد الثقافات
Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
هاتف: 143 - 0511/ 219 78 أو 178 - 219 78

مجموعة عمل الشماسين
Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
هاتف: 0511 / 3687-132

حق الإقامة في حالة البقاء لفترة طويلة في بلد المنشأ

إذا أردتم البقاء لفترة طويلة في الخارج فعليكم الإنتباه لما يلي:
تسقط سمة الإقامة القانونية هنا بشكل ذاتي،
• إذا تم نقل عنوان السكن من هنا للخارج، أو
• بعد الإقامة في الخارج لمدة تزيد عن ستة أشهر (أو بعد تجاوز مدة محددة بشكل فردي قررت من قبل إدارة الأجانب).

يبقى الإذن بالإقامة ساري المفعول إذا:

- حصلتم على الإقامة الدائمة ومدة إقامتكم تزيد عن 15 عاماً بشكل قانوني على أرض المانيا،
 - تم تأمين مصروفكم العام منكم (كراتب التقاعد، مدخولات أو الثراء...)
 - وحصلتم على التأمين الصحي الوقائي لفترة الإقامة في الخارج أيضاً.
- يخضع الأشخاص الذين حضروا إلى المانيا من أصل يهودي ومنحوا صفة الهاربين من الحرب لأحكام الإقامة القانونية حسب قانون الهجرة.

التأمين الصحي الوقائي أثناء التردد ذهاباً وإياباً

تحتاجون لتأمين صحي وقائي صالح عند كل زيارة لبلد المنشأ (بطاقة تأمين صحي للخارج، بطاقة تأمين إلكترونية).
تحصلون على معلومات بهذا الشأن من صندوق تأمينكم الصحي.
تستطيعون الحصول على ميزات خاصة للحالات الطارئة الممكن حصولها، مثل نقل المرضى والعودة بهم إلى المانيا عن طريق تأمين طبي إضافي للخارج (مثلاً من صندوق تأمينكم الصحي، شركات تأمين خاصة أخرى أو نادي السيارات الألماني العام ADAC).

إمكانيات العودة إلى المانيا بعد تركها

ماذا يمكن أن يحدث إذا كان تصوركم مغايراً للواقع وتريدون برغبة العودة لألمانيا مجدداً؟ هل يحق لكم ذلك؟ وفي حالة الإيجاب فمن الذي يجب أن تتصلوا معه؟
يوجد حق العودة للأشخاص:

- الذين يتقاضون راتب التقاعد من إحدى مؤسسات معاشات التقاعد في المانيا،
 - الذين أقاموا لمدة لا تقل عن 8 سنوات بشكل قانوني فوق الأراضي الألمانية،
 - الذين يؤمنون مصروفهم العام (ومصروف شريك حياتهم) بذاتهم.
- عليكم تقديم طلب العودة إلى المانيا في السفارة الألمانية في بلدكم.

إتحاد حب الخير في هانوفر المسجل قانونياً
Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover
هاتف: 0511 / 12600-1055
الإستشاره باللغة البوسنية والكرواتية والصربية وأيضاً
بالإسبانية والإيطالية.

يقدم الصليب الأحمر الألماني (DRK) لمنطقة هانوفر
المسجل قانونياً المشورة في ميتهل فيلد
(Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover) وخاصة
للعائدين الألمان الأصل. هاتف: 0511 / 3671-155
مجموعة عمل الشماسين (Diakonisches Werk)، دعم
الهجرة

Burgstr. 10, 30159 Hannover
الإستشارات باللغة اليونانية والروسية. يمكنكم تحديد موعد
بالهاتف رقم: 0511 / 3687-132 في الأيام التالية: الإثنين
من الساعة 8.00 - 9.30، والخميس من الساعة
13.00 - 14.30.

خدمات الترجمة
غالباً ما ينفج وجود مترجم بجانبكم أثناء لقاءات المحادثة.
الهيئات التالية تتوسط بخدمات الترجمة:

المركز الطبي للأقليات العرقية
(Ethnomedizinisches Zentrum)
هاتف: 0511 / 168-41020
جمعية كار غاه (Kargah) المسجلة قانونياً،
هاتف: 0511 / 126078-12
مدينة هانوفر، هاتف: 0511 / 168-42720

المساعدة الفردية أثناء التدخل في حالة الأزمات
يتم العناية بالأشخاص المسنين الذين يتواجدون في أحوال
معيشية صعبة من خلال إطار المساعدة الفردية بعمل
إجتماعي. غالباً ما تكون خلفيات هذه الصعوبات مشاكل
نفسية، صراعات عائلية أو مشاكل مادية كبيرة. يعاني هؤلاء
الناس من نقص العناية الشديد كنتيجة لهذا، لأنهم لا يجدون
بذاتهم مَدْخلاً لنظام المساعدة أو يرفضون المساعدات بشكل
أساسي. وفي بعض الأحيان يكون بعض الأشخاص المصابين
بهذا في حالة مهملة جداً أو يجب أن يُرسلوا للعلاج النفسي
فوراً. تتطلب حالات الحياة الصعبة هذه عمل مساعدة فردية
مكثفة وغالباً ماتكون خمس زيارات منزلية أو أكثر ضرورية
من أجل التوصل إلى حل. يعمل فريق عمل المساعدة الفردية،
كالتدخل في الأزمات، حسب توزيع مسؤولية مناطق المدينة.
تستطيعون في حالة الطوارئ أو الأزمات الإتصال بهاتف قسم
الشيوخ في مدينة هانوفر عاصمة الولاية:
0511 / 168 - 4 23 45

المجلس الإستشاري للشيوخ بهانوفر عاصمة الولاية

يسعى المجلس الإستشاري للشيوخ لتنفيذ إهتمامات ومتطلبات
الشيوخ والعجائز في هانوفر. وهو حياًدياً من النواحي الحزبية
- السياسية والدينية. يمكنكم التوجه للمجلس الإستشاري
للشيوخ إذا كان عندكم أفكار خاصة وإقتراحات تساهم في
تحسين حال سعادة المسنين في أحياء المدينة. يمكن أن يكون

خدمة الشيوخ المحلية في هانوفر (KSH)
Kommunaler Seniorenservice Hannover
Ihmepassage 5, 30449 Hannover – Linden
هاتف: 0511 / 168 - 4 23 45
(هاتف الشيوخ في مدينة هانوفر عاصمة الولاية)

خدمة زيارة الجهات الشريكة

تتوسط خدمة زيارة الجهة الشريكة لموظفين وموظفات
يريدون العمل خيراً بدون مقابل في زيارة من يريد ذلك في
منزله بشكل منتظم، لمن لا يستطيع مغادرة منزله إلا نادراً
لأسباب صحية. هذه الزيارات مجانية وتتم بعد الإتفاق مع هذا
الشخص. إتصلوا بخدمة زيارة الجهات الشريكة إذا أردتم
بذاتكم زيارة أحد ما أو أردتم أن يزوركم أحد.

جمعية العمال الخيرية لمنطقة هانوفر (AWO)، هاتف:
0511 / 21978-123
مجموعة عمل الشماسين (Diakonisches Werk)، إتحاد
مدينة هانوفر، هاتف: 0511 / 3687-164
خدمة الشيوخ المحلية في هانوفر (KSH)،
هاتف: 0511 / 168-42345

الإستشارة باللغة الألمانية ولغة الأم للأشخاص فوق الستين

يوجد لكل المواطنين والمواطنين المسنين في مدينة هانوفر
إمكانيات متعددة لإستشارات مجانية تقدم من منظمات مختلفة.
يمكنهم هناك التكلم حول الأسئلة المتعلقة وتوضيح المشاكل أو
طلب المساعدة الخصوصية. في المقطع التالي تجدون عدة
خدمات للجهات الشريكة التي تستطيع أن تساعدكم بإستمرار
وهذه الجهات ملزمة بالحفاظ على سرية معلوماتكم.

مواعيد اللقاء باللغة الألمانية للعجائز والشيوخ المسنين
تكون مواعيد اللقاء مرة واحدة أسبوعياً باللغة الألمانية
للعجائز والشيوخ المسنين في كل أحياء المدينة وتقدم من قبل
خدمة الشيوخ المحلية في هانوفر (KSH). الموظفين
والموظفات الإجتماعيين بمدينة هانوفر يساعدونكم في الإجابة
على أسئلتكم وهمومكم.
يمكنكم الإتصال أيضاً بموظفي وموظفات هاتف الشيوخ التابع
لهانوفر عاصمة الولاية برقم: 0511 / 168 - 4 23 45.
تحصلون وأفراد أسر تكم أيضاً على معلومات موسعة على
صفحة الإنترنت:

www.seniorenberatung-hannover.de

مواعيد اللقاء للعجائز والشيوخ بلغة الأم
تقدم خدمة الشيوخ المحلية في هانوفر (KSH) إستشارة في
مركز خدمة الشيوخ المحلي في ليندين
(Ihmepassage 5; Eingang Blumenauer Straße)
الثلاثاء من الساعة 14-16 باللغة التركية
الثلاثاء من الساعة 10-12 باللغة الروسية

تقدم جمعية العمال الخيرية (AWO) إستشارة للأشخاص
المسنين في شمال المدينة (نورد شتات) في موقع اللقاءات
التعددية الثقافات والإستشارات (Horst-Fitjer-Weg 5)،
هاتف: 0511 / 7 702765

كل ثلاثاء من الساعة 9.00 - 11.30 باللغة التركية
كل خميس من الساعة 9.00 - 11.30 باللغة البوسنية،
الكرواتية والصربية

العناية الصحية المنزلية المتحركة تقدم مساعدة احترافية على مدار الساعة ويتم تحمل التكاليف ابتداءً من العناية الجسدية وعناية المداواة حتى تموين الإحتياج المنزلي من قبل صندوق عناية العجزة وذلك في حالة تقديم طلب إستباقي بذلك. الشرط هنا هو إثبات وجود ضرورة العناية الصحية. توجد معلومات أكثر عن هذا في الجزء ت.2.2 (التأمين القانوني للعناية الصحية أثناء العجز)

الأقسام الإجتماعية تنتمي للهيئات التي إتخذت على عاتقها وظيفة القيام بالعناية الصحية والإهتمام بالأناس المحتاجين للعناية الصحية في منازلهم الخاصة.

العناية النفسية المتحركة (APP)
يجب أن تساهم العناية النفسية المتحركة (APP) بأن يستطيع الأشخاص المصابين بمرض نفسي أن يسيروا شؤون حياتهم بكرامة وإستقلال في محيط إقامتهم المعتاد. يستطيع الطبيب تكليف العناية النفسية المتحركة (APP) إذا تم تأكيد هذا التشخيص من قبل طبيب أمراض عصبية أو نفسية أو طبيب علاج أعصاب مختص. إن العناية النفسية المنزلية المتخصصة بالمرضى هي متممة لمعالجة الطبيب. يتم تحمل هذه التكاليف من قبل صندوق التأمين الصحي العام. يمكن أن تكون العناية النفسية المتحركة مستقلة أو أن تضاف إلى العناية الموجودة، لكن العناية النفسية المتحركة تكون محدودة بزمان معين.

نقاط دعم العناية الصحية
تسمى نقاط دعم العناية الصحية الخاصة لموضوع العناية الصحية من قبل هيئات الإستشارة في مدينة هانوفر ونواحيها. تحصلون هنا على إستشارات من مختصين وتتم هذه بأمانة وبحياد ومجاناً. يضم طيف الإستشارة مثلاً معلومات حول المزايا الإجتماعية، إرشادات محددة حول العناية الصحية للجسد، نصائح لإعادة ترتيب مكان السكن وأكثر من هذا. قبل كل شيء يدعمكم فريق الإستشارة أيضاً في تقديم الطلبات، مثل تقديم طلب للحصول على درجة العناية الصحية.

يمكنكم الإتصال بنقاط دعم العناية الصحية بهانوفر عاصمة الولاية برقم الهاتف الموحد 45 23 4 - 168 / 0511. تتم الإستشارة الشخصية في أحياء بيميرودي وبوتفيلد وليندين وميسبورغ وريكليغن وهيرينهاوزين.

تقدم منطقة هانوفر في ريف هانوفر إمكانيات أخرى للإستشارة في نقاط دعم العناية الصحية في:

Burgdorf, Marktstr. 55
Empelde, Am Rathaus 14
Wunstorf, Am Stadtgraben 28A

يمكن توجيه الأسئلة حول السكن في سن الشيوخة إلى: إستشارية السكن في منطقة هانوفر

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
هاتف: 0511 / 616-22 507

غرفة الحرف اليدوية في هانوفر
Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
هاتف: 0511/ 3 48 59-14

هذا نقداً لوضع الأرصفة السيء مثلاً أو نقص في تنوير الشوارع في الليل أو قصر فترة إشارة السير الخضراء لمنطقة المشاة. أوقات المحادثة هي الأربعاء من الساعة 10.00 وحتى الساعة 12.30.

المجلس الإستشاري للشيوخ بهانوفر عاصمة الولاية
Kurt-Schuhmacher-Straße 24; 30159 Hannover
هاتف: 0511/ 168 - 4 37 97

السكن والعناية الطبية عند كبار السن

إمكانيات السكن عند كبار السن

السكن المناسب لوضع السن في نفس المسكن

يمكن أن تؤدي إعاقات جسدية ما في حال كبار السن إلى مشاكل في الإعتماد الذاتي على النفس في المنزل. إذا لم يكن التزويد بالحاجيات عن طريق العائلة كاف أو غير متوفر، فمن الجيد معرفة أين يوجد الدعم وحجم هذا الدعم، والذي يحقق الإعتماد على الذات في الحياة وبشكل طويل الأمد في المسكن الذاتي.

عروض الخدمات

توجد عروض خدمات مختلفة تضع تحت تصرفكم المساعدات في الحياة اليومية، مثلاً الطعام الذي يورد بوسائط النقل للمنزل، نظام خدمات هاتف الإغاثة المنزلي، العناية المنزلية عبر خدمات العناية الصحية المتحركة أو جهات المساعدة في تدبير المنزل وفي المجال الإقتصادي والإجتماعي.

أدوات المساعدة

مثل العكاز ذو الدواليب، الكرسي المتحرك، كرسي قضاء الحاجة (كرسي التواليت) أو سرير العناية والتي تساعد أيضاً في تحسين الحياة في المسكن الذاتي. إذا حصلتم على وثيقة درجة العناية فيجب عليكم تقديم طلب إلى صندوق عناية العجزة للحصول على هذه المساعدات ليتم دفع التكاليف من قبلها. يوجد بجانب هذا إمكانية الحصول على هذه المواد المساعدة من بيت الخدمة الطبية مقابل شرائها من المال الشخصي.

تدابير تغيير البناء

ماذا يحدث عندما تُعيق عتبات المنزل أو الدرجات عملية السير؟ أو عندما تكون الأبواب ضيقة جداً أو عندما لا يمكن إستعمال حوض الإستحمام أو أن بيت الخلاء (التواليت) منخفض جداً، فيمكن لتدابير تغيير البناء أن تساعد في تجهيز المنزل الخاص بالمرء ليناسب وضع سنه. من حصل على وثيقة درجة العناية يتلقى دعماً مادياً أثناء القيام بتدابير البناء. هذه يجب تقديم طلب إستباقي إلى صندوق عناية العجزة المسؤول عن ذلك.

وحدات سكن الشيوخ أو المسنين

العناية اليومية (وفقاً لقانون § 41 SGB XI)
إذا لم يتم القيام بالعناية في المنزل حسب المستوى المطلوب فيمكن أن تُؤخذ بعين الاعتبار العناية الجزئية اليومية في أقسام منشآت متخصصة. وتفهم العناية اليومية هذه كعضو رابط بين مساعدة المسنين المتحركة والثابتة في قسم المنشأة وهدفها الأساسي هو إعطاء الأشخاص المحتاجين للعناية فرصة العيش في محيطهم المعتاد لأطول وقت ممكن. الأهداف الأخرى هي: تخفيف الضغط عن الأقرباء الذين يقومون بالعناية، المحافظة على النشاط الجسدي والنفسي، منع أو تطبيق الإقامة في بيت عناية العجزة. يتلقى ضيوف العناية اليومية من شركة تأمين عناية العجزة تغطية مالية ثابتة شهرياً لتكاليف العناية إذا وُجدت عندهم درجة عناية ما. يجب دفع تكاليف الإقامة والطعام والشراب من قبل ضيف العناية اليومية ذاته.

العناية لفترة زمنية قصيرة (وفقاً لقانون § 42 SGB XI)
يمكن أن تكون العناية لفترة زمنية قصيرة ضرورية إذا ما لم يكن بالإستطاعة تأمين ذلك عن طريق خدمة العناية الصحية المتحركة أو عن طريق أفراد أسرتم لفترة إنتقالية. ويمكن أن يستغل المرضى الضعفاء الذين أقاموا في المشفى هذه الإمكانيات حتى يستطيعوا تأمين احتياجاتهم بأنفسهم في مساكنهم. تشارك صناديق عناية العجزة بتكاليف الإقامة في دار العناية لمدة أربعة أسابيع في السنة كحد أقصى وحتى 1.550 أويرو سنوياً إذا وُجدت درجة عناية ما ويتم بهذا المبلغ تحمل تكاليف النفقات المرتبطة بالعناية ونفقات الرعاية الاجتماعية ونفقات عناية المداواة الطبية من قبل شركة تأمين عناية العجزة. يتم تحمل التكاليف الأخرى مثل الإقامة والطعام والشراب من قبل ضيف العناية ذاته.

**العناية في حال التغيب (وفقاً لقانون § 39 SGB XI -
العناية الصحية المنزلية في حال عدم وجود الشخص الذي يقوم بالعناية)**

يوجد حق للعناية الصحية المنزلية في حال عدم وجود الشخص الذي يقوم بالعناية بسبب العطللة أو المرض أو أسباب أخرى. المحتاجون للعناية لهم الحق بالحصول على بديل لمقدمي العناية لمدة أربع أسابيع في العام كحد أقصى. الشرط لهذا هو أن الشخص الذي يقوم بالعناية قد خدم الشخص الذي يحتاج للعناية في محيط سكنه لمدة ستة أشهر على الأقل. ليس ضرورياً أن تتم العناية البديلة عن طريق خدمة العناية الصحية المتحركة، إنما يمكن لأفراد الأسرة أو الأصدقاء أو الجيران القيام بهذا. يحصل هذا الشخص بعدها على مال للعناية حسب درجة العناية المقررة، وذلك إذا كانت درجة القرابه أو المصاهره مع الشخص المحتاج للعناية لا تصل إلى الدرجة الثانية.

إذا تضرر الشخص الذي يقوم بالعناية بعدة أشياء مادية مثل فقدان دخله أو تكاليف السفر فإن صندوق عناية العجزة يستطيع تحمل هذه التكاليف حتى مبلغ 1.550,00 أويرو. ويمكن للشخص المحتاج للعناية أن يحصل على العناية الصحية كبديل لهذا في دار للعناية لمدة أربعة أسابيع في السنة فالعناية في حال التغيب ممكنة أيضاً لعدة ساعات.

للأشخاص الذين يعانون من النسيان (الخرف) الحق بالحصول على ميزات رعاية إضافية. تحصلون على معلومات إضافية في النقطة ت. 2.2.

يتميز المسكن في وحدات سكن الشيوخ أو المسنين غالباً بوجود معدات مناسبة لكبر السن كخلوه من العقبات مثل المصعد وخلوه من العتبات. توقعون عقد إيجار عادي مع المالك. يكون المالكون غالباً جمعيات بناء سكنية وإتحادات أعمال خيرية أو مدينة هانوفر. السكن في هذه المساكن يتطلب غالباً وجود وثائق السماح بهذا. هذا يعني أنكم تستطيعون إستئجار هذه المساكن فقط إذا كان دخلكم المادي لم يتجاوز حداً معيناً. يمكن تقديم طلب للحصول على هذه الوثيقة المسماة بوثيقة نموذج ب (B-Schein) بشكل أساسي إلى البلدية في منطقة السكن. تحصلون على معلومات إضافية ونموذج الطلبات من إدارات المدينة أو إدارات البلدية في مكان إقامتكم.

تقوم كثير من الشركات بالدعاية لتقديم "السكن مع العناية". يقدم هذا الشكل من السكن الفائدة بأنه يمكنكم الحصول على المساعدة وإمكانيات الدعم هذه في وجوه مختلفة حسب الحاجة ويوجد بجانب السكن الصالح لوضع المسن وبدون عوائق منشآت إجتماعية وخدمة أساسية وإختيارية، والتي يجب عليكم أن تسجلوا فيها بشكل تقديري وحتى لو لم يكن هناك ضرورة لمساعدتكم.

يتم توقيع عقد العناية الصحية بالإضافة لعقد الإيجار، والذي يتضمن حسب العادة خدمات الموردين، خدمات السفر والمرافقة، عروض لأوقات الفراغ وتنظيف المنزل. بالإضافة إلى هذا يجب وجود خدمة ناظر المبنى وخدمة هاتف الطوارئ المنزلية على مدار 24 ساعة. يرجى الإنتباه بأن العروض ليست متساوية، إنما تختلف من شركة لأخرى ولهذا يجب مقارنتها بشكل جيد مع بعضها.

إن إمدادات العناية ليست ضمن عقد الرعاية الصحية، إنما يجب في حالة الحاجة للعناية أن يتم هذا بالاتفاق مع خدمة العناية الصحية المتحركة. ترتبط هذه المساكن غالباً مع هيئات العناية الصحية ويسهل النقل إلى الأقسام المناسبة في حال وجود درجة عالية من المساعدة في العناية.

تحصلون على معلومات إضافية حول هذا الموضوع عند:

خدمة الشيوخ المحلية في مدينة هانوفر (KSH)
Kommunalen Seniorenservice
der Stadt Hannover
هاتف: 0511 / 168-42 345 أو عند

المعلومات والعناية الصحية في منطقة هانوفر
Region Hannover – Pflege - Info
هاتف: 0511 / 616- 23 300

الدعم المخفف عن العاملين في العناية الطبية المنزلية

لا يمكن في بعض الأحيان الإستمرار بالعناية لمن يحتاج العناية الصحية على مدار الساعة في منزله. يمكن أن يكون من يقوم بالعناية من الأقرباء مريضاً أو يضطر للقيام بعطلة إجازة لعدة أيام. توضع هنا تحت تصرفكم إمكانيات مختلفة للتزويد بالحاجيات.

بيوت العجزة والعناية الطبية

يدفع المريض للأدوية ومواد الضماد والمنتجات الطبية التي يصفها الطبيب له 10% من قيمتها، وبما لا يقل عن خمسة أويرو ولا يزيد عن عشرة أويرو للدواء. يجب على المؤمن عليهم صحياً دفع 10 بالمائة من قيمة العكاكيز الطبية والأعضاء الإصطناعية ومواد المساعدة الأخرى، لكن بما لا يقل عن خمسة أويرو ولا يزيد عن عشرة أويرو للوصفة الطبية ويدفع لكل مادة مساعدة للشفاء (التدليك، رياضة الجمباز للمرضى ...) عشرة أويرو و10% من قيمة كل وصفة طبية.

حدود العبي المادي

يجب على كل أعضاء صندوق التأمين الصحي العام أن يدفعوا جزءاً إضافياً ويجب ألا يزيد دفع الأجزاء الإضافية عن 2% من الدخل المقطوع سنوياً. تبلغ حدود الدفع الإضافي عند المرضى المزمنين 1% من المدخولات المقطوعة سنوياً. يمكنكم أيضاً تقديم طلب إلى صندوق التأمين الصحي للإعفاء من دفع الجزء الإضافي هذا.

تأمين عناية العجزة القانوني (وفقاً لقانون SGB XI)

يتمتع بحقوق تأمين عناية العجزة الأشخاص الذين يحتاجون للعناية الصحية بشكل دائم وعال في حياتهم اليومية. الشرط لهذا هو اشتراك لمدة خمس سنوات في تأمين العناية القانوني أثناء العجز ووجود الحاجة للعناية الطبية لما لا يقل عن ستة أشهر تقديراً.

درجة عناية العجزة

يستطيع الأشخاص الذين يحصلون على مساعدة وعناية أثناء العجز تقديم طلب إلى صندوق عناية العجزة المسؤول لتحديد درجة العناية الصحية. تتصل الخدمات الطبية لشركة التأمين الصحي (MDK) بعد هذا بمقدم الطلب لتقييم الحالة. يتم بعدها منحه درجة من درجات العناية الثلاث حسب قدر العناية.

درجة عناية العجزة الأولى I تشترط إحتياجات العناية في مجال العناية الجسدية والتغذية والتنقل بما لا يقل عن 90 دقيقة يومياً. يجب توظيف 45 دقيقة منها في العناية الأساسية. يجب أن يكون الوقت المخصص في درجة عناية العجزة الثانية II ما لا يقل عن ثلاث ساعات، يخصص منها لا يقل عن ساعتين للعناية الأساسية.

درجة عناية العجزة الثالثة III توفر إحتياجات العناية الأساسية بما لا يقل عن أربع ساعات. تقدم خدمات وصناديق عناية العجزة مشورة مناسبة بما يتعلق بشكل وحجم العناية المناسب. يمكن للمؤمن عليهم عند إظهار وثيقة درجة العناية إختيار مزايا العنايات العينية، مزايا العنايات النقدية أو مزايا العنايات المركبة ويتم توضيح هذه كما يلي:

يتم تقديم العناية الصحية في بيوت العناية الطبية للعجزة بشكل كامل ومتواصل في الأقسام وذلك للذين تمت الموافقة عليهم من قبل صندوق عناية العجزة وفي حال عدم إمكانية العناية بهم جزئياً في الأقسام أو المنزل. يتم دفع تكاليف النفقات الضرورية للعناية من قبل صندوق عناية العجزة. يختلف سقف المعدل المالي لمستوى العناية الصحية من مؤسسة لأخرى ويتعلق بعدة أمور منها درجة العناية الممنوحة وتدفع صناديق عناية العجزة سقفاً معيناً محدوداً ويكون في حالة العناية في أقسام المؤسسات أعلى من مستوى العناية في المنزل.

الأفضل لكم القيام بإستشارة من أجل تمويل مكان العناية في المؤسسات المختارة أو عند الحاجة في مدينة هانوفر في قسم الشؤون الإجتماعية (إدارة الخدمات الإجتماعية سابقاً) أو في قسم المسنين.

دور العناية الطبية والنفسية لكبار السن

تم التفكير بمؤسسات العناية الطبية هذه من أجل الأشخاص المسنين الذين يعانون من شكل من أشكال مرض النسيان أو من مرض نفسي. يتطلب للإقامة في مثل هذه الدور من يدفع نفسه وغيره للخطر ولا يمكن تأمين حاجياته في منزله وتحتوي بعض مؤسسات العناية الصحية هذه على أقسام معزولة، بحيث لا يستطيع الأشخاص الذين يحتاجون للحماية أن يغادروا المؤسسة بأنفسهم. تحصلون على معلومات وافية في النقطة ج.

مضافة ما قبل الوفاة

تم التفكير بالعناية الطبية في مضافة ما قبل الوفاة للأشخاص الذين يعانون من مرض غير قابل للشفاء والذين لا يمكن الحصول على العناية الطبية في منزلهم في أسابيع حياتهم الأخيرة (قبل الوفاة) لأسباب مختلفة. يوجد كثير من مقيمي مضافة ما قبل الوفاة من الشباب الذين يتلقون العناية الصحية والنفسية - الإجتماعية والطبية أيضاً. يمكن أيضاً أن تتم مرافقة ورعاية الأشخاص الذين سيموتون وأفراد أسرهم من قبل شركة عناية مضافة ما قبل الوفاة المتنقلة.

المزايا والقواعد لعدة جهات مالية متعددة - ما يجب أن تحصلوا عليه وما يجب عليكم أن تدفعوه

التأمين الصحي (وفقاً لقانون SGB V)

يدفع التأمين الصحي العام (القانوني) والخاص التكلفة الناشئة في حالة المرض. تكون هذه مثلاً تكلفة زيارة الطبيب أو الإقامة في المشفى مع دفع ثمن الأدوية ومواد الشفاء والمساعدة.

إضافات الدفع / المشاركة الشخصية بالدفع

يخضع كل المؤمن عليهم طبيياً من قبل شركات التأمين العامة (القانونية) بالمشاركة الشخصية في تكاليف علاجهم للشروط التالية:

قانون الإتجاه الجديد للعناية أثناء العجز (PNG) - مزايا أفضل للأشخاص الذين يعانون من النسيان (الخرف)
بدأ العمل بقانون الإتجاه الجديد لتأمين عناية العجز منذ الأول من كانون الثاني 2013، والذي يجب أن يحسن متطلبات الأشخاص الخاصة ممن يعانون من النسيان بشكل أفضل. الأشخاص الذين يعانون من النسيان والذين تم تصنيفهم بدرجة العناية 0 يتلقون مالياً للعناية أو مزايا العنايات العينية بالإضافة إلى مال الرعاية المقدر بـ 100 و 200 أورو (وفقاً لقانون § 45 SGB XI). يتم رفع السقف الحالي لمبلغ درجات العناية I و II.

مزايا العنايات العينية / الشهر	مبلغ العناية / الشهر	درجة العناية
225,00 أورو	120,00 أورو	درجة العناية 0
665,00 أورو	305,00 أورو	درجة العناية I
1.250,00 أورو	525,00 أورو	درجة العناية II

تبقى الميزات عند الأشخاص الذين يعانون من النسيان في درجة III بدون تغيير.

الشيئ المهم: اطلبوا المساعدة الاحترافية واحصلوا على الإستشارة أثناء تقديم طلبات المزايا مثلاً من مراكز الإستشارات ونقاط دعم العناية الصحية أثناء العجز أو من عند المستشارين التابعين لصندوق عنايتكم الصحية أثناء العجز المذكورون في هذا الكتيب.

بعض المزايا وفقاً لقانون SGB XII
إذا لم تستطيعوا تمويل أنفسكم بالذات فيمكنكم الحصول على مساعدة حكومية وفقاً لكتاب القانون الإجتماعي (SGB). سنعرض عليكم بعض إمكانيات الدعم فيما يلي:

ضرورات الحياة الأساسية في حال كبر السن وضعف إمكانية العمل (العجز) حسب المادة 41 ومايلها وفقاً للقانون (§§ 41 ff SGB XII).
تتعلق هذه الميزات بحالة الحاجة ويتم ضمانها فقط بعد تقديم الطلب اللازم. يحصل على هذه الميزات الأشخاص الذين تجاوزوا سن الـ 65 أو تجاوزوا سن الـ 18 وأصيبوا بالعجز بشكل تام. يؤخذ بعين الإعتبار الدخل الخاص والأموال وكذلك الزوج أو الشريك الذي يعيش في نفس المنزل بصفة شبيهة بالزوج. يجب دفع نفقة من الأولاد للآباء المحتاجين إذا وصل دخل الأولاد لأكثر من 100.000 أورو سنوياً. يتم تقدير ضرورات الحياة الأساسية كميزة متواترة حسب نسبة القياس المعتمدة ولمدة عام كامل ويتم تقديرها بالأول من تموز من كل عام. يتم بميزات ضرورات الحياة الأساسية ضمان تأمين الحاجيات الضرورية للحياة اليومية مثل التغذية والسكن والملابس والعناية الجسدية ومتطلبات المنزل والتدفئة والإحتياجات الخاصة.
كما يتم في حالات حاجات خاصة ضمان مساعدات إضافية ومزايا ولمرة واحدة لتأمين السكن أو حالة ضرورية مشابهة لهذا.
تحصلون على معلومات إضافية من إدارة الشؤون الإجتماعية في مكان إقامتكم.

العناية النقدية أثناء العجز

يتم دفع تكاليف العناية النقدية لكم بحيث يمكنكم أن تتولوا تأمين المساعدات الضرورية لكم. يبلغ تمويل العناية حسب التقويم الشهري:

- في الدرجة الأولى للعناية أثناء العجز I 235,00 أورو
- في الدرجة الثانية للعناية أثناء العجز II 440,00 أورو
- في الدرجة الثالثة للعناية أثناء العجز III 700,00 أورو

إذا أردتم إختيار العناية النقدية أثناء العجز فيجب أن يسمى شخص يقوم بالعناية ويتم تحويل أقساط مؤسسة تأمين التقاعد لهذا الشخص من قبل صندوق عناية العجز بعد تقديم طلب بهذا.

مزايا العنايات العينية

توصف بمزايا العنايات العينية كل المزايا التي تقدم عبر خدمة العناية الصحية المتحركة. هذه يمكن أن تكون بمساعدات العناية الجسدية أو إرتداء الملابس أو في المساعدة المنزلية. تعطي خدمة العناية الصحية الأدوية أو تقوم بالتسوق. يمكن أن يصل حق مزايا الرعاية لمحتاجي العناية الصحية أثناء العجز حسب التقويم الشهري إلى:

- في الدرجة الأولى للعناية أثناء العجز I حتى 450,00 أورو
- في الدرجة الثانية للعناية أثناء العجز II حتى 1.100,00 أورو
- في الدرجة الثالثة للعناية أثناء العجز III حتى 1.550,00 أورو

يتم تحمل تكاليف العناية حتى 1.918,00 أورو في الحالات الصعبة.

ميزة العنايات المركبة

في حال عدم إستنفاد ميزة عناية العجز المادية بالكامل، يحصل محتاجو العناية الصحية بالإضافة إلى ذلك على تمويل عناية جزئي أثناء العجز.

ميزات الرعاية الصحية الإضافية

(وفقاً لقانون § 45 b SGB XI)

تم إيجاد ميزات العناية الصحية الإضافية للأشخاص الذين يحتاجون أثناء تصرفاتهم اليومية لكثير من المساعدة والدعم، مثل الأشخاص الذين يعانون من النسيان (الخرف) أو أمراض نفسية أخرى. لأن أفراد الأسرة يجب أن يقضوا وقتاً طويلاً أثناء العناية الصحية، يوجد عرض بأن يقوم المرضى بالمشاركة في مجموعات يتم فيها العناية الصحية بشكل جماعي. يتم هنا حكاية القصص بشكل جماعي أو الغناء أو القيام بنزهة وعمل هوايات وأشياء أخرى تبعث السرور. هدف هذه الرعاية الصحية هو التخفيف عن أفراد الأسرة ويأتي المساعدون والمساعدات المتطوعين بدون مقابل إلى منازلكم أيضاً.

يدفع صندوق عناية العجز لهذه الميزة مبلغ 100 أورو شهرياً (مبلغ أساسي) و 200 أورو في حالة حاجة العناية الصحية الملحة بعد تقديم طلب لهذا وتقوم الخدمات الطبية لشركة التأمين الصحي (MDK) بعد هذا بزيارة المنزل لتقييم مستوى الحاجة إلى العناية الصحية. لا يتم دفع هذه الميزة لكم، إنما يمكن أن يتم إستعمالها لإستخدام ضمان جودة ميزات الرعاية تحديداً.

المساعدة للعناية أثناء العجز وفقاً لقانون 61 وما يليه (§§ 61 ff SGB XII).

تتمتع هذه الميزات لمن يحتاجون للعناية أثناء العجز ويكون دخلهم وأموالهم ضمن حدود معينة، بحيث أن ميزات صندوق عناية العجز لا تكفي لتغطية الاحتياجات. يُعد من هذا المساعدة المنزلية، المواد المساعدة، العناية الكلية أو الجزئية في المشفى وذلك بعد الاعتراف بوجود ضرورة العناية الصحية.

المساعدة لمتابعة الأعمال المنزلية وفقاً لقانون

70 (§ 70 SGB XII)

إذا لم يستطع أحد من أفراد الأسرة القيام بالأعمال المنزلية للمعني بالأمر، فيمكن لأصحاب العلاقة الذين يسكنون في بيت مستقل الحصول على ميزات لمتابعة القيام بأعباء هذا البيت إذا كان هذا ضرورياً وذلك بعد تقديم طلب لهذا.

مساعدة العميان وفقاً لقانون (§72 SGB XII)

بإمكان فاقدى النظر حسب دخلهم وأموالهم تقديم طلب للحصول على مساعدة العميان المتممة ويتم حساب هذه الميزة من مال العميان في الولاية.

يقدم معلومات موسعة حول هذه المزايا وفقاً لقانون SGB XII :

قسم الخدمات الاجتماعية في منطقة هانوفر
مجموعة مساعدة عناية العجز

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
هاتف: 0511 / 616 - 2 23 23 و 616-2 23 20

قسم الخدمات الاجتماعية في مدينة هانوفر

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
هاتف: 0511 / 168-42472

الميزات حسب قانون المعاقين (ذوى الاحتياجات الخاصة)

يمكن للأشخاص المصابين بإعاقة جسدية أو نفسية أو روحانية أن يتقدموا بطلب لإدارة الولاية للشؤون الاجتماعية والشباب والعائلة (إدارة الإعانات سابقاً) ليتم تبيان درجة الإعاقة (GdB). الأشخاص الذين يحصلون على درجة إعاقة لا تقل عن 50 % يعتبرون معاقين بشدة وبإمكانهم الحصول على هوية ذوى الاحتياجات الخاصة. تدل إشارات العلامات المختلفة في هوية ذوى الاحتياجات الخاصة على كيفية الإعاقة وتسمح مثلاً بتسهيلات ضريبية وإستعمال وسائل المواصلات العامة بدون مقابل وتسهيل إستعمال مواقف السيارات وإضافات أكثر في حالة حساب مزايا ضرورات الحياة الأساسية أو خدمات السفر. لا يتعلق إثبات الإعاقة ومنح الهوية هذا بالدخل والأموال.

يمكنكم الحصول على طلب الإستهيبان من:
إدارة ولاية نيدارساغسين للشؤون الاجتماعية والشباب
والعائلة (إدارة الإعانات سابقاً)

Niedersächsisches Landesamt für Soziales,
Jugend und Familie (ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover
(حي كاليبر غير نويشتات)
هاتف: 0511 / 106-0

مواعيد اللقاء لإدارة الإستشارة هي الإثنين، الثلاثاء، الأربعاء والجمعة وقبل أيام العطل من الساعة 9 - 12.

تجدون إستشارات أيضاً في منطقة هانوفر في حي "ليست".
مجموعة الطب الاجتماعي ومشورة المعاقين

Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
هاتف: 0511 / 30 03 34-22 أو 30 03 34-40

إذا لم أستطع إتخاذ القرار لوحدي

قرأت حتى الآن في المقاطع السابقة الكثير حول المساعدات وإمكانيات الدعم الفعلية ويشغل بال الكثير منكم في هذا الشأن بالتأكد السؤال التالي: ما الذي يمكن أن أفعله أنا إذا وصلت إلى حالة لا أستطيع أن أقوم بتنظيم أمور في فيها بنفسى؟

الوكالة العامة الوقائية (Vorsorgevollmacht)

يتم في هذه الحالة تسمية أحد أفراد الأسرة أو أحد الأفراد المقربين الثقات في الوكالة العامة الوقائية والذي يقوم بتمثيل إهتماماتكم الشخصية فقط في حال عدم استطاعتكم إتخاذ القرار - مثلاً في حالة الحادث أو المرض. يمكنكم تحديد أي مجال شريطة أن يصلح في الوكالة العامة الوقائية. يكون هذا مثلاً توكيل في مجال الأشياء المالية والصحية والقانونية وتقديم الطلبات ومجال الإدارات الرسمية مثل عناية العجز أو عقد بيت العجز.

يقوم حامل الوكالة بتمثيل ما ترغبون به لمصلحتكم. لذا يكون من النافع هنا أن تتحدثوا أيضاً مع هذا الشخص حول كل رغباتكم الشخصية وتصوراتكم مثل وضع العناية الصحية الممكن.

التوكيل القانوني للمرضى (Patientenverfügung)

ينعلق الأمر في مثل هذا النوع الآخر من الوقاية بتنظيم شخصي لوضع خاص مثلاً حول السؤال: هل أرغب بعدم إجراء عمل جراحي أو علاج معين لي؟
كما يمكن أن يتم بالتوكيل القانوني للمرضى تنظيم الرغبات الشخصية للمعالجة الطبية في آخر الحياة، مثلاً: هل أرغب أن يتم إعادة الحياة لي (إنعاش القلب والرئتين)؟ هل أتمنى الحصول على التنفس الصناعي أو الغذاء المصطنع؟
يجب أن لا تصدر هذه الوثيقة بدون الوكالة العامة الوقائية، لأنه يمكن الإحتياج لهاتين الوثيقتين غالباً في بعض الأحوال كذلك التي يكون فيها المريض مصاباً بمرض عضال ولا يستطيع أن يعبر بشكل مناسب.

معهد الرعاية العابرة للثقافات المسجل قانونياً في هانوفر
(ITB e.V.)
Institut für transkulturelle Betreuung e.V.
Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover
هاتف: 0511/ 590 92 00

تحصلون على معلومات حول التوكيل القانوني للمرضى عند:
نقابة الأطباء في ولاية ساكسونيا السفلى (نيدارساغسين)
Ärztchamber Niedersachsen
Berliner Allee 20, 30175 Hannover
هاتف: 0511 / 380 - 0
صفحة الإنترنت الرئيسية: www.aekn.de

بداية الأمر هو النسيان: مرض النسيان (العتة، الخرف) ومرض الزهايمر

عندما نصبح مسنين لا نستطيع تذكر بعض الأشياء بسهولة في مثل سنوات الشباب ويصبح السمع والنظر صعباً ويزودنا طبيب الأسنان بطعم أسنان، كما تقل قدرة العقل الإنتاجية أيضاً. يصبح كثير من الناس بطيئاً الحركة والتفكير في سن الكبر. هذا شيء طبيعي بشكل عام، لكن عندما يصبح تصرف الشخص المسن "غريباً"، فيجب عندها الإستعانة بالطبيب. يمكن أن يكون هذا وجود لبداية مرض النسيان. غالباً ما يلاحظ في البداية النسيان. يخبر أفراد الأسرة عن البحث الدائم (من المسن) عن الأشياء وإعادته لنفس الأسئلة. غالباً ما يحس المصابون بهذا التغييرات الأولية ويصبحوا غير واثقين من أنفسهم. إنهم يستحون غالباً من أنفسهم بأنهم نسوا مواعيدهم أو إسم أحد المعارف الجيدين. يمكن بعدها أن يجدوا حججاً لهذا أو أن يعتزلوا بأنفسهم عن حلقة لقاء معارفهم أو أن يتخلوا عن أعمالهم المحببة. يمكن أن يتوسع مجال عدم الثقة كحالة فقدان المال أو المصاع وإتهام أفراد الأسرة بذلك. تتشاجر بعض العوائل فيما بينها لسنوات ثم يعلمون بوقت متأخر بأنه يوجد مرض هو المسؤول عن هذه التغييرات الشخصية.

لا يمكن للأشخاص الذين يعانون من النسيان (الخرف) الإستمرار في تزويد أنفسهم بالحاجيات بشكل دائم وتصبح الأعمال المعتادة حتى الآن مثل: التسوق والطبخ والشؤون المنزلية وأعمال المصرف تحديات كبيرة. يمكن أن يحدث عند الأشخاص الذين يعانون من النسيان أن يتركوا منازلهم ولا يجدون طريق العودة. إذا غادروا في الشتاء إلى الخارج بدون ملابس مدفئة فيمكن أن يصبح هذا خطراً على الحياة.

أفضل شيء أن يتم الكلام عن محتوى التوكيل القانوني للمرضى بينكم وبين الشخص الذي تتقون به والذي تريدون أن يمتلككم بوجود أحد الأطباء، وبهذا تستطيعون التأكد بأن هذا الأمر يمكن أن يتم حسب رغبتكم.

التوكيل القانوني بحق الرعاية والتصرف (Betreuungsverfügung)

في حال أنكم لم تتجزوا الوكالة العامة الوقائية أو لم يتم تغطية كل النواحي المطلوبة في هذه الوثيقة، فيمكنكم أن تكتبوا التوكيل القانوني بحق الرعاية والتصرف، الذي تستطيعون ضمنه تسمية الشخص الذي تتقون به والذي تريدون أن يمتلككم في الحالة القانونية الضرورية لطلب شخص الرعاية (أنظر الفقرة التالية). يلتزم القضاء برغبتكم، إلا في حال معارضة هذا لسعادتكم الشخصية. ينصح بإنجاز هذا التوكيل بشكل كتابي ويوثق بتوقيعكم. يجب أن يوضع بشكل واضح بحيث يتم استخدامه في حال الضرورة، ويمكن أن يضاف أيضاً كملحق بالوكالة العامة الوقائية.

الرعاية القانونية (rechtliche Betreuung)

يتم تنفيذ الرعاية القانونية عندما لا يستطيع الشخص بسبب مرض جسدي أو نفسي أو روحاني (عقلي) بالقدرة على القيام بإدارة شؤونه الشخصية ذاتياً ولا توجد أية وكالة عامة وقائية. يجب هنا أن يقدم طلب رسمي إلى الرعاية القضائية. يتعلق إطار ومدة الرعاية القانونية الزمنية بالضرورة الفعلية لهذا. يتم تأكيد هذا قانونياً ويمكن أن يزال في أي وقت. يمكن تسمية أفراد الأسرة أو أحد الأشخاص المقربين كراع للمريض بالدرجة الأولى. إذا لم يتوفر في هذا المجال أحد ما، فيمكن أن يتم من قبل القضاء إختياره وطلب أشخاص ممن يعملون بدون مقابل أو موظفي إدارات أو جمعيات الرعاية الصحية للقيام بهذا ويخضع من تم إستدعائه من قبل القضاء كراع للمريض لمراقبة القضاء في عمله ويمكن أن يخضع في بعض الأحيان أيضاً لطلب موافقة قضائية مثلاً في حال القيام بتصفيات المنزل أو الإقامات القسرية أو حالات الثروة. يتم تحديد هذا الشكل من التفويض القانوني لحلقات وظيفية ضرورية فقط. يمكن أن يشمل هذا مثلاً العناية بالثروة، العناية بالصحة أو العناية بالشؤون القانونية وشؤون تقديم الطلبات ومجال الإدارات الرسمية وأيضاً حق وضع الإقامة.

إذا لم تتفقوا حتى الآن على عناية لكم في الشؤون المذكورة آنفاً وتريدون الآن التفكير بأنفسكم بكتافة في هذا الموضوع، فمراكز الإستشارات أو مصادر المعلومات التالية ستساعدكم أكثر:

تجدون في الصفحة الرئيسية www.btv-region.de
عناوين وأرقام هواتف كل جمعيات الرعاية في مدينة هانوفر ومنطقتها

قسم الخدمات الإجتماعية في منطقة هانوفر
مجموعة شؤون الرعاية

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten
هاتف: 0511 / 616-0

توجد إستشارية منطقة هانوفر في إدارة الرعاية في شارع
Marktstraße 45 ، الجمعة من الساعة 9.00 - 12.00.

يقرر هذا الموضوع الخدمة الطبية لشركات التأمين الصحي (MDK) أو خبراء العناية للمنطقة أثناء زيارة المنزل. لا ترتبط هذه المساعدات بمال العناية ويمكن مثلاً أن يستفاد منه في استخدام المساعدين والمساعدات المتطوعين خيرياً بدون مقابل. هؤلاء المتطوعين خيرياً بدون مقابل يحضرون لعندكم في بيوتكم ويعتنون بالمرضى، بحيث تحصلون على وقت لقضاء بعض الحاجيات وتوجد الإمكانيات أيضاً لزيارة مجموعات الرعاية. في حال مرض النسيان المتقدم لا يمكن أن ينظم المريض شؤونه الشخصية بذاته، فيجب على أفراد الأسرة أن يحصلوا على وكالة عامة، ليستطيعوا القيام مثلاً بتسيير شؤون المصرف. يجب أن يتم توكيل رعاية قانونية في حالة التطور المتقدم إذا لزم الأمر، ليقوم أحد الأشخاص بالمسؤولية في مجالات الحياة الأخرى. تجدون معلومات حول هذا في الجزء السابق.

يجب على الأشخاص الذين يعانون من النسيان أن يحصلوا قدر الإمكان على أمور يومية متوازنة، بحيث يمكنهم الاعتماد عليها لأن الشيء القديم والمجرب يعطي ثقة ذاتية. يجب تجنب الأحوال الجديدة والتغيرات المفاجئة قدر الإمكان، كما يمكن أن يقوي التردد ذهاباً وإياباً بين المانيا وبلد المنشأ مرض النسيان، لأن التأقلم مع محيط الحياة الأخر يصبح صعباً من مرة لأخرى. يجب أن يكون التصرف اليومي والشخصي بشكل لطيف وصبور و عليكم محاولة تجنب أي نقاشات أو نقد. لا تنتساجروا (مع المريض) حتى ولو كان هذا صعباً عليكم! أنتم تساعدون أحد أفراد أسرته بأن تحاولوا فهم عالمه. يكون الأساس لهذا هو التعامل بجودة وبتأن شديد للوصول إلى تعاون سلمي وخال من الإجهاد.

تحصلون على معلومات حول التعامل مع الأشخاص الذين يعانون من النسيان عند:

جمعية الزهايمر في هانوفر المسجلة قانونياً
Osterstraße 27, 30159 Hannover
(Beratungsstelle)
هاتف قسم الإستشارة: 0511 / 2 15 74 65
هاتف الإستشارة: 0511 / 7 26 15 05

إتحاد حب الخير في هانوفر المسجل قانونياً
منتدى كاريتاس لمرض النسيان
Caritas Forum Demenz
Caritas Verband Hannover e.V.
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
هاتف: 0511/ 700 207 30

هانوفر عاصمة الولاية، هاينيمان هوف
المركز الإختصاصي لمرض النسيان
Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
هاتف: 511 / 168-34018

المرضى بالنسيان يتذكرون حوادث تعود لزمان قديم ويشعرون أنفسهم بأنهم يعيشون ضمن حدود ماضيهم. يسمع المرء غالباً من الأشخاص الذين يعانون من النسيان: "يجب أن أعود الآن إلى المنزل، الأطفال يأتون من المدرسة" أو "يجب أن أذهب إلى العمل". يمكن أن تظهر حالات مشابهة عند كبار السن المصابين بالكآبة النفسية أو عند المصابين بصدمات ومشاكل نفسية كما هو الحال عند الهاربين من الحروب أو ما شابه ذلك من فقدان قريب أو حالات خوف وتوتر.

حسب تجربتهم الشخصية فإنهم يشعرون بالالتزام برعاية الأطفال أو الذهاب إلى العمل. السؤال عن أم الشخص تدل غالباً على أن المريض لا يستطيع إدراك الحقيقة بأنه أصبح مسناً ولا يتعرف الأشخاص المصابين على صورتهم الشخصية المعكوسة (في المرآة) ويسئلون "من يكون هذا إذا؟" كما يمكن للأشخاص الذين يعانون من النسيان أن يتكلموا مع الأشخاص في الرائي (التلفاز) أو يقدمون له الطعام. تخيف حركة السير والقطار الباص (الترام) أو الرائي المصاب بالمرض، لأنه لم يعرف هذه الأشياء في الزمن الذي كان فيه شاباً.

ينسى الشخص المصاب بالنسيان مع الزمن الأشياء التي تعلمها في مراحل حياته المتأخرة، مثل اللغة الألمانية المكتسبة. عندما لا يفهم المصاب بالمرض بتاتاً بأنه لا يستطيع التفاهم إلا بلغة الأم وبأنه لم يعد يفهم محيطه الألماني، فإن هذا يؤدي عنده إلى الإمتعاض والغضب.

الأشخاص الذين تحملوا المسؤولية العائلية والمهنية طوال حياتهم يصبحون عاجزين. عندما يحتاج الأب أو الأم الذين كانا يملكان حتى الآن لقرار الرعاية، فيكون هذا غالباً تحدياً خاصاً لأفراد الأسرة ويجب أن يُسيروا بتأن شديد. يحتاج المرضى الذين يعانون من النسيان لأشخاص يساعدوهم في يومهم المخيف على مدار الـ 24 ساعة ويكون هذا غالباً تحدياً كبيراً لأفراد الأسرة الذين يتولون العناية. يجب على أفراد الأسرة الذهاب مبكراً إلى طبيب العائلة والإستفسار عن هذا المرض. إنه من المهم أن تعرفوا أنتم كيف تظهر أعراض هذا المرض وكيف تستطيعون أن تتصرفوا عند هذا.

تقدم مراكز الإستشارات معلومات حول نوع الدعم الذي يمكنكم تلقيه في حال تزويد قريبكم بالضروريات في المنزل ويضمن صندوق عناية العجزة للأشخاص الذين يعانون من النسيان إلى جانب مال العناية أو المساعدات عبر خدمة العناية الصحية المتحركة (مزايا العنايات العينية)، مبلغ 100 أو 200 أورو.

جمعية كارغاه المسجلة قانونياً
Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
هاتف: 0511 / 12 60 780

الفريق الوطني للألمان القادمين من روسيا
Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
هاتف: 0511 / 169 4094

طائفة اليهود الأحرار في هانوفر (هيئة قانونية ذات نفع عام)
Liberales Jüdische Gemeinde Hannover
(K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
هاتف: 0511 / 235 39 67

الجهات الشريكة والمساعدات المهمة الأخرى

تجدون في هذا المقطع عناوين إضافية لجمعيات وجهات تقدم في برامجها إستشارة أو عروض للشيوخ أيضاً. لا يمكن ضمان تحقيق تغطية العروض بالكامل وذلك بسبب العدد الكبير منها ولأن هذه اللائحة هي مجموعة مختارة من العروض فقط.

هيئة اتحاد الأفارقة في شمال المانيا المسجل قانونياً
Afrikanischer Dachverband
Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
هاتف: 0511 / 26 11 585

مجموعة عمل المهاجرين والمهاجرات واللاجئين في نيدار ساغسين (AMFN) المسجل قانونياً
Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und
Flüchtlinge in Niedersachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
هاتف: 0511 / 9215803

جان أرقاداش - جمعية التربية والتعليم والثقافة والرياضة
المتعددة الثقافات
CanArkadas -Verein für interkulturelle
Erziehung, Bildung, Kultur und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
هاتف: 0511/ 35 34 466

الصليب الأحمر الألماني في منطقة هانوفر المسجل قانونياً (DRK)
Deutsches Rotes Kreuz -Region Hannover e.V. (DRK)
Deutsches Rotes Kreuz -Region Hannover e.V.
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
هاتف: 0511 3671-0

الطائفة اليونانية في هانوفر ومحيطها المسجلة قانونياً
Griechische Gemeinde in Hannover und
Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
هاتف: 0511 / 45 68 08

الطائفة اليهودية في هانوفر (هيئة قانونية ذات نفع عام)
Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
هاتف: 0511 / 283 398 72

المركز الكاثوليكي الدولي (KIZH)
Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
هاتف: 0511 / 169 0317

Drage čitateljice, dragi čitatelji.

Broj starijih osoba raste i demografske promjene su svima poznati. Ali raste i broj starijih osoba koji ne razumiju dovoljno njemački jezik da bi mogli razumjeti koja pomoć im se u starosti pruža. Ovaj uputnik za penzionere daje informacije o svim temama povezane putem starosti na sedam jezika. I tako je svima dobar putokaz koji žele poboljšati svoju situaciju. Ali mi razumijemo ovaj uputnik za penzionere pored informativne brošure kao znak za sredinu u kojoj se gleda kulturno mnoštvo kao dobitak.

Posebno se zahvaljujemo okruglom stolu „Starost i migracija“ u Hanoveru za angažman, koji omogućava ovo već treće izdanje. Želim Vam da ovaj putokaz bude odgovarajući priručnik primjeren Vašim potrebama.

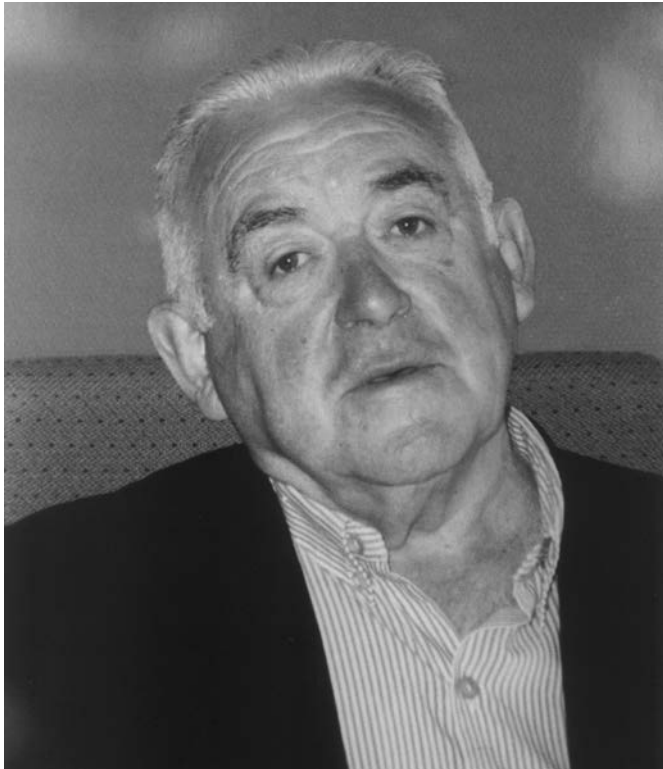

Dr. Silke Lesemann
Predstavnic AWO Region Hannover

Znak za sredinu u kojoj se gleda kulturno mnoštvo kao dobitak

Povratak ili dva mjesta boravka	29
Sastajališta	30
Smještaj i njega u starosti	32
„Kad nisam više u mogućnost da sam odlučujem...“	35
Počinje sa zaboravnost: demencija Alzheimer	36
Adrese i daljna Pomoć	37

Priručnik za starije migrantice i migrante u Hanoveru se izdaje treći put. Ovo izdanje je potpuno prerađeno i kao kod prijašnjih izdanja 1999 i 2004 od okruglog stola „Starost i migracija“. Okrugli stol je raspravni forum, koji postoji 20 godina, u kojemu se sastaju stručnjaci iz različitih ustanova koje rade sa migrantima, osobe koje rade u staračkim domovima ili u migrantskim organizacijama. Ovaj gremij prati situaciju, razvoj i promjenu starijih doseljenika (migranta) i pokušava pronaći odgovarajuće strategije da bi se njihova situacija približila situaciji ostalog stanovništva. Cilj je da

Putokaz za starije osobe

se migranti uz pomoć ovog putokaza mogu bolje snaći u raznim ponudama za starije osobe, i da mogu pronaći za sebe odgovarajuće rješenje za svoju situaciju.

Stariji doseljenici (migranti) imaju iz svoje domovine različite slike starosti kroz koje imaju i sasvim različita očekivanja na život u ovo doba života.

S našom brošurou želimo obširno informirati o raznim ponudama pomoćnog sistema za starije u Njemačkoj. Nama je bitno da se problemi u starosti mogu riješiti uz pomoć odgovarajućih informacija. Cilj je da im se omogućava po mogućnosti dug i samostalan život u svom domu.

U Hanoveru rade mnoge ustanove za penzionere. Naveli smo jednu posebnu rubriku sa dodatnim adresama. Radi velikoga broja ponuda nismo mogli navesti sve.

Izbor jezika je izabran po broju starijih doseljenika u Hanoveru. Prvi put imamo engleski i arabski prijevod. Da bi se članak bolje razumio, prevodioci su preveli smisao njemačkog teksta.

Za moguće greške i aktualnost, pogotovo kod zakonskih informacija ne preuzimamo jamstvo.

Ovaj priručnik daje informacije po sadašnjoj situaciji u siječnju 2013. Naravno da se u toku vremena zakonska pravila mjenjaju. Nadamo se da će ovaj priručnik biti odgovarajući primjerjen Vašim potrebama.

Povratak ili dva mjesta boravka

Vratiti se, ostati, ili se za početak kretati između dva mjesta boravka i ustanoviti, gdje je bolje? Ovo su najčešća pitanja koja sebi postavljaju migranti pred odlazak u penziju. Ostvarenje povratka ovisi o različitim faktorima: obiteljska, zdravstvena i financijska pitanja koja igraju ulogu, kao i ukoliko ste vezani u svojoj sredini u Njemačkoj. Da li vaša obitelj, naročito vaša djeca ili prijatelji i poznanici, ostaju u Njemačkoj ili ne, djeluje također na vašu odluku. Kako su se životni uvjeti promijenili i kakva su iskustva poznanici napravili koji su se vratili.

Nije bitno da li se odlučite za kretanje između dva mjesta boravka ili za povratak. Važno je da se unaprijed detaljno informirate o pitanju financija i boravka.

Pravila su različita i ovisi o vašem državljanstvu.

Građani Evropske Unije imaju pravo slobodnog kretanja i boravka. Državljan Evropske Unije, kao i njihovi članovi i porodica uživaju pravo slobodnog ulaska i nastanjanja u Njemačkoj, a poslije

petogodišnjeg legalnog boravka ne moraju ispuniti dodatne uslove za daljni boravak.

Za jevrejske doseljenike važe uobičajene stavke iz zakona o doseljenicima.

Obezbjedenje prava na penziju

U slučaju odluke za povratak, postavlja se pitanje što se dešava sa penzijom.

U principu, penzija stečena u Njemačkoj se može isplaćivati i u inozemstvu.

Zakon o stranim penzijama predviđa posebne uslove za isplate penzija u inozemstvo. Za detaljnije informacije potrebno je obratiti se nadležnom mirovinskom osiguranju. Samo oni Vam mogu dati osobne informacije u vezi plaćanja penzije u zemlju vašeg porijekla.

Za veliki broj penzionera je nadležan Deutsche Rentenversicherung.

Deutsche Rentenversicherung
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum
Berliner Allee 13, 30175 Hannover
☎ 0511/ 829 15 00

U slučaju da primete dodatnu penziju trebate se obratiti vašem nadležnom mirovinskom osiguranju radi provjere dali oni plaćaju u inozemstvo.

Pravo na boravak u Njemačkoj pri dužim boravcima u domovini

Kod dužih boravaka u domovini treba obratiti pažnju na sljedeće:

Dozvola za boravak (bilo koje vrste) je automatski poništena,

- ako je stalno mjesto stanovanja premješteno u inozemstvo, ili
- poslije šest mjeseci boravka u inozemstvu (ili mogućeg određenog dužeg perioda koje izdaje ured za strance)

Dozvola boravka ostaje važeća, kada:

- postoji dozvola za nastanjenje i ako se zadnjih 15 godina legalno živi u Njemačkoj,
- životno izdržavanje obezbjeđeno pomoću vlastitih prihoda (penzije, zarade, imovine..),
- postoji zdravstveno osiguranje i za vrijeme boravka u inozemstvu.

Zdravstveno osiguranje

Prije svakog putovanja u inozemstvo, trebate biti zdravstveno osigurani (potvrda o zdravstvenom osiguranju za inozemstvo, elektronska kartica za osiguranike). Za daljnje informacije obratite se Vašem zdravstvenom osiguranju. Mogu se također zaključiti i dodatna osiguranja za putovanja u inozemstvo, kojima se proširuje spektar zdravstvene zaštite, npr. povratni transport pacijenta za Njemačku (kod Vašeg osiguranja, drugih privatnih osiguranja ili kod ADAC).

Mogućnost povratka u Njemačku

Što je ako ste si zamislili Vaš povratak drukčije i imate želju vratiti se u Njemačku?

Da li imate pravo na to? Ako postoji mogućnost, kome se morate obratiti?

Pravo na povratak u Njemačku imaju osobe, koje

- primaju penziju od njemačkog penzionog osiguranja,
- su u Njemačkoj u posljednjih 8 godina zakonito boravile i
- koje sebe (i svog bračnog partnera) mogu samostalno izdržavati bez socijalne i dr. pomoći.

Molba za povratak u Njemačku predaje se na licu mjesta kod njemačkih diplomatskih predstavništva u domovini.

Sastajališta

Naročito u starosti je bitno, upoznati ljude, s kojima možete provesti vrijeme. U Hanoveru ima brojnih ponuda. Različite organizacije, grad Hanover, mnoge religiozne organizacije i kulturne udruge u Hanoveru nudu obširnu ponudu sastajanja za starije migrante.

Grupne ponude za penzionere na materinskom jeziku

Ako želite imati kontakt sa osobama u Vašoj dobi, ili se želite angažirati sa drugim osobama, imate mogućnost posjetiti penzionerske grupe na njemačkom ili na materinskom jeziku. Sve ponude su besplatne i otvorene za nove posjetitelje.

Ponude se nude u svim djelovima grada u objektima za slobodno vrijeme (Freizeitheim) ili sastajališta za penzionere. Nude se različite aktivnosti, npr. interkulturno kuhanje, razgovarati o raznim temama, trenirati svoje pamćenje. Tako možete upoznati vaše susjede i sklopiti nove kontakte. Uz razgovore Vam se nude razne informacije i pomoć. Grupe na materinskom jeziku vode dobrovoljni radnici na Vašem jeziku.

Komunalna usluga za penzionere Hanover (KSH) i dobrotvorne organizacije nude dva put godišnje kalendar sa raznim ponudama, putovanja, izleti, planitarenje i informativna predavanja. Interkulturno sastajalište i savjetovanište od Arbeiterwohlfahrt (AWO)

možete naći u Nordstadtu (Horst-Fitjer-Weg 5). Ovdje imate različite ponude za sastajanja. Penzioneri i penzionerke dolaze rodnom napr. iz Bosne, Hrvatske i Srbije (iz svih država bivše Jugoslavije), Rusije, Ukraine, Turske, Iraka i iz Njemačke. I u drugim djelovima Hanovera možete naći pezionerske grupe iz raznih država.

Informirajte se o grupnim ponudama i savjetovalištim kod:

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
☎ 0511/ 219 78 - 143 ili 219 78 – 178

Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
☎ 0511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden
☎ 0511 / 168 - 4 23 45
(Seniorentelefon der Landeshauptstadt Hannover)

Usluga za posjećivanje

Usluga za posjećivanje ima dobrovoljne radnike koje redovno posjećuju ljude u svojim domovima, koje iz zdravstvenih razloga ne mogu često izlaziti iz kuće. Posjete su besplatne i po osobnom dogovoru. Javite se kod usluge za posjećivanje, ako želite primiti posjetu ili ako želite nekoga posjetiti.

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover (AWO),
☎ 0511 / 21978 – 123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover:
☎ 0511 / 3687 – 164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH),
☎ 0511 / 168 – 42345

Savjetovanja na njemačkom i na materinskom jeziku za osobe od 60 godina

Različite organizacije nude besplatna savjetovanja za starije građanke i građane grada Hanovera. Tu možete postaviti Vaša pitanja, riješiti probleme ili primiti osobnu pomoć. Sljedećim navedenim ustanovama se možete obratiti. Oni imaju obavezu šutnje.

Savjetovanje na njemačkom jeziku za penzionerke i penzionere
Jednom tjednom se održava u svim djelovima grada savjetovanje na njemačkom jeziku od komunalne usluge za penzionere Hanover (KSH). Socijalne radnice i radnici od grada Hanovera pomažu Vam uvezi Vaših pitanja i briga.

Vi se možete obratiti radnicima telefona za penzionere grada Hanovera pod brojem: ☎ 0511 / 168 – 4 23 45.
Obširne informacije možete dobiti na internet stranici: www.seniorenberatung-hannover.de

Savjetovanje na materinskom jeziku za penzionerke i penzionere
Savjetovalište od komunalne usluge za penzionere Hanover (KSH) se nalazi u penzionerskom centru usluge u Lindenu (Ihmepassage 5; ulaz Blumenauer Straße)
utorkom, 14 – 16 sati, na turskom jeziku
srijedom, 10 – 12 sati, na ruskom jeziku

Arbeiterwohlfahrt (AWO) savjetuje starije osobe u interkulturnom sastajalištu i savjetovalištu u Nordstadt (Horst-Fitjer-Weg 5),
☎ 0511 / 702765
utorkom, 9 – 11.30 sati na turskom jeziku, četvrtkom, 9 – 11.30 sati na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover
☎ 0511 / 12600 – 1055
Savjetovanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom i talijanskom jeziku.

Deutsches Rotes Kreuz (DRK), Region Hannover e.V.
savjetuje iseljenike njemačkog porijekla u Mittelfeldu (Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover),
☎ 0511 7 3671 – 155

Diakonisches Werk, Pro Migration
Burgstr. 10, 20159 Hannover
Savjetovanje na grčkom i ruskom jeziku sa terminom, ponedjeljkom od 8 – 9.30 sati i četvrtkom od 13 – 14.30 sati,
☎ 0511/ 3687 – 132

Usluge za prijevod

U razgovorima pomažu prevodioci. Sljedeće navedene ustanove nude usluge prijevoda:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ 0511 / 168-41020
Kargah e.V., ☎ 0511 / 126078-12
Stadt Hannover, ☎ 0511 / 168-42720

Pomoć u kriznim situacijama

Starijim osobama, koje se nalaze u teškim situacijama, nudi se pedagoška pomoć. Osobe mogu kroz psihičke, obiteljske ili financijske probleme doći u takvu situaciju da žive pod naj nižim životnim uvjetima. Često si nemogu naći pomoć ili ne žele. Neke su osobe nađene u lošim, neljudskim uvjetima da su morali biti upućeni u psihijatrijsku kliniku. Većinom se mora doći 5 ili čak više puta u stanove, da bi se našlo rješenje za situaciju pojedine osobe.

U neizlaznoj kriznoj situaciji možete se obratiti telefonom za penzionere grada Hanovera, Tel.: 0511 / 168 – 4 23 45.

Udruga za penzionere

Udruga za penzionere se angažira za sva interesa penzionera u Hanoveru. Oni su politički i vjerski neutralni. Vi se možete obratiti njima ako imate ideje kako se situacija penzionera u Vašoj općini može poboljšati. To može npr. biti kritika na lošim pješačkim stazama, lošeg osvjetljenja na ulicama ili kratke zelene faze na semaforu za pješake.

Vrijeme savjetovanja je srijedom od 10 do 12.30 sati.

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover
Kurt-Schuhmacher-Straße 24, 30159 Hannover
☎ 0511/ 168 - 4 37 97

Smještaj i njega u starosti

Mogućnosti stanovanja za starije osobe

Stanovanje u vlastitom stanu prilagođenom starijima

Tjelesna ograničenja u starosti često dovode do problema u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti. Pomoć porodice je poželjna, ali često nije dovoljna, zato je dobro znati, koja pomoć omogućava po mogućnosti dug i samostalan život u Vašem stanu. Zbog toga službe za ambulantnu njegu nude svoju podršku, npr.: isporuke dnevnih obroka na kućnu adresu ili instaliranja elektronskih kućnih sistema za pozive u hitnim slučajevima, kućna njega ili pomoć u domaćinstvu ili socijalnim pitanjima.

Od koristi za život u svom stanu mogu biti i pomoćna sredstva: pomoćna kolica za hodanje, invalidska kolica, stolica za toalet ili krevet za njegu.

Ako je utvrđen stepen nesposobnosti, onda možete podnijeti zahtjev za dobivanje pomoćnih sredstava kod odgovarajućeg osiguranja (Pflegekasse). Pored toga postoji mogućnost kupiti pomoćna sredstva u trgovini za sanitarna sredstva, na Vaš račun.

Stepenice ili pragovi otežavaju kretanje po stanu, zbog čega je postavljanje rukohvata od velike pomoći, kao i mogućnost šireg otvaranja vrata, tako da se omogući prolazak u invalidskim kolicima. Montažom podizača moguće je ponovo koristiti kadu, a malo uzvišenje i rukohvat olakšavaju korištenje toaleta. Sa nekoliko malih prepravkih život u vlastitom stanu postaje ponovo ugodan i bezbjedan. Ako postoji zvanično utvrđen stepen nesposobnosti, od osiguranja (Pflegekasse) se može dobiti, za naprijed navedene i slične prepravke, financijska pomoć. Predhodno morate podnijeti zahtjev kod nadležnog osiguranja.

Ambulantna kućna njega nudi 24 sati profesionalnu pomoć. Pored osnovne pomoći u njezi, moguća je i pomoć u domaćinstvu. Da bi se koristila ova vrsta njege potrebno je pored utvrđenog stepena nesposobnosti podnijeti odgovarajuće zahtjeve kod nadležnog osiguranja (Pflegekasse). Detaljne informacije možete dobiti na stranici 34 (Obavezno osiguranje za slučaj potrebe njege).

Socijalne stanice se brinu i njeguju osobe u njihovim stanovima koji imaju trajnu potrebu za pomoć.

Ambulantne psihijatrijske ustanove (APP) su namijenjene za starije ljude, koji su duševno oboljeli, da im se omogućava život u vlastitom stanu. Kućni ljekar može prepisati APP, ako ima dijagnozu od neurologa ili psihijatra. Kućna psihijatrijska njega je dodatak uz liječenje. Troškove preuzima zakonsko zdravstveno osiguranje. Ambulantna psihijatrijska njega se može samostalno ili uz već postojeću njegu koristiti. APP je vremenski ograničen.

Savjetovanište za njegu

Posebna savjetovaništa grada Hanovera i u okolici (Region) Hanovera sa predmetom njege, se zovu savjetovanište za njegu (Pflegetützpunkt). Ovdje možete dobiti besplatne opširne i neutralne informacije. Radnici imaju obavezu šutnje. Možete se informirati o socijalnoj pomoći, informacije u slučaju potrebne tjelesne njege, informacije o mogućnosti prepravkih u stanu itd. Savjetnici Vam nude također pomoć u vezi zahtjeva za utvrđen stepen nesposobnosti.

Savjetovaništa za njegu grada Hanovera možete nazvati pod brojem: 0511 / 168 – 4 23 45. Savjetovaništa su u Bemerode, Bothfeld, Linden, Misburg, Ricklingen i Herrenhausen.

Okolica Hanover (Region Hannover) nudi Savjetovanja u Savjetovaništima za njegu u

Burgdorf, Marktstr. 55,
Empelde, Am Rathaus 14,
Wunstorf, Am Stadtgraben 28A

Sa pitanjima uvezi stanovanju u vlastitom stanu u starosti se možete obratiti, kod:

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ 0511/ 3 48 59-14

Stanovi prilagođeni starijim osobama

Ovakvi stanovi su izgrađeni i opremljeni tako da su prilagođeni starijim osobama, imaju npr. dizalo ili šira vrata da bih ste mogli proći i ako koristite pomoćna kolica za hodanje.

Pri iznajmljivanju ovakvog stana zaključuje se uobičajan ugovor o iznajmljivanju između iznajmlivača (npr. stambena zadruga, dobrotvorna organizacija ili grad Hanover) i stanara. Većinom je za takve stanove potrebna potvrda (B-Schein). To znači da možete samo iznajmljivati stan ako ne prelazite određenu granicu zarade. Daljne informacije i zahtjev za (B-Schein) možete podnijeti kod grada Hanovera ili u pokrajini u kojoj živite. Zahtjev se podnese kod ustanove za stanovanje u vašem gradu. Ovakvo stanovanje ima prednost da možete primiti po potrebi pomoć. Stanovi su prilagođeni starijim osobama i imaju uz to prostorije za sve stanare i usluge koje morate paušalno birati i ako još ne trebate pomoć. Uz ugovor o stanovanju se zaključuje i dodatni ugovor o skrbi, koji uglavnom uključuje kurirske poslove, održavanje čistoće, pomoć pri rekreaciji i slobodnim aktivnostima, vozačke i poslovne pratnje. Tu uglavnom još spada korišćenje usluga nadstojnika zgrade, kao i 24 satni kućni sistem za pozive u hitnim slučajevima. Molimo Vas da pripazite i da provjerite što vam razne ustanove nude, pošto su ponude različite. Kućna njega nije uključena, pa u slučaju potrebe kućna njega mora biti posebno dogovorena sa službom za ambulantnu kućnu njegu. Ovakvi stanovi su djelomično u sklopu ustanova za njegu i u slučaju povećane potrebe za negom omogućeno je preseljenje na odgovarajuće odjeljenje. Dodatne informacije možete dobiti od

Kommunalen Seniorenservice der Stadt Hannover
Seniorentelefon
☎ 0511/ 168-4 23 45 ili kod

Region Hannover – Pflege - Info
☎ 0511 / 616- 2 33 00

Ambulantna kućna njega

Ponekad je nemoguće brinuti se 24 sata o osobi koja se mora negovati. Rodbina se može razboliti ili želi ići par dana na odmor. Onda Vam stoje različite mogućnosti na raspolaganju.

Dnevna njega (§ 41 SGB XI)

Starije osobe imaju mogućnost da preko dana budu zabrinute u jednoj od ustanova za njegu, a spavaju u svojoj kući. Tako im se omogućava da što duže žive u poznatoj okolini. Ciljevi su da se rodbini olakša svakodnevica u njezi, održavanje duhovne i tjelesne aktivnosti, da selidba u dom eventualno nije potrebna ili tek kasnije. U slučaju utvrđenog stepena njege, osiguranje plaća mjesečni doprinos za dodatne ambulantne troškove. Smještaj i troškove za hranu morate sami snositi.

Kratkoročna njega (§ 42 SGB XI)

Kratkoročna njega je predviđena za slučajeve kada obitelj negovane osobe, zbog kratkotrajnog odsustva, nije u mogućnosti da obezbijedi odgovarajuću njegu. Ovu mogućnost često koriste i pacijenti nakon dužeg iscrpljujućeg kliničkog liječenja, kako bi se oporavili i ponovo mogli samostalno organizirati svoj život. U slučaju urvrđenog stepena njege, osiguranje za njegu plaća boravak u domu do 4 tjedna u kalendarskoj godini, do 1.550,00 € / godišnje.

Osiguranje za njegu preuzima troškove za njegu, socialnu skrb i medicinsku njegu. Ostali troškovi za boravak i hranu morate snositi sami.

Njega u slučaju odsudnost (Verhinderungspflege) (§ 39 SGB XI- Kućna njega ako je negovatelj odsutan)

Pravo na njegu u slučaju odsutnosti imate, ako je osoba koja Vas neguje odsutna radi bolesti ili godišnjeg odmora. Osobe kojima je potrebna njega imaju pravo da prime do 4 tjedna u kalendarskoj godini zamjenu koja preuzima njegu. To pravo Vam sljedi ako Vas je osoba najmanje šest mjeseci negovala u Vašem stanu. Zamjenu za njegu nemora preuzeti ustanova za njegu, nego to mogu i članovi obitelji, prijatelji ili susjedi.

Ta osoba prima doprinos za njegu po utvrđenom stepenu njege, ako nisu do drugog stepena u rodu. Ako osoba koja preuzima njegu ima kroz to veće troškove npr. zato što za to vrijeme ne može raditi ili troškovi putovanja, osiguranje za njegu preuzima do 1.550,00 €. Alternativa je njega do 4 tjedna u domu. Moguća je i njega na određene sate.

Osobe koje su oboljele od demencije imaju pravo na dodatno plaćanje skrbi.

Dodatne informacije možete naći na stranici 34.

Domovi za stare i bolesne

U domovima za stare i bolesne nudi se potpuna stacionarna i dugoročna njega, u slučaju kad ni njega porodice ni ambulantna njega ne mogu pomoći. Troškovi su od doma do doma različiti, a ovise i od stepena potrebne njege. Osiguranje za njegu preuzima trošak, iznos koji plaćaju za domove je veći nego kod kućne njege. Za financiranje boravka u domu informirajte se izabranom instituciji ili npr. kod grada Hanovera (bivši Sozialamt) ili Fachbereich Senioren.

Gerontopsihijatrijske ustanove

Ove ustanove su namijenjene za starije ljude koji su oboljeli od demencije ili jedne duševne bolesti koja im ne omogućava život u vlastitom stanu. Ako neko npr. ugrožava sebe ili druge, tada je smještaj u ovakve ustanove neophodan. Neke ustanove imaju zatvoreno odjeljenje, tako da osoba koja treba pomoć nemože sama napustiti zgradu.

Hospic

Boravak u ovakvim ustanovama je prilagođena za ljude koji boluju od neizlječivih bolesti i posljednje sedmice svoga života ne mogu, iz bilo kojih razloga, provesti kod kuće. Mnogi stanovnici hospica su mladi ljudi koji primaju tu njegovnu, psiho-socialnu i medicinsku skrb. Također u kućnom okruženju ambulantne hospic-službe zbrinjavaju teške bolesnike i njihove porodice.

Pravno – socijalni preduslovi-što možete primiti, a što morate platiti

Zdravstveno osiguranje (SGB V)

Privatno i obavezno zdravstveno osiguranje preuzima troškove u slučaju bolesti. To su npr. posjete kod doktora, boravak u bolnici kao i lijekovi i pomoćna sredstva.

doplata/vlastiti dio plaćanja

Za sve osiguranike, koji imaju zakonsko obavezno zdravstveno osiguranje moraju platiti vlastiti dio svog liječenja:

Za lijekove, zavojice i druge medicinske proizvode doplaćuje se 10%, ali najmanje 5€, a najviše 10€ po propisanom receptu.

Za pomoćna sredstva, npr. invalidska kolica, liftovi, itd. važe iste tarife. Jedini izuzetak čini potrošni materijal, npr. za inkontinenciju, gdje pacijent snosi 10 % cijene po receptu. Kod određenih terapija, kao što je bolesnička gimnastika ili kućna bolesnička njega, mora se poplatiti 10 € po propisanoj terapiji i 10 % stvarnih troškova. Za stacionarno liječenje ili rehabilitaciju se uplaćuje 10 € po danu, ali samo do 28 dana u kalendarskoj godini.

Granice financijskog opterećenja

Po pravilu svi osiguranici obaveznog zdravstvenog osiguranja moraju platiti jedan dio troškova svoga liječenja.

Doplate ne smiju prelaziti više od 2% bruto godišnje zarade. Za kronične bolesnike ova granica iznosi 1% od bruto godišnje zarade. Vi možete kod vašeg osiguranja podnijeti zahtjev na oslobođenje od doplaćivanja.

Obavezno osiguranje za slučaj potrebe njege (SGB XI)

Osobe koje imaju trajnu potrebu za pomoć u svakodnevnom životu, mogu koristiti ovo osiguranje. Potrebni preduslovi su: postojanje petogodišnjeg osiguranja, odgovarajuća dijagnoza koja zahtjeva njegu, da je osiguraniku potrebna najmanje šestomjesečna ili duža njega.

stepen njege

Osobe koje primaju redovito pomoć i njegu mogu podnijeti zahtjev da se utvrdi stepen njege.

Zatim zdravstveno osiguranje šalje osiguraniku svoju medicinsku komisiju (MdK), koja procjenjuje potrebni nivo kućne njege i podjela u jedan od tri stepena njege.

Prvi stepen zahtjeva najmanje 90 minuta kućne njege dnevno pri ishrani, tjelesnoj njezi i pomoći pri kretanju, od čega 45 minuta otpada na glavnu njegu.

Kod drugog stepena je potrebna njega od ukupno 3 sata dnevno, i od tog vremena, 2 sata za glavnu njegu.

Za treći stepen njege predviđa se 4 sata za glavnu njegu.

Službe za kućnu njegu i osiguranja nude odgovarajuća savjetovanja o vrsti njege za osiguranike.

Ako je utvrđen stepen za njegu, osiguranik može birat između usluge ambulantne službe, kućne njege i isplate novca za njegu.

Moguća je i kombinacija novca za njegu i usluga ambulantne kućne njege.

novac za njegu

Vi možete dobiti novac za njegu, tako da imate mogućnost sami izabrati osobu koja preuzima njegu. Mjesečni iznos novca za njegu:

prvi stepen njege	235,00 €
drugi stepen njege	440,00 €
treći stepen njege	700,00 €

Ako se odlučite za isplatu novca za njegu onda morate navesti osobu koja preuzima Vašu njegu. Obavezno osiguranje za slučaj potrebe njege uplaćuje u mirovinsko osiguranje doprinos mirovinskog osiguranja za osobu koja Vas neguje. Potrebno je podnijeti odgovarajući zahtjev.

Usluga ambulantne kućne njege

Pod usluge ambulante kućne njege se razumije tjelesna njega, pomoć kod oblačenja ili pomoć u kućanstvu. Služba za ambulantnu kućnu njegu priprema svakodnevne lijekove ili kupuje hranu. Svote koje trenutno mjesečno plaćaju socijalna osiguranja:

prvi stepen njege	do 450,00 €
drugi stepen njege	do 1.100,00 €
treći stepen njege	do 1.550,00 €

U iznimnim slučajevima i do 1.918,00€.

Kombinacija primanja

Ako niste upotrebljavali sve što Vam ambulantna kućna njega nudi, onda Vam se isplaćuje jedan dio novca za kućnu njegu.

Dodatni doprinos skrbi (§ 45 b SGB XI)

Ova pomoć je za osobe koje zbog bolesti nisu više u stanju da samostalno obavljaju svoje poslove, npr. osobe koje su oboljele od demencije ili od jedne druge duševne bolesti. Članovi obitelji koji neguju kod kuće, su često jako zauzeti, ova ponuda može olakšati svakodnevnicu. Vi možete odvesti člana obitelji u specijalne grupne ponude gdje imaju mogućnost razgovarati s drugima, pjevati, ići u šetnju, baviti se sa svime što stvara zadovoljstvo.

Dragovoljci mogu doći kod Vas u kuću.

Obavezno osiguranje za slučaj potrebe njege (Pflegeversicherung) plaća mjesečno 100,00 € u težim slučajevima 200,00 €. Ali je potrebno podnijeti odgovarajući zahtjev i onda dolazi medicinska

komisija (MdK) koja procjenjuje potrebu. Novac se ne isplaćuje nego se direktno upotrebljava za posjetu u grupi ili kućne posjete.

Novo osiguranje za slučaj potrebne njege (PNG)-bolja pomoć za osobe koje su oboljele od demencije.

Od 01. siječnja 2013 godine vrijedi novi zakon o osiguranju za slučaj potrebne njege sa ciljem, da potrebe u slučaju oboljenja demencijom dolaze bolje u obzir. Uz novac za skrb između 100,00 € i 200,00 € (§ 45 SGB XI) bolesnici kojima je određen stepen njege primaju novac za njegu ili pomoć od ambulantne kućne njege. Kod prvog i drugog stepena njege povisuje se iznos.

stepen njege	novac za njegu/ mjesečno	Pomoć za ambulantnu kućnu njegu / mjesečno
stepen njege 0	120,00 €	225,00 €
stepen njege I	305,00 €	665,00 €
stepen njege II	525,00 €	1.250,00 €

Kod osoba sa demencijom kojima je utvrđen treći stepen njege iznos ostaje isti.

Bitno je: obratite se odgovarajućim službama u vezi zahtjeva za pomoć u njezi ili kod vašeg socijalnog osiguranja.

Prava na osnovu socijalnog zakona SGB (XII)

Ako niste u mogućnosti snositi sami vaše životne troškove, onda imate pravo na državnu pomoć po socijalnom zakonu (SGB). Pojedine vrste pomoći smo naveli:

Osnovno osiguranje u starosti i u slučaju djelomične nesposobnosti za rad (§§ 41 ff SGB XII).

Ovo osnovno osiguranje je zavisno od stepena ugroženosti, samo na njihov zahtjev. Pravo imaju osobe preko 18 godina, ako su ove djelomično nesposobne za rad.

Vlastiti prihodi, imovina kao i primanja bračnog partnera, odnosno partnera u vanbračnoj vezi u istom domaćinstvu utiču na visinu svote koja se isplaćuje ugroženim osobama.

Djeca su samo onda obavezni na izdržavanje ugroženih, ako im ukupni prihodi prelaze 100.000,00 € godišnje.

Osnovno osiguranje se redovno isplaćuje prema regulativi, koja se uvijek određuje 01.07. za čitavu godinu. Osnovno osiguranje se isplaćuje prema potrebama svakodnevnog života, radi financiranja ishrane, stana, odjeće, osobne njege, domaćinstva, grijanja i osobnih potreba.

U teškim slučajevima se može jednom primiti dodatna pomoć da bi se osiguralo stanovanje ili slične krizne situacije. Detaljne informacije možete dobiti kod nadležne službe za socijalnu pomoć.

Pomoć za njegu (§§ 61 ff SGB XII)

Ovu pomoć je moguće dobiti, ako prihodi i imovina ne prelaze određenu svotu, a novac isplaćen od osiguranja (Pflegekasse) ne pokriva potrebe. Pod pomoć za njegu spada i kućna njega, pomoćna sredstva, djelomična stacionarna njega, kratkoročna njega i stacionarna njega. Mora bit utvrđen stepen njege.

Pomoć za daljnje vođenje domaćinstva (§ 70 SGB XII)

Na zahtjev može bit po potrebi dodjeljena pomoć za daljnje vođenje domaćinstva, ukoliko pripadnici domaćinstva sami nisu u mogućnosti.

Pomoć slijepima (§ 72 SGB XII)

Osobe s oštećenim vidom mogu sa obzirom na vlastito primanje i imovinu podnijeti zahtjev za novčanu pomoć za slijepe. Novac za slijepe (Landesblindengeld) se uračuna na vlastito primanje.

Detaljne informacije o primanju prema zakonu (SGB XII) daje:

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
☎ 0511 / 168-42472

Pomoć na osnovu zakona o teškim invalidima

Osobe sa težim tjelesnim ili duševnim poremećajima mogu od službe za zbrinjavanje (Versorgungsamt) zahtijevati da im utvrde stepen invalidnosti (GdB).

Kao teški invalid se smatra osoba sa invalidnosti od najmanje 50%, sa tim imate pravo na iskaznicu teškog invalida. Određene naznake u legitimaciji upućuju na vrstu nesposobnosti i omogućavaju u određenim prilikama. Kao što su porezna olakšanja, besplatno korištenje prijevoza, olakšano parkiranje i veća socijalna pomoć. Određene zahtjeve možete dobiti kod:

Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie
(ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ 0511 / 106-0

Radno vrijeme: ponedjeljkom, utorkom, srijedom, petkom i prije praznika 9 - 12 sati

Savjetovanje kod Region Hannover u List.
Team socialne medicine i savjetovanje za invalide
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ 0511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

Kad nisam više u mogućnost da sam odlučujem...

Do sada ste čitali mnogo o raznim ponudama pomoći. U tom smislu se sigurno pitate: Što činiti u slučaju, ako sam nisam više u mogućnosti riješavati moje poslove?

Punomoć o predhodnom zbrinjavanju

Punomoć se izdaje članu u obitelji ili osobi povjerenja koja zastupa Vaše interese. U slučaju da Vi npr. radi udesa ili bolesti niste u stanju sami podnijeti odluke. Vi možete odlučiti na koje poslove se treba odnositi punomoć. To može bit npr. zastup za financijska, zdravstvena, zakonska pitanja i vođenje određenih zahtjeva i ugovora kod nadležnih služba ili domova u slučaju potrebe o stacionarnoj njezi. Da bi osoba Vašeg povjerenja mogla odlučiti po Vašoj želji, bitno je da unaprijed razgovarate o tomu što želite, npr. u slučaju da je potrebna njega.

Odluka pacijenta o brizi u slučaju bolesti

Taj nalog pacijenta regulira mjere koje se trebaju poduzeti ili izostaviti u slučaju njegove bolesti. Dali sam protiv neke operacije ili nekog liječenja?
S ovom odlukom pacijent riješava osobne želje za medicinsko liječenje na kraju života. Da li želim reanimaciju? Da li želim umjet-

no disanje? ili umjetnu hranu? Uz ovaj papir je potrebno napraviti punomoć o predhodnom zbrinjavanju. U situacijama u kojima je pacijent teško obolio i nije u stanju da komunicira potrebno je jedno i drugo.

Preporučljivo je da razgovarate s osobom Vašeg povjerenja i sa Vašim doktorom o nalogu. Samo tako možete bit sigurni da se čini po Vašoj želji.

Nalog o starateljstvu

U slučaju da nemate punomoć o prethodnom zbrinjavanju ili u njoj nisu navedene sve točke, imate mogućnost napraviti nalog o starateljstvu. To znači, da se može imenovati povjerenik u vrijeme dok još postoji poslovna sposobnost. Pred sudom vrijedi Vaša želja ako je za Vaše dobro. Nalog o starateljstvu treba bit napisan sa vlastitim potpisom. U hitnom slučaju se mora znati gdje se nalazi, da bi se činilo po Vašoj želji. Možete je držati uz punomoć o predhodnom zbrinjavanju.

Pravo o starateljstvu

Ovaj zakon predviđa, da se osobama koje zbog bolesti nisu više u stanju da reguliraju svoje poslove, pomogne sa jednim zvanično postavljenim povjerenikom. U slučaju da nemate punomoć o prethodnom zbrinjavanju. Ovakvu odluku i donosi nadležni osnovni sud nakon podnešenom zahtjevu. Sud odredi pravnu zaštitu po potrebi i može se u bilo kojem trenutku prekinuti. Kao povjernici u obzir dolaze obitelj ili prijatelji. Ako iz tog kruga nemate nekog, onda postoji mogućnost da preuzima profesionalni staratelj ili ustanova. Od suda određeni povjerenik stoji također pod nadzoru i potrebna mu je suglasnost od suda npr. za raspuštanje kućanstva, prisiljeni smještaj ili imovinskih pitanja. Ovaj oblik zastupanja je osnovan samo za potrebne zadatke. To može bit npr. starateljstvo, zdravstvo, zakonska pitanja, administrativna pitanja, kao i briga na

pravo za odluku smještaja (pravo o određivanju boravka)
Ako se želite intenzivnije informirati, možete se obratiti kod sljedeće navedenih savjetovališta:

Na internet stranici www.btv-region.de možete naći adrese i brojevi telefona od svih institucija i udruženja o starateljstvu u gradu Hannoveru i u pokrajini Hanovera.

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten
☎ 0511 / 616 - 0

Savjetovalište je u Marktstraße 45, petkom 9 – 12 Uhr

Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover
☎ 0511/ 590 92 00

Informacije o odluci pacijenta o brizi u slučaju bolesti daje:
Ärzttekammer Niedersachsen
Berliner Allee 20, 30175 Hannover
☎ 0511 / 380 - 0
Homepage: www.aekn.de

Počinja sa zaboravnost: demencija Alzheimer

U starosti primjećujemo da nam neke stvari ne idu tako jednostavno kao u mladoj dobi. Vid i sluh su lošiji i stomatolog nam pravi nove zube. I mozak nije više što je bio, npr. lošije pamtimo. Mnogi ljudi su sporiji u kretanju i razmišljanju. To je normalno. Ako Vam se ponašanje starije osobe čini „čudno“ trebate se obratiti liječniku. Postoji mogućnost da se radi o početnoj demenciji. Često počinje sa zaboravom i da osobe stalno nešto traže i pitanja ponavljaju. Oboljeni većinom osjete ove prve promjene i osjećaju se zbunjeni. Oni se često srame, što su zaboravili dogovor ili ime dobrog prijatelja. Moguće je da onda nađu izgovor i da se povuku iz svog poznatog kruga ili da se prestanu baviti omiljenim zabavama. Opće povjerenje može nastati u slučaju da nestane novac ili nakit i sumnja se da je neko iz porodice uzео. Neke obitelji su godinama u svađi i tek kasno primjećuju da je bolest uzrok osobne promjene.

Osobe s demencijom nisu više u stanju da se brinu sami za svoje poslove. Aktivnosti koje su predhodno bile svakodnevica se jedva rukovaju. Put u kupovinu, kuhanje, kućanstvo i bankovne transakcije su veliki izazov. Može se dogoditi, da ljudi s demencijom napuste svoj dom i da ne mogu pronaći put natrag. Ako u zimi izađu bez tople odjeće vani onda mogu doći u životnu opasnost. Bolesnici se sjećaju događaja iz duge prošlosti i često se osjećaju prevedeni natrag u vlastitu prošlost. Često možete čuti od njih: „Moram ići kući, djeca dolaze iz škole“ ili „Moram na posao“. Oni se osjećaju odgovoreni da se brinu za svoju djecu ili da idu na posao. Česta pitanja za vlastitu majku pokazuje, da bolesna osoba nije shvatila da je sama ostarila. Ponekad se bolesnici u ogledalu ne prepoznaju i pitaju: „Tko je to?“ Moguće je da ljudi s demencijom razgovaraju s ljudima u televiziji ili im nude hranu. Promet, tramvaj ili televizija može uplašiti bolesnika, jer mu je to nepoznato iz njegovog vremena kad je bio mladić. Tijekom vremena, čovjek s demencijom zaboravlja ono što je naučio u svom kasnijem životu, npr. njemački jezik. Ako bolesna osoba ne primijeti, da samo priča na svom materinom jeziku i da ga njemačka sredina ne razumije, onda se može osjećati ljut. I ljudi koji su imali

svoj život, imali odgovornost na poslu i u obitelji postanu nemoćni. Za članove njegove obitelji je to velik izazov, ako je otac ili majka prije naređivala i ako oni sada dođu u situaciju da se neko mora o njima brinuti. Osobe s demencijom trebaju 24 sata osobu koja je uz njih i koja ih vodi kroz strašljivu svakodnevnicu. To je veliki izazov za članove obitelji koji njeguju bolesnika kod kuće. Potrebno je se na vrijeme informirati kod kućnog ljekara o ovoj bolesti. Bitno je da znate kako bolest možete prepoznati i kako se trebate ponašati. Savjetovališta daju informacije koja Vam pomoć pripada ako njegujete jednog bolesnika kod kuće. Pored novca za njegovu ili pomoć od ambulantne kućne njege Vam pripada 100 ili 200 € koje plaća osiguranje za njegovu. O tom odlučuje medicinska komisija (MdK) kod kućne posjete. Ova pomoć nije ovisna o novcu za njegovu i može se koristiti npr. za dobrovoljne posjete. Dobrovoljci dolaze npr. kod Vas kući i brinu se o bolesniku tako da Vi imate vremena u to vrijeme obavljati druge poslove. Postoji mogućnost da se posjete grupne ponude.

Ako je demencija u odmaklom stadiju, bolesnik nije više u stanju da regulira svoje poslove. Tu se možda treba pravo o starateljstvu, da bi se odredila jedna osoba koja nosi odgovornost za životne zadatke. Informacije možete dobiti u predhodnoj rubrici. Osobe s demencijom trebaju po mogućnosti svakodnevni isti redosljed na koji se mogu oslanjati i koji im pruža sigurnost. Nove situacije i nagle promjene treba izbjegavati. Putovanje između Njemačke i domovine može pogoršati demenciju, zato što prilagođenje na novu okolicu postane svaki put sve teže. Svakodnevica i osobni pristup trebaju biti topli i stripljivi. Pokušajte izbjegavati svaku raspravu ili kritiku. I ako Vam pada teško nemojte se svađati. Vi pomažete Vašem članu obitelji ako pokušate razumjeti njegov svijet. Dobar i pažljiv pristup je baza za miran odnos bez stresa. Informacije i pomoć u pristupu s ljudima koji su oboljeli od demencije možete dobiti kod:

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Beratungsstelle)
Beratungsstelle ☎ 0511 / 2 15 74 65
Beratungstelefon ☎ 0511 / 7 26 15 05

Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ 0511 / 700 207 30

Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ 0511 / 168-34018

Adrese i daljna Pomoć

Ovdje možete naći dodatne adrese od ustanova i udruga koje također nude savjetovanje i program za penzionere. Pošto ima brojna ponuda nemožemo navesti sve nego samo izabran broj.

Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ 0511 / 26 11 585

Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge in Niedersachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 9215803

CanArkadas -Verein für interkulturelle Erziehung, Bildung, Kultur und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ 0511/ 35 34 466

DRK-Region Hannover e.V. (Deutsches Rotes Kreuz)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ 0511 3671-0

Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ 0511 / 45 68 08

Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
☎ 0511 / 28 33 98 72

Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 12 60 780

Landmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 4094

Liberale Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ 0511 / 235 39 67

Dear readers,

The number of older people is growing – demographic change is an issue everyone is talking about. What is also growing, however, is the number of elderly people who cannot make use of the available help and support system because their language skills are not good enough to understand it.

This Seniorenkompass booklet provides information and helpful tips on issues frequently encountered by aging people. Available in seven languages, the Seniorenkompass is a guide for people looking to improve their everyday circumstances.

However, it is more than an information brochure: we also see the Seniorenkompass as a reflecting the values of a society where cultural diversity is seen as enrichment, and everyone is actively included.

Special thanks go to the 'Round Table on Age and Migration' for the dedication that has made this third edition of the Seniorenkompass possible.

May the Seniorenkompass be a useful guide to the system of support and provide valuable information for all those seeking help and advice.

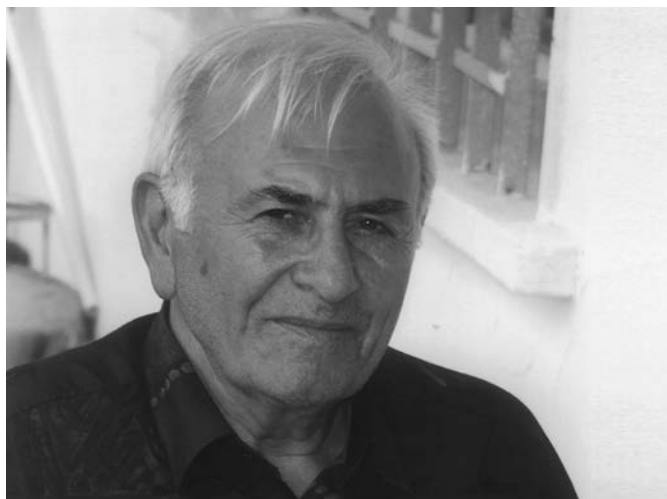

Dr. Silke Lesemann
Chair, AWO Region Hannover e.V., Workers'
Welfare Organization

Set an example for cultural diversity and inclusion for all

Returning home & travelling back and forth	40
Sociability – being active in the local community	41
Housing and care for the elderly	43
If I cannot decide for myself any more ...	47
It starts with forgetfulness: dementia and Alzheimer's	48
Contacts and other important sources of help	49

A guide to growing old well

The 'Seniorenkompass, a guide for older migrants in Hannover', is now available in this third, thoroughly revised and extended version. It has – as were the previous editions in 1999 and 2004 – been reworked by an editorial team from the 'Round Table on Age and Migration'. The Round Table is a discussion forum in which staff from various institutions concerned with migration issues on the one hand and providing care and support for the elderly on the other, as well as representatives of different migrant organisations, have been working together for almost 20 years to monitor developments and changes, and to seek approaches and strategies to address these issues.

This guide is designed to help migrants find their way through the complex system of older people's welfare in Germany, and suggest ways of finding appropriate solutions to the problems of one's own circumstances. It must be born in mind that, in some cases, senior citizens with an immigrant background bring with them different expectations from their home countries, and are often still influenced by traditional attitudes to old age. In this booklet we would like to inform the reader about the many kinds of assistance and benefits that the system of support for the elderly has to offer in Germany, helping to cope with the difficulties and problems of old age. Our aim is to show you the wide range of support services so that you can lead an independent life in your own home for as long as possible. We hope that the suggestions and information here will help you make decisions that make it possible to enjoy a good quality of life as you grow older.

In Hannover there are many organisations committed to working with senior citizens and the community. We have devoted a final chapter to these, providing additional addresses that may be helpful. We hope readers will appreciate that, owing to the wide variety of services available, only a selection can be given here and the list is by no means complete.

The choice of languages is based on the proportions of elderly migrants in Hannover. For the first time, the Seniorenkompass appears in English and an Arabic translation. Please note that the translations may differ slightly from the German text to make them clearer.

Despite due care, we cannot assume liability with respect to typing errors, completeness and up-to-dateness, especially on legal matters. Please note that the Seniorenkompass reflects the situation in January 2013. Over time, of course, changes may occur in the relevant statutory and legal arrangements.

We hope that this booklet will prove a useful guide to all our readers.

Returning to the home country and travelling back and forth

Go back, stay here, or start by living in each country in turn to see where I'm better off? These questions arise for most migrants when they reach pensionable age.

The realistic possibilities of actually returning 'home' depend on various factors: family, health and financial aspects all play a part, as do the social conditions in Germany. The decision to return is influenced by whether family members – especially children – or friends and acquaintances will stay in Germany or not. Changes in living conditions in the countries of origin and the experience of those who have already returned are also factors. Regardless of whether you decide to 'shuttle' between countries or to return to your country of origin for good, it is important that you inform yourself fully beforehand about financial and residence-related matters and resolve all your questions concerning this new phase of your life. Arrangements differ widely between different countries of origin.

For example, citizens of the European Union (EU) enjoy rights of free movement, entry and residence. This means that EU citizens and their relatives who have resided legally within the territory of the Federal Republic of Germany can re-enter the country and live there irrespective of whether other conditions are met.

As ethnic immigrants of German origin (Spätaussiedler) receive a German passport on entry into Germany, they are treated on equal terms with German nationals.

Are my pension rights safeguarded?

The question frequently arises here: can my pension be remitted to my home country? In principle, pensions can be paid abroad. However, please note that for pensions subject to foreign-pensions legislation, special conditions apply to payments abroad. It is important that you seek advice from your pensions provider beforehand; only from there can you get a definitive ruling on individual pension payment in your home country. For many pensioners, the Deutsche Rentenversicherung (German statutory pension insurance scheme) is responsible for providing information.

Deutsche Rentenversicherung
(German statutory pension insurance scheme)
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum (Advice centre)
Berliner Allee 13, 30175 Hannover
☎ +49 (0)511/ 829 15 00

If you receive an additional pension, you should get in touch with the responsible supplementary pension fund (Zusatzversorgungskasse) in order to verify whether it also pays pensions abroad.

Right of residence after lengthy spells in the country of origin

If you spend some time abroad, you should note the following:

Every residence permit lapses automatically:

- when one's normal permanent place of residence is changed for another one abroad or
- after a stay of six months abroad (or following expiry of an individual time period determined by the Aliens' Office).

The residence authorisation remains valid if:

- a permanent residence permit has been issued and you have lived legally within the territory of the Federal Republic of Germany for at least 15 years;
- an adequate and self-sufficient income (pension, earnings, assets...) is secured and
- health insurance is available which covers the period of residence abroad.

For those who came to Germany as 'Jewish contingency refugees', the residence regulations apply under the German Immigration Act (ZuwandG).

Health insurance cover for those travelling back and forth

Each time you travel to your country of origin, you will need valid health insurance cover (certificate of entitlement to foreign health care, electronic insurance card). You can find out about these from your health insurer.

Additional private foreign travel health insurance cover (from, for example, your health insurer, other private insurers or the 'ADAC' national automobile association) entitles you to special benefits in the event of emergency, such as return transport to Germany for patients.

Possibilities of returning to Germany

What if your return to your home country doesn't go as planned and you would like to come back to Germany? Are you entitled to do this? If yes, who should you contact?

There is a right of return for people:

- who receive a pension from a German pensions provider;
- who have resided legally within the territory of the Federal Republic of Germany for at least eight years before leaving the country and
- who can guarantee an adequate and self-sufficient income (for themselves and their partner).

Your application to return to Germany must be made to the German embassy in your home country.

Sociability – being active in the local community

Especially in old age, for many people it is important to know others with whom we can spend our time. In Hannover there are numerous enjoyable opportunities for older people. Various welfare associations, Hannover City Council, and numerous faith communities and cultural societies in Hannover have much to offer for older migrants.

Native-speaker seniors citizens' groups and leisure activities

If you would like more contact with people of the same age or to get involved with others, there are opportunities for you to join German-language or native-speaker senior citizens groups in your neighbourhood. All are free of charge and open to all. They take place in various leisure or community centres. You can, for example, join intercultural cooking groups, exercise classes, discussion groups or memory training. This way you can meet people from your neighbourhood and make new acquaintances, share ideas and get a wide range of information, help and suggestions. The native-speaker groups are led by volunteers who speak your language. Twice a year the calendar of events of the Hannover Municipal Seniors' Service (KSH) and the welfare associations is published, offering travel, day trips, hiking tours, and information and discussion events. You will find the intercultural community and advice centre of the Workers' Welfare Organization (AWO) in der Nordstadt district (Horst-Fitjer-Weg 5). Here, too, there are plenty of opportunities to get together with other people. The people who meet here originally came from countries such as Russia, the Ukraine, Turkey, Bosnia, Croatia and Serbia (all successor states of the former Yugoslavia), Iraq and Germany. Other groups from different countries meet in other districts of Hannover.

To find out about the events and advisory services on offer, contact:

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
(Workers' Welfare Organization)

Interkulturelle Seniorenarbeit (Intercultural work for and with seniors)

Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover

☎ +49 (0)511/ 219 78 - 143 oder 219 78 – 178

Diakonisches Werk

(The social welfare agency of the Protestant church in Germany)

Burgstr. 10, 30159 Hannover

☎ +49 (0)511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
(Hannover municipal senior citizens service)

Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden

☎ +49 (0)511 / 168 - 4 23 45

('Seniorentelefon': helpline for the elderly run by Hannover City Council)

Befriending services

The befriending service (Partnerbesuchsdienst) arranges for volunteers to make regular home visits to people who, for health reasons, are unable to get out very often. These are free of charge and take place on an individual basis by arrangement. Contact one of these services if you'd like to be visited – or if you'd like to do the visiting yourself.

Arbeiterwohlfahrt der Region Hannover (AWO)
(AWO; Hannover Region Workers' Welfare Organization):
☎ +49 (0)511 / 21978-123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover
(The Hannover branch of the social welfare agency of the Protestant church in Germany):
☎ +49 (0)511 / 3687-164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH)
(KSH; Hannover municipal senior citizens service):
☎ +49 (0)511 / 168-42345

German and native-language counselling for the over-60s

For all the older citizens of the city of Hannover, there are various free advisory services offered by different organisations. Here, you can raise questions, sort out problems or request personal assistance. In the following section you will find a number of helpful contacts, all of which are obliged to maintain confidentiality.

German-speaking advisory service for senior citizens

Once a week, in all districts of the city, German-speaking advisory sessions provided by the Hannover municipal senior citizens service (KSH) are held. Social workers employed by the City of Hannover will help you with your questions and concerns.

Alternatively, you can call the staff of the 'Seniorentelefon' helpline for the elderly, run by Hannover City Council, on

☎ +49 (0)511 / 168 - 4 23 45.

You and your family can also obtain a wide range of information online at www.seniorenberatung-hannover.de (in German only).

Advisory sessions for senior citizens in their own native language

The Kommunale Seniorenservice Hannover (KSH) provides advice in the 'SeniorenServiceZentrum' in Linden (Ihmepassage 5; entrance on Blumenauer Straße)

Tuesdays, 2-4 p.m., Turkish-speaking

Wednesdays, 10 a.m.-12 noon, Russian-speaking

The Workers' Welfare Organisation (AWO) advises older people in the Nordstadt district at its intercultural community and advice centre ('Interkulturellen Begegnungs-und Beratungsstätte', Horst-Fitjer-Weg 5),

☎ +49 (0)511 / 702765

Tuesdays, 9-11.30 a.m., Turkish-speaking

Thursdays, 9-11.30 a.m., Bosnian, Croatian, Serbian

Caritas Verband Hannover e.V. / Caritas Association

Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover

☎ +49 (0)511 / 12600-1055

Advice provided in Bosnian, Croatian and Serbian, as well as Spanish and Italian.

The local branch of the German Red Cross (Deutsche Rote Kreuz, (DRK), Region Hannover e.V.) provides advice in the Mitelfeld district (Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover), especially to ethnic immigrants of German origin (Spätaussiedler).

☎ +49 (0)511 / 3671-155

Diakonisches Werk (The social welfare agency of the Protestant church in Germany), Pro Migration
Burgstr. 10, 30159 Hannover

Advice provided in Greek and Russian: appointments can be made by calling ☎ +49 (0)511 / 3687-132 on Mondays 8-9.30 a.m. and Thursdays 1-2.30 p.m.

Interpreting services

For official appointments, it is often helpful to have an interpreter at your side. The following arrange interpreting services:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ +49 (0)511 / 168-41020

Kargah e.V., ☎ +49 (0)511 / 126078-12

Stadt Hannover (Hannover City Council),

☎ +49 (0)511 / 168-42720

Social casework as crisis intervention

Older people who find themselves in especially difficult circumstances often receive support based on a social-casework approach. Their difficulties are often caused by mental health issues, family conflicts or serious financial problems. As a result, these people fall far short of receiving the care they need as they themselves cannot access the 'support system', or perhaps refuse help on principle. Sometimes such people are found in an extremely neglected condition or must urgently be taken into psychiatric care. These difficult life situations call for intensive casework. Often, five or more home visits are required to work out a solution. The relevant team is responsible for social casework as crisis intervention on a municipal district-by-district basis. In emergency or crisis situations you can call the City of Hannover's helpline for the elderly ('Seniorentelefon') on ☎ +49 (0)511 168-42345.

Hannover City Council Senior Citizens Advisory Board

The Senior Citizens Advisory Board (Seniorenbeirat) promotes the interests and concerns of senior citizens in Hannover. It is party-politically and religiously neutral. You can contact the Board if you have your own ideas and suggestions for improving the situation of older people in Hannover's city districts. You may want to lodge a complaint because of the poor condition of pavements, inadequate street lighting, or the green phase at a pedestrian crossing being too short. Consulting hours are Wednesdays from 10 a.m. to 12.30 p.m.

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover

(Hannover City Council seniors' advisory board)

Kurt-Schuhmacher-Straße 24; 30159 Hannover

☎ +49 (0)511 168-43797

Housing and Care for the elderly

Housing for the elderly

Age-appropriate living arrangements in your own home

In old age, physical limitations can lead to problems with coping independently at home. If the family is unable to provide sufficient (or any) help, it is good to know where, and to what extent, support is available that enables you to lead an independent life in your own home for as long as possible.

Services

There are various services that make help available to you on a daily basis, such as meals on wheels, home emergency call services, domestic nursing care by home care organisations or help with household and social needs.

Aids to living

Aids such as walking frames, wheelchairs, commodes or nursing beds can make life in your own home easier. If you have been assessed as needing a level of non-hospital care, you must re-

quest these aids from the relevant nursing-care insurance fund to ensure that the costs are covered. It is also possible to buy them from a supplier of medical equipment (Sanitätshaus) at your own expense.

Alterations to your accommodation

If steps or door thresholds hinder you, doors are too narrow, you cannot get in and out of the bathtub or the toilet is too low, conversion work can help make your own home 'age-friendly'. People who have been assessed as needing a level of non-hospital care can receive financial assistance to have this work done. Application must be made beforehand to the nursing care insurance provider.

Home care provides professional help around the clock. From personal hygiene and treatment-related care to practical domestic help, the costs of such services can be met by the nursing care insurer if this assistance is requested beforehand. The prerequisite for this is that the need for care has been formally established. More information is provided on page 45 (Statutory nursing care insurance).

Community health care centres (Sozialstationen) are among the facilities dedicated to caring for and looking after people requiring nursing care in their own homes.

The aim of home psychiatric care is to help older people with a mental health condition lead dignified, independent lives in their familiar home surroundings. Your regular doctor (Hausarzt) can prescribe this care if the diagnosis has been confirmed by a specialist in neurology, psychiatry or neuropsychiatry. Home psychiatric care provided by specialist nurses is part of normal medical treatment, and the costs are covered by statutory health insurers. Home psychiatric care can be provided on its own or in addition to already existing care. It is, however, available for only a limited period.

Care support centres

Special advisory facilities run by Hannover City Council and the Region Hannover authority addressing the issue of care are known as 'long-term care support centres' (Pflegestützpunkte). They are a source of expert advice that is confidential, impartial and free of charge, on a wide range of topics from welfare benefits and specific recommendations for physical care to tips on improving the design of living space. The advisory team will also help you make official applications such as requests to be assessed for care services.

The City of Hannover's long-term care support centres can all be reached on a single telephone number: ☎ +49 (0)511 168-42345. Personal consultations are available in the Bemerode, Bothfeld, Linden, Misburg, Ricklingen and Herrenhausen districts.

In the area outside Hannover city, the Region Hannover authority offers advisory services at the following long-term care support centres:

Burgdorf, Marktstr. 55,
Empelde, Am Rathaus 14,
Wunstorf, Am Stadtgraben 28A

Questions on all aspects of housing for older people can be put to:

Wohnberatung der Region Hannover
(Region Hannover housing advisory service)
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ +49 (0)511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
(Hannover Chamber of Craft Trades)
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ +49 (0)511/ 3 48 59-14

Special housing for the elderly

A home in a special housing facility is designed for older people's needs with barrier-free accessibility and features such as a lift and easy-access thresholds. You make a normal tenancy agreement with a landlord. In many cases, the landlord will be a housing association company, a welfare association or Hannover City Council. Very frequently, such homes are only available to holders of a means-tested Berechtigungsschein. Generally, you apply for this to the local council in your place of residence. Further information and application forms will be available from the municipal and local authorities where you live.

Many providers advertise the fact that they offer 'assisted living'. This form of accommodation has the advantage that you can – depending on your needs, and to varying extents – make use of the options open to them for help and support. In addition to age-appropriate barrier-free housing, there are communal facilities, as well as basic and optional services that are a mandatory part of the booked package even if you don't (yet) require assistance. In addition to the tenancy agreement, a care contract is entered into, which generally covers running errands, giving lifts, accompanying residents to doctor's appointments/shops etc., leisure activities and home cleaning. This should include a janitor service and a 24-hour home emergency call service. Please note that the services vary between providers, so that it is important to shop around and carefully compare what's on offer.

Provision of long-term nursing care is not included in the care contract; where this is required, it must be agreed with a home nursing-care service. Accommodation of this type is often affiliated to a nursing-care facility and, where a high level of nursing assistance is required, residents can later move into more suitable categories of housing.

Additional information on this is available from:

Kommunaler Seniorenservice Hannover
(Hannover municipal senior citizens service)
'Seniorentelefon': helpline for the elderly
☎ +49 (0)511/ 168-4 23 45 or from

Region Hannover – Pflege – Info
(Region Hannover nursing care information service)
☎ +49 (0)511 / 616- 2 33 00

Support to reduce the domestic care workload

Sometimes it is no longer possible to provide for the needs of the person needing care around the clock at home. The caring relatives could themselves fall ill or desperately need a few days holiday. Then there are various care possibilities available.

Daycare (Tagespflege, § 41 SGB XI)

When sufficient care at home can no longer be ensured, then partial in-patient care in special facilities can be considered. Daycare is conceived as a link between out-patient and in-patient help that aims to give people needing care the chance to live in their familiar surroundings for as long as possible. Other aims are to relieve the burden on caring relatives, to maintain mental and physical capabilities, to prevent or to delay moving into a nursing home or old

people's home. When the person has an assessed level of care need, day guests receive a fixed monthly grant for the care costs; accommodation and meals must be paid for by the day guest.

Short-term or respite care (Kurzeitpflege, § 42 SGB XI)

Short-term care can be necessary when care by the mobile care services or relatives cannot be ensured for a transitional period. Patients who are weak after a stay in a clinic can also use this possibility until they can cope at home again. On presenting a certificate of care need, the care insurance organisations will contribute to the costs of a stay in a care home for a maximum of four weeks in any calendar year, up to 1,550 € per year. Thus, the costs of care-related expenses, expenses for social support and medical care services are born by the care insurance organisation. Further expenses such as accommodation and food must be born by the person needing care.

Verhinderungspflege (§ 39 SGB XI – Home care when the carer is indisposed or unavailable)

There is an entitlement to Verhinderungspflege when the carer cannot look after the old person because they are on holiday, ill, or for other reasons. Care recipients are entitled to a substitute carer for a maximum of four weeks in any calendar year, as long as the carer has looked after the care recipient in their domestic situation for at least six months before that.

The substitute care does not have to be provided by a mobile carer service – relatives, friends or neighbours can also take over caring for a while, and receive payment according to the recipient's level of care assessment as long as they are not closely related to the recipient directly or by marriage. If the carer has additional costs because they take over care responsibilities, e.g., they lose earnings or have travel costs, this can be reimbursed by the care insurance up to 1,550 €.

Alternatively, the care recipient can be looked after in a care facility for up to four weeks in any calendar year. Verhinderungspflege is also possible on an hourly basis.

People with dementia can also be entitled to extra care services. You will find information about this on page 45.

Old people's homes and residential nursing/care homes

In an old people's care home fully residential long-term care is provided. This is only paid for by the care insurance when care in the recipient's own home or partially as an in-patient is no longer practicable. Charges for care-related services are covered from the care insurance. The charges for nursing services vary from facility to facility and depend on the recipient's assessed level of care need among other factors. Care insurance funds, however, only pay fixed contributions to care costs, which are higher for residential care than for care in the recipient's own home.

On financing a place in a care home it is best to seek advice from the facility you have chosen or from the City of Hannover social services (Fachbereich Soziales) or senior citizens services (Fachbereich Senioren).

Geriatric psychiatric care homes

Such care facilities are intended for old people suffering from some form of dementia or other mental illness. If someone is a

danger to themselves and others and cannot be looked after in their own home any more, then they must be looked after in such a facility. Some care facilities also have a closed section so that the residents in need of protection cannot leave the building on their own.

Hospices

Care in a hospice is intended for people suffering from an incurable disease and who, for diverse reasons, cannot be looked after in their own home at the end of their life. Many hospice residents are also younger people, who receive care, psychosocial support and medical treatment. In one's own home, too, support and care for dying people and their relatives by a mobile hospice service is also possible.

Benefits from, and rules of, various cost bearers – what you receive, and what you pay

Statutory health insurance (Book V of the German Social Code, SGB V)

Statutory (public) and private health insurance pays for costs incurred due to illness, such as visits to a doctor, a stay in hospital, medicine, therapy and appliances.

Additional charges / co-payment

For everyone in the state/public health insurance system the following rules apply on contributing to the costs of their treatment: For medicines, bandages etc. and medical products patients pay 10% of the cost, but at least 5 € and a maximum of 10 €. This payment may not exceed the actual cost of the medicine etc. The same contribution is required for appliances such as a wheelchair, lifter etc. An exception is made for aids that must be bought frequently such as incontinence products; here the patient pays 10% of the cost of each prescription. For therapy such as physiotherapy and for home care, 10 € per prescription and 10% of the actual costs are born by the patient. For treatment as an in-patient or convalescent treatment, the patient's contribution is 10 € per day for a maximum of 28 days in any calendar year.

Limit on personal contributions

Basically, all members of a statutory health insurance must pay a contribution to the treatment costs. This contribution, however, may not exceed 2% of their gross income for the year. For the chronically ill, this limit is 1% of their gross annual income. You can apply to your health insurance to be exempted from making a contribution.

Statutory nursing care insurance (SGB XI)

People with a more serious and long-term need for healthcare and support to manage their day-to-day life are entitled to this under nursing care insurance. They must have been in the statutory care insurance system for at least five years already, and must present proof that they need care that is predicted to last at least six months.

Level of care

People who need regular support and care can apply to be assessed by the respective care insurance organisation. The

health insurance organisations' medical services (Medizinische Dienst der Krankenversicherung, MDK) will then invite them for examination to assess the level of care they need. Then they will, when appropriate, be classified at one of the three levels of care (Pflegestufen).

Level I assumes that a person needs help with personal hygiene e.g. washing themselves, eating and mobility for at least 90 minutes a day, of which more than 45 minutes must be spent on help with basic needs.

At Level II the total time needed for this must be at least three hours, of which at least two hours must be for help with basic needs.

At level III this care and help must take at least four hours.

Care service providers and insurance companies offer advice on the type of care and its extent. When the recipient presents a certificate of level of care entitlement they can choose from Pflegesachleistungen (in-kind benefits), Pflegegeldleistungen (cash benefits) or a combination of these. What this means is explained in the following.

Pflegegeld – cash benefits

This is money paid to you so that you can purchase the help you need yourself. The monthly payments are:

at Level I	235 €
at Level II	440 €
at Level III	700 €

If you choose this option you must appoint a person to provide help and care. This person can apply for the care insurance organisation to pay state pension contributions.

Pflegesachleistungen – in-kind benefits

This covers all the services that can be delivered by a mobile care provider, for instance help with personal hygiene, getting dressed and undressed or help in the home (cleaning, washing up etc.). The mobile carer can also fetch medicines or do the shopping.

The monthly entitlement to Pflegesachleistung for people needing help and care is:

at Level I	up to 450 €
at Level II	up to 1,100 €
at Level III	up to 1,550 €

In cases of exceptional hardship, care costs of up to 1,918 € will be covered by the insurance organisation.

Combination services

When the in-kind benefits are not fully used, the recipient will receive a proportion of the cash benefits.

Additional care services (Zusätzliche Betreuungsleistungen according to § 45 b SGB XI)

Additional care services were devised for people who need a great deal of help and support to carry out their everyday activities, for example people with dementia or other mental illnesses. As caring relatives have to spend a lot of time looking after them there is a possibility that the ill persons can join groups in which they can be looked after together – storytelling, singing, going for walks, doing handicrafts and anything else that they enjoy. Such care is especially important for relieving the burden on the relative.

ves. Volunteer helpers visit them at home.

For this service, you can apply to your care insurance organisation for a monthly grant of 100 € basic payment or 200 € when the recipient needs more care and supervision. The health insurance organisations' medical services (Medizinische Dienst der Krankenversicherung, MDK) will visit to make an assessment at home. This special benefit is not paid in cash but can only be used for employing quality-certified care services.

The Pflege-Neuausrichtungsgesetz (PNG) – better services for people with dementia

This new law has been in force since 1st of January 2013 to do more to meet the needs of people with dementia. In addition to the additional care service benefit (above) of 100 € and 200 € (§ 45 SGB XI) people with dementia assessed at Level of Care 0 also receive cash benefits or in-kind benefits. At Levels of Care I and II the benefits have been increased:

Level of Care	Monthly cash benefits	Monthly in-kind benefits
0.	120 €	225 €
I.	305 €	665 €
II.	525 €	1,250 €

For people with dementia assessed at Level III the benefits are unchanged.

Important! Get professional help and advice on applying for benefits, for example from one of the advice centres in this booklet, the care centres (Pflegestützpunkt) and/or the care adviser at your insurance provider.

Various benefits under SGB XII

If you are not able to support yourself, to meet your everyday needs, then you can receive state support under the social security statutes (Sozialgesetzbuch, SGB). We describe some of the possible benefits here.

Basic social security benefit when you are old and when you are not fully fit to work (Grundsicherung §§ 41 ff SGB XII)

These benefits are scaled according to need, and have to be applied for. They can be granted to people over 65 years of age, or people over 18 years of age who are permanently not fully fit to work. Assessment takes into account your own income, savings and possessions, and that of your spouse or long-term partner living in the same household. Your children are only obliged to support you when their annual incomes total more than 100,000 €. The basic benefit is paid regularly for one year according to a sliding scale and reassessed on 1 July each year. It is intended to meet everyday needs such as food, accommodation, clothing, personal hygiene, household costs, heating and personal needs.

In cases of exceptional need, additional one-off payments and benefits can be granted to secure accommodation or in comparable emergencies.

You can get further information at your local social security office (Sozialamt).

Care allowances (Hilfe zur Pflege §§ 61 ff SGB XII)

These benefits are for people needing care whose income and savings lie within certain limits and when the care insurance grants are not enough to meet their needs. This can include help with housework, appliances, partial or full residential care when the need for such care has been recognised.

Support to continue running the household (Hilfe zur Weiterführung des Haushalts § 70 SGB XII)

When none of the people living in the household can cope with the housekeeping, people in their own home can apply for benefits to finance help for this if necessary.

Blind person's benefit (Blindenhilfe §72 SGB XII)

Blind people can apply for Blindenhilfe benefit, whatever their income and savings or property. This is calculated in combination with payments they receive under blind person's benefit from the federal state.

Detailed information on benefits covered by SGB XII is available from:

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ +49 (0)511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
☎ +49 (0)511 / 168-42472

Benefits under the German Disabled Persons Act (SchwbG)

People with a physical, psychological or mental disability can apply to the Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (formerly the Versorgungsamt) to have their degree of disability (Grad der Behinderung) assessed. People assessed as at least 50% disabled are classified as Schwerbehindert (severely disabled) and can be issued with a pass to prove this, the Schwerbehindertenausweis. Various symbols in the pass indicate the type of disability and make it possible for the holder, for example, to receive tax concessions, travel free on public transport, use special parking spaces or claim extra benefits in calculating basic social security entitlement or taxi services. Assessment of the degree of disability and issuing the pass does not depend on the person's income, savings or property.

You get application forms from the

Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (formerly Versorgungsamt)
Am Waterlooplplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ +49 (0)511 / 106-0

The advice centre is open on Monday, Tuesday, Wednesday, Friday and on the day before a public holiday from 9 am to midday.

You can also get advice from the 'Region Hannover' authority in der List district of Hannover from the

Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ +49 (0)511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

If I cannot **decide** **for myself** any more ...

The previous chapters have covered a lot about practical help and support. In this connection many people begin to ask themselves: "What provision can I make for the possibility that one day I may not be able to manage my affairs myself?"

Permanent power of attorney (Vorsorgevollmacht)

For this eventuality, you can grant power of attorney to a family member or someone else close to you to represent your interests, but only when you are incapable of making a decision yourself, for instance when you have an accident or are too ill. You can define in which areas the person can exercise this power of attorney – for example to represent you on financial, health and legal matters, to submit applications and deal with government departments e.g. on care agreements or with an old people's home.

The person with this power of attorney is obliged to act in your interests and how you would act in the same circumstances. It is therefore helpful and sensible to talk to this person about your personal wishes and how you imagine certain situations e.g., residential care, dementia.

Living Will (Patientenverfügung)

This provision applies to a specific situation, for example to answer the question: "Is there any surgical operation or medical treatment that I do NOT want carried out on me?"

A Living Will also defines your own wishes about medical treatment at the end of your life. For example, do you want to be resuscitated after being pronounced clinically dead? Do you want to be kept alive on a breathing machine or with artificial feeding? This document should not, however, be drawn up without defining a power of attorney, because both documents will be needed when a person is seriously ill and cannot express their wishes clearly enough.

The provisions of a Living Will should be discussed between yourself, the person who has your trust, and a doctor. Only then can you be sure that they will act in your best interests and according to your wishes.

Proxy agreement (Betreuungsverfügung)

If you have not arranged for someone to have power of attorney or if the power of attorney does not cover all the necessary areas you can draw up a proxy agreement (Betreuungsverfügung). This can name a person whom you trust to represent your interests and wishes if a legal representative has to be appointed by the court (see next paragraph). The court is obliged to honour your wishes unless they would not serve your personal well being.

It is advisable to put this proxy agreement in writing and sign it. It must also be easy to find in an emergency – it can be attached as an appendix to the power of attorney document.

Legal guardianship (rechtliche Betreuung)

Legal guardianship (rechtliche Betreuung) is only granted if a person is incapable of regulating their personal affairs because of their physical, psychological or mental state and has not arranged for someone to have power of attorney. An application for this must be made to the guardianship court (Betreuungsgericht).

The extent and duration of this legal guardianship is determined according to the actual necessity; this is defined by the court and can be suspended at any time.

The first choice as guardian will be a family member or person close to you. If there is nobody available or suitable, a volunteer or employee of a guardianship offices or charitable association can be selected and appointed by the court.

The work of the court-appointed guardian is monitored and is in some areas subject to the approval of the court, for instance when the home has to be given up, the person has to be compelled to enter residential care, or on matters of property and savings.

This form of legal representation is restricted to necessary responsibilities such as property and assets, health matters, legal affairs, official applications and dealing with public order bodies, and right of residence.

If you have not yet made any arrangements for these matters and would like to learn more about the issues involved, the following advice services or information sources can help (although their English-language capacities will vary):

The website www.btv-region.de lists the addresses and telephone numbers of all guardianship associations in Hannover city and region.

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten
☎ +49 (0)511 / 616 - 0

Advice from the Region Hannover authority at their office,
Marktstraße 45, Friday 9 am – midday

Transcultural guardianship institute,
Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover
☎ +49 (0)511/ 590 92 00

Information about health care proxy from the chamber of medical practitioners,
Ärztammer Niedersachsen
Berliner Allee 20, 30175 Hannover
☎ +49 (0)511 / 380 - 0
Homepage: www.aekn.de

It starts with **forgetfulness:** **dementia** and **Alzheimer's**

When we get old some things aren't as easy as they used to be – seeing and hearing clearly gets harder, the dentist fits us for false teeth ... and the brain isn't as fit any more either. Most people slow down as they get older – in their movements and in their thoughts. This is absolutely normal – but when an older person starts behaving 'oddly' it's wise to call in the doctor. It could signify the beginnings of dementia.

It's often forgetfulness, absentmindedness, that relatives notice first. They tell of how the older person is always looking for things, always asking the same question over again. Often, too, the older person senses these first changes and is upset, or ashamed that they've forgotten an appointment or the name of a close acquaintance. It can happen that they make excuses and withdraw from their circle of friends and acquaintances, or give up activities that they're actually still fond of. A general atmosphere of mistrust can spread if money or jewellery disappears and relatives are suspected of taking it. Some families argue for years, only to find out much later that an illness was the reason for this unaccountable change in a loved one's personality.

People with dementia are, sooner or later, unable to look after themselves. Activities that until then were straightforward and easy now present terrible challenges: shopping, cooking, housekeeping or going to the bank – it's all just too much. It can happen that people with dementia go out and can't find their way home. If they wander outside in winter or without warm clothes it can be fatal. People with dementia remember things that happened many years ago and are often thrown back in time to their younger years. One hears them say: "I have to get along home now, the children will be back from school." or: "It's time to go to work." In their world they feel obliged to look after the children or to go to work. Asking about their own mother often shows that the ill person doesn't realise that they have grown old themselves. Sometimes they

do not even recognise themselves in the mirror, asking, "Who's that there?" They may talk to people on television or offer them something to eat. Traffic, trams or television can frighten them because they weren't like that or even didn't exist when the person with dementia was young.

As time goes by the sufferer forgets things that they learnt later in life, for instance the German language, and if they can't comprehend that they can only make themselves understood in their native language and they can't understand their German surroundings, this can cause upset and anger.

Even people who have born responsibility all their life, at work and for a family, become helpless. For their relatives it is often a particular challenge when the father or mother who has until now decided what's to be done now needs looking after and deciding about, and has to be carefully guided.

People with dementia need someone to help them through the terrors of everyday life round the clock. For caring relatives this is a tremendous challenge, and they should seek information and advice from the family doctor as soon as necessary. It's important to know how the illness can manifest itself and how they should respond. Advice centres can inform you about possible support in looking after your relative at home. Along with care allowance or help from a mobile care service (See also above on pages 45 and 46) the care insurance organisation will make a special grant for people with dementia of 100 or 200 €. This is decided by the health insurance organisations' medical services (Medizinische Dienst der Krankenversicherung, MDK) or the Hannover Region care assessors on a home visit. This benefit is not linked to the Pflegegeld care allowance and can be used, for instance, for the expenses of volunteer helpers who come to the home and look after the ill person so that carers have time off to see to their own affairs. It is also possible to join care groups.

As the dementia gets worse the ill person will no longer be able to deal with his or her own day-to-day affairs. Relatives should get power of attorney so that, for instance, they can act on their behalf with the bank. As the patient deteriorates further it may be necessary to set up a proxy agreement so that someone can take responsibility for other areas of their life. There is more about this in the previous chapter on pages 47 and 48.

People with dementia should have as regular and quiet a life as possible, a routine on which they can rely, for old and familiar things are reassuring. New situations and sudden changes should be avoided if at all possible; travelling back and forth between Germany and the homeland can aggravate the dementia, as adapting to other surroundings gets more and more difficult.

Everyday personal contacts and how you talk to and help a person with dementia should be considerate and patient. Even when provoked, please do not fight and argue! You will help your ill relative by trying to see the world through their eyes. A good-natured, considerate attitude is the basis of peaceful and low-stress coexistence.

You can get information on helping and coping with people with dementia from:

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Advice centre)
Beratungsstelle ☎ +49 (0)511 / 2 15 74 65
Beratungstelefon ☎ +49 (0)511 / 7 26 15 05

Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ +49 (0)511/ 700 207 30

Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ +49 (0)511 / 168-34018

Contact partners

and other important help

In this section you'll find more addresses of associations and institutions that also include advice or service for senior citizens in their programme. Because there are so many in Hannover this is just a selection and by no means a complete list.

Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
(African association)
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ +49 (0)511 / 26 11 585

Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge
in Niedersachsen AMFN e.V.
(Workgroup for migrants and refugees in Lower Saxony)
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ +49 (0)511 / 9215803

CanArkadas
Verein für interkulturelle Erziehung, Bildung, Kultur und Sport
(Association for intercultural education, culture and sport)
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ +49 (0)511/ 35 34 466

DRK-Region Hannover e.V. (German Red Cross)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ +49 (0)511 3671-0

Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
(Greek association)
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ +49 (0)511 / 45 68 08

Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
(Jewish association)
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
☎ +49 (0)511 / 28 33 98 72

Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
(International Catholic centre)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ +49 (0)511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ +49 (0)511 / 12 60 780

Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
(Association of ethnic Germans from Russia)
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ +49 (0)511 / 169 4094

Liberales Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
(Liberal Jewish association)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ +49 (0)511 / 23 53 967

Αγαπητές αναγνώστριες, αγαπητοί αναγνώστες

ο αριθμός ηλικιωμένων ανθρώπων αυξάνεται και η δημογραφική αλλαγή συζητιέται παντού. Επίσης μεγαλώνει και ο αριθμός των ηλικιωμένων ανθρώπων που αδυνατούν να αξιοποιήσουν το σύστημα υποστήριξης και βοήθειας στη τρίτη ηλικία, διότι δεν επαρκούν οι γλωσσικές τους γνώσεις για να το κατανοήσουν.

Η παρούσα Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας δίνει χρήσιμες πληροφορίες και συμβουλές γύρω από σχετικά θέματα. Μεταφρασμένη σε επτά γλώσσες αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για εκείνους που επιθυμούν να βελτιώσουν τις συνθήκες της ζωής τους.

Είναι όμως και κάτι παραπάνω από ένα απλό ενημερωτικό φυλλάδιο: Η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας αντιλαμβάνεται ότι οι πολιτισμικές διαφορές αποτελούν κομμάτι μιάς κοινωνίας που εμπλουτίζουν τον κοινωνικό βίο.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την Επιτροπή Στρογγυλής Τραπέζης Τρίτης Ηλικίας και Μετανάστευσης, που χάρη στην προσφορά της επανεκδίδεται για τρίτη φορά η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας.

Ευχόμαστε η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας να είναι χρήσιμος και πολύτιμος οδηγός στο σύστημα βοήθειας.

Dr. Silke Lesemann

Πρόεδρος Κοινωνικής Πρόνοιας Εργαζομένων (AWO) Περιφέρειας Ανοβέρου

Να τεθούν ορόσημα για την πολιτιστική πολυμορφία και τη συμμετοχή όλων των ανθρώπων

Επιστροφή ή μετάβαση και επιστροφή	51
Συνάντηση - Δραστηριότητες στη συνοικία	52
Κατοικία και φροντίδα για τους ανθρώπους τρίτης ηλικίας	54
Πληρεξούσιο πρόληψης - Διάταξη Τελευταίας Βούλησης - Διάταξη Επιμέλειας - Δικαστική Επιμέλεια	58
Ξεκινά με αδύνατη μνήμη: Άνοια και Αλτσχάιμερ	60
Αρμόδιοι και άλλες σημαντικές βοήθειες	61

Ένας οδηγός για καλά γεράματα

Η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας, ένας οδηγός για ηλικιωμένες/ους μετανάστριες/ες στο Αννόβερο, βρίσκεται στην τρίτη έκδοσή της, επεξεργασμένη και εκτεταμένη. Η επεξεργασία έγινε, όπως και σε προηγούμενες εκδόσεις του 1999 και 2004, μέσω μιας εκδοτικής ομάδας στρογγυλής τραπέζης με όνομα „Γεράματα και Μετανάστευση“. Η στρογγυλή τράπεζα είναι μια δημόσια συζήτηση συνεργατών διαφόρων φορέων πάνω σε θέματα μετανάστευσης και βοήθειας/φροντίδας ηλικιωμένων. Αντιπρόσωποι διαφόρων μεταναστευτικών οργανώσεων συνεργάζονται σχεδόν είκοσι χρόνια, παρακολουθούν τις εξελίξεις και τις αλλαγές και προσπαθούν να επιλύσουν θέματα που ανακύπτουν.

Σκοπός της Πυξίδας Τρίτης Ηλικίας είναι να βοηθήσει στην κατανόηση του πολύπλοκου συστήματος για την υποστήριξη των ηλικιωμένων στη Γερμανία και να θέσει κάποιες ουσιαστικές προτάσεις για μία όσο το δυνατό καλύτερη λύση πάνω σε ζητήματα που προκύπτουν. Πρέπει να ληφθεί υπόψη, πως άνθρωποι τρίτης ηλικίας με μεταναστατικό ιστορικό έχουν εν μέρει διαφορετικές προσδοκίες και είναι συχνά επηρεασμένοι

από παραδοσιακά πρότυπα. Με το φυλλάδιό μας θέλουμε να πληροφορήσουμε για ένα οργανωμένο σύστημα βοήθειας που είναι διαθέσιμο και για τις προσφορές όσον αφορά την φροντίδα ηλικιωμένων στη Γερμανία, ώστε να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες και τα όποια προβλήματα που εμφανίζονται κατά την περίοδο των γηρατιών. Είναι σημαντικό για μας να σας γνωρίσουμε τη μεγάλη γκάμα προσφοράς βοήθειας ώστε να μπορέσετε να ζήσετε όσο το δυνατό μια πιο αυτόνομη ζωή στον προσωπικό σας χώρο. Προσδοκούμε μέσα από τα ερεθίσματα και τις πληροφορίες να σας προσφέρουμε υποστήριξη στις αποφάσεις σας, για „καλά γεράματα“.

Στο Αννόβερο υπάρχουν πολυάριθμες υπηρεσίες και σύλλογοι που δραστηριοποιούνται για άτομα τρίτης ηλικίας. Στο τελευταίο κεφάλαιο αναφέρονται επιπλέον διευθύνσεις, που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για τους αναγνώστες. Παρακαλούμε να παραβλέψετε, ότι έγινε μια ορισμένη επιλογή γιατί, φυσικά, δεν ήταν δυνατό να αναφερθούν όλες.

Οι γλώσσες στις οποίες έγινε η μετάφραση επιλέχθηκαν με βάση το ποσοστό και την αναλογία προς τον πληθυσμό των ηλικιωμένων μεταναστών. Η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας περιέχει και για πρώτη φορά μετάφραση στα Αγγλικά και στα Αραβικά. Πρέπει να σημειώσουμε ότι μπορεί να υπάρχουν κάποιες διαφορές στην μετάφραση σε σχέση με το πρότυπο κείμενο, λόγω καλύτερης νοηματικής απόδοσης.

Δεν μπορεί να ληφθεί εγγύηση για τυπογραφικά λάθη, πληρότητα και επικαιρότητα, ιδιαίτερα σε πληροφορίες σχετικά με νόμους. Η Πυξίδα Τρίτης Ηλικίας ανανακλά την επικαιρότητα του Ιανουαρίου 2013. Φυσικά μπορούν να σημειωθούν νομικές και δικαιοματικές αλλαγές με τη πάροδο του χρόνου.

Με το τεύχος αυτό ελπίζουμε να προσφέρουμε μια χρήσιμη καθοδήγηση.

Επιστροφή ή μετάβαση κι επιστροφή

Να επιστρέψει κανείς, να παραμείνει ή να πηγαioέρχεται για να δει, πού είναι καλύτερα; Αυτές οι ερωτήσεις τίθενται στους περισσότερους μετανάστες μόλις μπουν στη σύνταξη. Το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί η επιστροφή εξαρτάται από διάφορους παράγοντες: οι οικογενειακή, οικονομική κατάσταση, καθώς η κατάσταση υγείας, οι κοινωνικές συνθήκες στη Γερμανία παίζουν, οπωσδήποτε, σημαντικό ρόλο. Η απόφαση για επιστροφή επιρεάζεται από το αν μένουν συγγενείς και ιδιαίτερα τα παιδιά, φίλοι και γνωστοί στη Γερμανία ή όχι. Επίσης σπουδαίο ρόλο παίζουν και οι εξελίξεις στις χώρες προέλευσης, καθώς και

οι εμπειρίες των παλινοστούτων. Ασχέτως αν αποφασίσετε να πηγαioέρχεστε μεταξύ των χωρών ή να επιστρέψετε για πάντα στην χώρα προέλευσή σας, είναι σημαντικό να ενημερωθείτε γύρω από οικονομικά θέματα και υποθέσεις σχετικά με την άδεια παραμονής και να ξεκαθαρίσετε ερωτήσεις που σχετίζονται με κάποια καινούργια ίσως δεδομένα της ζωής σας. Ανάλογα με την χώρα προέλευσή σας ισχύουν διαφορετικοί κανονισμοί. Κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EU) π.χ. απολαμβάνουν ελευθερία σχετικά την είσοδο και διαμονή στη Γερμανία. Αυτό σημαίνει πως κάτοικοι της ΕΕ και τα οικογενειακά μέλη αυτών, έχουν

το δικαίωμα εισόδου και διαμονής, εφόσον έχουν διαμείνει νόμιμα τα τελευταία πέντε χρόνια στη Γερμανία, ανεξάρτητα από περαιτέρω προϋποθέσεις. Εφόσον οι μετανάστες γερμανικής εθνικότητας από ανατολικοευρωπαϊκές χώρες πέρνουν αμέσως το γερμανικό διαβατήριο, είναι δικαιωματικά ίσοι με τους γερμανούς πολίτες.

Είναι τα δικαιώματα συνταξιοδότησης εξασφαλισμένα;

Εδώ τίθεται συχνά η ερώτηση: θα σταλεί η σύνταξή μου στην πατρίδα; Κατά βάση μπορεί να σταλεί η σύνταξη στο εξωτερικό. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι: για συντάξεις που πληρώνονται στο εξωτερικό ισχύουν ιδιαίτερες προϋποθέσεις σύμφωνα με το σχετικό νόμο. Είναι σημαντικό να ενημερωθείτε εκ των προτέρων μέσω της ασφάλισης συντάξεως (Rentenversicherung). Μόνο εκεί θα μπορείτε να πάρετε σίγουρες πληροφορίες για την πληρωμή της σύνταξής σας στην πατρίδα σας.

Deutsche Rentenversicherung
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum
Berliner Allee 13, 30175 Hannover
☎ 0511/ 829 15 00

Εάν πέρνετε συμπληρωματική σύνταξη, θα χρειαστεί να επικοινωνήσετε με το ανάλογο ταμείο, για να μάθετε αν μπορεί να σταλεί αυτή στο εξωτερικό.

Δικαίωμα παραμονής στη χώρα προέλευσης

Εάν βρίσκεστε για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στο εξωτερικό, πρέπει να προσέξετε το εξής:

αυτόματα παύουν να ισχύουν τίτλοι παραμονής (Aufenthaltstitel),

- εάν μεταφερθεί η μόνιμη κατοικία στο εξωτερικό, ή
- μετά από έξι μήνες παραμονής στο εξωτερικό (ή μετά από κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που όρισαν οι αρχές αλλοδαπών, Ausländerbehörde)

Η άδεια παραμονής παραμένει όταν:

- υπάρχει άδεια παραμονής (Niederlassungserlaubnis) και κατοικείτε

νόμιμα στη Γερμανία τουλάχιστον τα τελευταία 15 χρόνια

- υπάρχει ασφαλιστική προστασία ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια διαμονής στο εξωτερικό
- οι πόροι διαβίωσης είναι εξασφαλισμένοι (σύνταξη, εισόδημα, περιουσία)

Προστασία ιατρικής περίθαλψης για όσο διάστημα πηγαινοέρχεστε

Σε κάθε ταξίδι στην πατρίδα σας χρειάζεστε έγκυρη προστασία ιατρικής περίθαλψης (πιστοποιητικό ασθενείας εξωτερικού, ηλεκτρονική ασφαλιστική κάρτα). Πληροφορίες μπορείτε να πάρετε από την ασφάλεια ιατρικής περίθαλψής σας.

Με μία πρόσθετη ιδιωτική ασφάλιση (π.χ. από την ασφάλειά σας, άλλων ιδιωτικών ασφαλειών και από τον ADAC), μπορείτε να δεχτείτε ειδικές υπηρεσίες σε μια πιθανή έκτακτη ανάγκη, όπως π.χ. μεταφορά και επιστροφή του ασθενή στη Γερμανία.

Δυνατότητες επιστροφής στη Γερμανία

Τι γίνεται, αν φανταστήκατε την επιστροφή στην πατρίδα σας διαφορετικά και θέλετε να γυρίσετε πίσω στη Γερμανία; Έχετε αυτό το δικαίωμα; Αν ναι, σε ποιον θα απευθυνθείτε;

Υπάρχει το δικαίωμα επιστροφής για άτομα που

- πέρνουν σύνταξη από γερμανικό φορέα συνταξιοδότησης
- πριν από την επιστροφή τους στην πατρίδα, μένανε νόμιμα τουλάχιστον 8 χρόνια στη Γερμανία
- έχουν εξασφαλισμένους τους πόρους ζωής (για τον εαυτό τους και τον/την σύντροφό τους) με δικά τους μέσα.

Την αίτηση για επιστροφή στη Γερμανία πρέπει να την υποβάλετε στη γερμανική πρεσβεία στη χώρα σας.

Για πολλούς ανθρώπους της τρίτης ηλικίας είναι σημαντικό να γνωρίζουν άτομα, με τα οποία να μπορούν να περνούν ευχάριστα το χρόνο τους. Το Αννόβερο προσφέρει για ποικίλες δραστηριότητες που αφορούν τους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας. Διάφορα σημεία πρόνοιας, ο Δήμος του Αννόβερου, αλλά και θρησκευτικές κοινότητες και πολιτιστικοί σύλλογοι διαθέτουν μιά πληθώρα προτάσεων για ηλικιωμένους/ες μετανάστες/ες.

Συνάντηση - Δραστηριότητες στη συνοικία

Ομάδες ηλικιωμένων με κοινή μητρική γλώσσα και διαμόρφωση ελεύθερου χρόνου

Εάν επιθυμείτε να έχετε επαφή με συνομήλικούς σας ή αν θέλετε να δραστηριοποιηθείτε με άλλους ανθρώπους, υπάρχει η δυνατότητα να επισκεφτείτε ομάδες τρίτης ηλικίας στη γειτονιά

σας, μέσα στις οποίες θα μπορείτε να επικοινωνήσετε τόσο τη μητρική σας γλώσσα, όσο και στα γερμανικά. Όλες οι προτάσεις είναι δωρεάν και ανοικτές προς όλους. Πραγματοποιούνται σε κοινότητες ελεύθερου χρόνου (Freizeitheim) ή και σε κέντρα συνάντησης. Μπορείτε για παράδειγμα να πάρετε μέρος σε ομάδες μαγειρικής με συνταγές απ' όλο τον κόσμο, σε τμήματα για άσκηση μνήμης, επικοινωνίας και κίνησης. Έτσι θα γνωρίσετε άτομα της γειτονιάς σας και θα κάνετε επαφές. Μπορείτε ν' ανταλλάξετε γνώμες και πληροφορίες, ιδέες και να συνεργάζεστε. Οι ομάδες αυτές, λειτουργούν με εθελοντές συνεργάτες και συνεργάτριες, που μιλούν τη γλώσσα σας.

Δύο φορές το χρόνο εκδίδεται ημερολόγιο εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων της δημοτικής υπηρεσίας για άτομα τρίτης ηλικίας του Αννόβερου (Kommunaler Seniorenservice Hannover, KSH) και των σημείων πρόνοιας, με προτάσεις για ταξίδια, ημερίσιες

εκδρομές, πεζοπορίες, πληροφοριακές εκδηλώσεις και συζητήσεις. Τον διαπολιτισμικό χώρο συνάντησης και πληροφόρησης της εργατικής πρόνοιας (AWO), θα τον βρείτε στην Νόρνσταττ (Horst-Fitjer-Weg 5, Nordstadt). Ο χώρος αυτός ενδείκνυται για διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις. Οι ηλικιωμένοι κατάγονται εκτός των άλλων από την Ρωσία, την Ουκραΐνη, την Τουρκία, την Βοσνία, την Κροατία και την Σερβία (όλες τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας), το Ιράκ και τη Γερμανία. Πέρα απ αυτό υπάρχουν συναντήσεις ομάδων τρίτης ηλικίας από διάφορες χώρες και σε άλλες περιοχές του Ανοβέρου. Μπορείτε να ενημερωθείτε για τις εκδηλώσεις και να πάρετε όλες τις σχετικές πληροφορίες στους:

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
☎ 0511/ 219 78 - 143 oder 219 78 – 178

Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
☎ 0511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden
☎ 0511 / 168 - 4 23 45
(Seniorentelefon der Landeshauptstadt Hannover)

Υπηρεσίες επισκεπτηρίου

Η υπηρεσία επισκεπτηρίου αναλαμβάνει την εύρεση εθελοντών συνεργατών και συνεργατριών, οι οποίοι θα επισκέπτονται στην κατοικία τους όσους το επιθυμούν και όσους δυσκολεύονται να μετακινηθούν, εξαιτίας προβλημάτων υγείας. Οι επισκέψεις αυτές είναι δωρεάν και πραγματοποιούνται κατόπιν συνεννοήσεως. Απευθυνθείτε σε υπηρεσία επισκεπτηρίου αν θέλετε να σας επισκεφθούν ή αν θέλετε να κάνετε εσείς κάποια επίσκεψη.

Arbeiterwohlfahrt der Region Hannover (AWO):
☎ 0511 / 21978-123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover:
☎ 0511 / 3687-164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH):
☎ 0511 / 168-42345

Γερμανόφωνη ενημέρωση και ενημέρωση στη μητρική γλώσσα για άτομα άνω των 60

Όλοι οι πολίτες του Δήμου Ανοβέρου έχουν τη δυνατότητα να απευθυνθούν σε ειδικούς συμβούλους, οι οποίοι ανήκουν σε διαφορετικές οργανώσεις και προσφέρουν αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους. Σ' αυτούς μπορείτε να θέσετε ανοικτά τις ερωτήσεις σας, να διευκρινίσετε διάφορα θέματα ή να ζητήσετε βοήθεια. Παρακάτω θα βρείτε αρμόδιες υπηρεσίες που θα μπορέσουν να σας βοηθήσουν. Οι ειδικοί αυτοί είναι υποχρεωμένοι βάση νόμου να τηρήσουν εχεμύθεια.

Μία φορά την εβδομάδα μπορείτε να έρθετε σε επαφή (η επαφή αυτή θα πραγματοποιείται σε γερμανική γλώσσα) με την Δημοτική Εξυπηρέτηση Ηλικιωμένων (Kommunaler Seniorenservice Hannover KSH). Κοινωνικοί λειτουργοί του Δήμου Ανοβέρου θα σας βοηθήσουν εάν έχετε να θέσετε ερωτήσεις ή ζητήματα που σας απασχολούν.

Επίσης μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους συνεργάτες της τηλεφωνικής γραμμής για άτομα τρίτης ηλικίας του Δήμου Ανοβέρου,

☎ 0511 / 168 - 4 23 45.

Εκτενέστερες πληροφορίες μπορείτε να πάρετε και στην παρακάτω ιστοσελίδα: www.seniorenberatung-hannover.de

Ώρες επαφής κοινού σε μητρική γλώσσα

Της Δημοτικής Εξυπηρέτησης Ηλικιωμένων (Kommunaler Seniorenservice Hannover KSH) στο Λίντεν Ihmepassage 5, είσοδος Blumenauer Straße) είναι κάθε

Τρίτη 14.00 - 16.00, στα τούρκικα
Τετάρτη 10.00 - 12.00 στα ρώσικα

Η Εργατική Πρόνοια (AWO) εξυπηρετεί ηλικιωμένους στην Nordstadt, Interkulturelle Begegnungs- und Beratungsstätte (Horst-Fitjer-Weg 5),
☎ 0511/ 7 702765
Τρίτη 9.00 - 11.30 στα τούρκικα
9.00 - 11.30 στα βοσνιακά, κροατικά, στα σέρβικα

Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover
☎ 0511 / 12600-1055
Ενημέρωση στα βοσνιακά, κροατικά, σέρβικα, όπως και στα ισπανικά και ιταλικά.

Ο Ερυθρός Σταυρός της Γερμανίας (DRK), ενημερώνει στο Mittelfeld (Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover) κατά βάση τους Spätaussiedler. ☎ 0511 / 3671-155.

Diakonisches Werk, Pro Migration
Burgstr. 10, 30159 Hannover
Ενημέρωση στα ελληνικά και στα ρώσικα κατόπιν ραντεβού:
☎ 0511 / 3687- 132
Δευτέρα 8.00 - 9.30 και Πέμπτη 13.00 - 14.30

Υπηρεσίες διερμηνείας

Συχνά υπάρχει η ανάγκη συνοδείας από ένα διερμηνέα. Στα παρακάτω τηλέφωνα μπορούν να γίνουν προτάσεις διερμηνείας:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ 0511 / 168-41020
Kargah e.V., ☎ 0511 / 126078-12
Stadt Hannover, ☎ 0511 / 168-42720

Βοήθεια σε ειδικές περιπτώσεις και μεσολάβηση σε κρίσιμες καταστάσεις

Για ηλικιωμένα άτομα που συναντούν ιδιαίτερα δύσκολες καταστάσεις, υπάρχει ειδική μέριμνα από την πρόνοια. Οι δυσκολίες αυτές προέρχονται συνήθως από ψυχικά προβλήματα, οικογενειακές συγκρούσεις ή από οικονομικά προβλήματα. Κατά συνέπεια τα άτομα αυτά έχουν μεγάλες ελλείψεις, αφού δεν μπορούν να βρουν από μόνοι τους πρόσβαση για βοήθεια ή απορρίπτουν κάθε υποστήριξη. Σε ορισμένες περιπτώσεις βρίσκονται σε παραμελημένη κατάσταση και χρειάζονται ψυχιατρική θεραπεία. Οι περιστάσεις αυτές απαιτούν ιδιαίτερη διαχείριση. Συχνά είναι περισσότερες από πέντε επισκέψεις απαραίτητες για βρεθεί λύση. Η ομάδα ιδιικής βοήθειας κρίσιμης μεσολάβησης εργάζεται είναι αρμόδια για κάθε δήμο ξεχωριστά.

Σε έκτακτες και κρίσιμες περιπτώσεις μπορείτε να καλέσετε την τηλεφωνική γραμμή για ηλικιωμένους του Δήμου Αννοβέρου (Seniorentelefon der Landeshauptstadt Hannover)
☎ 0511 / 168 – 4 23 45.

Συμβούλιο ηλικιωμένων της ομοσπονδιακής πρωτεύουσας του Αννοβέρου

Το συμβούλιο ηλικιωμένων δραστηριοποιείται σχετικά με υποθέσεις ατόμων τρίτης ηλικίας στο Αννόβερο. Κρατά μια ουδέτερη στάση σε ότι αφορά θρησκευτικά και κομματικά θέματα. Εάν έχετε προτάσεις ή ιδέες για το πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί η κατάσταση των ατόμων τρίτης ηλικίας στους δήμους, απευθυνθείτε στο προαναφερόμενο συμβούλιο. Μια σχετική παρατήρηση ή κριτική θα μπορούσε π.χ. να είναι η κακή κατάσταση του πεζοδρομίου, ο ελλιπής φωτισμός στους δρόμους ή ακόμα κατά τη διάβαση, η μικρή χρονική διάρκεια του πρασίνου στα φανάρια. Ωρες επαφής κοινού είναι Τετάρτη από τις 10.00 έως 12.30.

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover
Kurt-Schuhmacher-Straße 24; 30159 Hannover
☎ 0511/ 168 - 4 37 97

Κατοικία και φροντίδα στην τρίτη ηλικία

Δυνατότητες κατοικίας στην τρίτη ηλικία

Κατοικία προσαρμοσμένη στις ανάγκες των ηλικιωμένων στον οικείο χώρο.

Οι σωματικές δυσλειτουργίες στα γεράματα μπορούν να οδηγήσουν σε προβλήματα αυτοεξυπηρέτησης. Εάν η οικογένεια δεν μπορεί να προσφέρει επαρκή ή και καμία βοήθεια, χρήσιμο θα ήταν να γνωρίζει κανείς πού μπορεί να βρει υποστήριξη, προκειμένου να διατηρήσει την αυτονομία του, και θα του εξασφαλίσει μια ζωή πιο εύκολη, μακριά από δυσκολίες της καθημερινότητας, μέσα στο οικείο και φυσικό του περιβάλλον. Υπάρχουν διαθέσιμες διάφορες προτάσεις εξυπηρέτησης, π.χ. φαγητό και βοήθεια στο σπίτι, υπηρεσίες σε έκτακτα περιστατικά, νοσηλευτική βοήθεια κατ'οίκον, βοήθεια κοινωνικής πρόνοιας. Η ζωή στον ιδιοτικό χώρο μπορεί να διευκολυνθεί και με βοηθητικά μέσα όπως είναι περιπατητήρες, ρολάτορ, καρέκλα αναπηρίας, καρέκλα τουαλέτας, ειδικά κρεβάτια. Σε περίπτωση που έχετε βαθμίδα νοσηλείας (Pfleigestufe), μπορείτε να κάνετε αίτηση στο ασφαλιστικό σας ταμείο ώστε να αναλάβει αυτό τα έξοδα. Πέρα από αυτό, υπάρχει και η δυνατότητα να προμηθευτείτε βοηθήματα σε ειδικά καταστήματα με δικά σας έξοδα. Μόλις αρχίζουν τα σκαλοπάτια να σας ταλαιπωρούν, να στενεύουν

οι πόρτες, όταν δεν μπορείτε να κάνετε πια χρήση της μπανιέρας ή της τουαλέτας, μπορεί μια μετατροπή κατοικίας προσαρμοσμένη στις νέες ανάγκες του ηλικιωμένου, να βοηθήσει σημαντικά. Όποιος διαθέτει βαθμίδα νοσηλείας (Pfleigestufe) μπορεί να λάβει οικονομική ενίσχυση. Χρειάζεται να υποβληθεί ανάλογη αίτηση στο ασφαλιστικό σας ταμείο.

Η νοσηλευτική φροντίδα στο σπίτι (ambulante häusliche Pflege) προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες όλο το εικοσιτετράωρο. Το νοσηλευτικό ταμείο (Pflegekasse) μπορεί να αναλάβει τα έξοδα για την σωματική υγιεινή του ηλικιωμένου, τη νοσηλευτική φροντίδα μέχρι και την διεκπεραίωση νοικοκυριού, εφόσον προηγηθεί διαβούλευση. Προϋπόθεση αποτελεί η νοσηλευτική ανάγκη. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στο σελίδα 57 (ασφάλεια χρόνιας περίθαλψης).

Τα σημεία πρόνοιας (Sozialstationen) είναι και αυτά ιδρύματα που σκοπός τους είναι να φροντίζουν και να μεριμνούν για άτομα τρίτης ηλικίας που μένουν στο σπίτι τους.

Επίσης η ψυχιατρική φροντίδα κατ'οίκον (ambulante psychiatrische Pflege, APP) συνεισφέρει στο να μπορούν άτομα με ψυχικές ασθένειες να ζουν ανεξάρτητα και αξιοπρεπώς στο οικείο περιβάλλον τους.

Μπορεί να επιβληθεί από τον οικογενειακό γιατρό, εφόσον έχει προηγηθεί διάγνωση από ειδικό νευρολόγο ή ψυχίατρο. Η ειδική ψυχιατρική φροντίδα κατ'οίκον είναι συμπλήρωμα της ιατρικής περίθαλψης. Μπορεί να χορηγηθεί μεμονομένα αλλά και επιπλέον σε ήδη προϋπάρχουσα φροντίδα. Τα έξοδα αυτής αναλαμβάνονται από τα δημόσια ταμεία, ωστόσο είναι χρονικά περιορισμένη.

Σημεία υποστήριξης για την φροντίδα του ηλικιωμένου ή βάσεις φροντίδας

Οι ειδικές διαβουλευτικές υπηρεσίες του Δήμου Αννοβέρου και των κοινοτήτων της Περιφέρειας Αννοβέρου με θέμα την φροντίδα, ονομάζονται βάσεις φροντίδας (Pflegestützpunkte). Εδώ θα βρείτε ειδικούς συμβούλους οι οποίοι διατηρούν ουδετερότητα, προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν και χειρίζονται τα εκάστοτε ζητήματα με εχεμύθεια. Η διαβούλευση περιλαμβάνει πληροφορίες π.χ. γύρω από κοινωνικές παροχές, συγκεκριμένες συμβουλές σωματικής υγιεινής, προτάσεις για καλύτερη διαμόρφωση χώρου και πολλά άλλα. Η συμβουλευτική ομάδα σας υποστηρίζει και στο να υποβάλλετε αιτήσεις π.χ. αίτηση για βαθμό νοσηλείας.

Τις βάσεις φροντίδας του Δήμου Αννοβέρου θα τις βρείτε στο ακόλουθο κεντρικό τηλέφωνο: 0511 / 168- 4 23 45. Προσωπική διαβούλευση λαμβάνει χώρα στο Bemerode, Bothfeld, Linden, Misburg, Ricklingen και Herrenhausen.

Οι δήμοι της περιοχής του Αννοβέρου προσφέρουν επιπλέον δυνατότητες διαβούλευσης στα ακόλουθα κέντρα :
Burgdorf, Marktstr. 55,
Empelde, Am Rathaus 14,
Wunstorf, Am Stadtgraben 28A

Για ερωτήσεις σχετικά με την κατοικία στην τρίτη ηλικία απευθυνθείτε στη:

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ 0511/ 3 48 59-14

Μονάδες κατοικίας για άτομα τρίτης ηλικίας

Χαρακτηριστικό μιας κατοικίας για άτομα τρίτης ηλικίας είναι ο ανάλογος εξοπλισμός της με τις ανάγκες των ηλικιωμένων και η εξάλειψη των εμποδίων, όπως π.χ. πρόσβαση χωρίς σκάλες και ασανσέρ.

Κλείνετε με τον φορέα ένα κοινό συμβόλαιο. Τέτοιοι φορείς μπορούν να είναι οικοδομικές εταιρίες, σύνδεσμοι εργατικών κατοικιών ή και ο Δήμος Αννοβέρου. Πολύ συχνά απαιτούνται νομιμοποιητικά δελτία ή έγγραφα. Αυτό σημαίνει πως μπορείτε να νοικιάσετε ένα ανάλογο διαμέρισμα, μόνο εάν δεν υπερβαίνετε ένα συγκεκριμένο εισόδημα. Για το ονομαζόμενο αυτό δελτίο B (B-Schein) μπορείτε να κάνετε αίτηση στον δήμο όπου είστε εγγεγραμμένος. Επιπλέον πληροφορίες και πρότυπα δελτία μπορείτε να ζητήσετε στις τοπικές δημοτικές αρχές.

Πολλοί φορείς δηλώνουν ότι προσφέρουν συνοδευτική κατοικία. Αυτός ο τρόπος κατοικίας έχει το προτέρημα να σας επιτρέπει να δέχεστε βοήθεια και υποστήριξη ανάλογα με τις ανάγκες σας. Πέρα από το διαμέρισμα χωρίς εμπόδια και προσαρμοσμένο στις ανάγκες του ηλικιωμένου, υπάρχουν χώροι κοινής συνέβρεσης όπως και βασικές αλλά και επιλεγμένες υπηρεσίες φροντίδας. Αυτές τις υπηρεσίες πρέπει να τις κλείσετε, ακόμα και αν δεν τις χρειάζεστε. Μαζί με το συμβόλαιο κατοίκησης κλείνεται και

συμβόλαιο μέριμνας και υπηρεσίας. Αυτό περιλαμβάνει συνήθως υπηρεσίες μεταφοράς και συνοδείας, προτάσεις για τον ελεύθερο χρόνο και καθαριότητα του διαμερίσματος. Επίσης δεν πρέπει να λείπει η υπηρεσία ενός επιστάτη και 24ωρη εφημερία ασφάλειας. Παρακαλούμε να σημειωθεί πως οι προσφορές δεν είναι ενιαίες αλλά ποικίλουν ανάλογα με τον φορέα και πως μπορεί να γίνει εύκολα σύγκριση αυτών. Το συμβόλαιο μέριμνας δεν περιέχει φροντίδα νοσηλείας αλλά θα πρέπει να γίνει αίτηση στην ανάλογη υπηρεσία. Τέτοια είδη κατοικίας είναι συνήθως ενσωματωμένα σε ιδρύματα φροντίδας και πρόνοιας, ώστε σε περίπτωση εντατικής νοσηλευτικής ανάγκης να είναι εύκολη η μεταφορά σε αυτό.

Επιπλέον πληροφορίες γύρω από το θέμα θα βρείτε στα ακόλουθα γραφεία:

Δημοτική υπηρεσία ηλικιωμένων του Δήμου Αννοβέρου

Kommunalen Seniorenservice der Stadt Hannover
Seniorentelefon
☎ 0511/ 168-4 23 45 oder bei der

Region Hannover – Pflege - Info
☎ 0511 / 616- 2 33 00

Διευκόλυνση και υποστήριξη στην φροντίδα κατ'οίκον

Καμιά φορά δεν είναι δυνατό να φροντίσει κανείς σε εικοσιτετράωρη βάση έναν ηλικιωμένο στον ιδιωτικό του χώρο. Το ίδιο άτομο που έχει αναλάβει την φροντίδα μπορεί να έχει αρρωστήσει ή και να χρειάζεται λίγες μέρες ξεκούρασης ή άδειας. Στην περίπτωση αυτή έχετε διάφορες επιλογές για την κάλυψη των αναγκών κατά τη διάρκεια της απουσίας.

Φροντίδα σε ημερήσια βάση Tagespflege (§ 41 SGB XI)

Όταν η φροντίδα στο σπίτι δεν μπορεί να καλυφθεί σε απαιτούμενο βαθμό, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα εν μέρη φροντίδας σε κάποιο ίδρυμα. Η φροντίδα σε ημερήσια βάση (Tagespflege) αποτελεί συνδετικό κρίκο μεταξύ της εξωτερικής φροντίδας ηλικιωμένων (δηλ. στο σπίτι ή σε ειδικά κέντρα) και της νοσηλείας σε κάποιο ίδρυμα. Κύριος στόχος της είναι να δοθεί σε ηλικιωμένους με ανάγκες νοσηλείας η ευκαιρία να μείνουν όσο το δυνατό περισσότερο στο φυσικό και οικίο τους περιβάλλον. Περαιτέρω στόχοι είναι: η αποφόρτιση των ανθρώπων που φροντίζουν οικεία πρόσωπα στο σπίτι τους, διατήρηση των πνευματικών και σωματικών ικανοτήτων, αποφυγή ή παράταση διαμονής σε ίδρυμα. Για τους φιλοξενούμενους σε φροντίδα ημερήσιας βάσης διατίθενται μηνιαία επιδόματα μέριμνας από τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον υπάρχει βαθμίδα νοσηλείας. Έξοδα διαμονής και διατροφής πρέπει να πληρωθούν από τον νοσηλεβόμενο.

Φροντίδα βραχείας διάρκειας Kurzzeitpflege (§ 42 SGB XI)

Η φροντίδα βραχείας διάρκειας μπορεί να γίνει απαραίτητη εάν σε κάποιο μεταβατικό χρονικό διάστημα δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί η μέριμνα μέσω της φροντίδας κατ'οίκον ή κάποιου οικείου προσώπου. Χρήση αυτής της δυνατότητας μπορούν να κάνουν και εξασθετισμένοι ασθενείς μετά διαμονή σε νοσοκομείο έως ότου να μπορέσουν να αυτοεξυπηρετηθούν. Εάν υπάρχει βαθμίδα νοσηλείας

συμμετέχουν τα ασφαλιστικά ταμεία στα έξοδα για διαμονή σε κατοικία φροντίδας και πρόνοιας για τέσσερις εβδομάδες ετησίως και έως 1.550 ευρώ ανά έτος. Έτσι αναλαμβάνει το ασφαλιστικό ταμείο δαπάνες σχετικές με την φροντίδα του ασθενή, δαπάνες για την κοινωνική μέριμνα όπως και για τη ιατρική θεραπεία. Δαπάνες για διαμονή και διατροφή του ασθενή τις αναλαμβάνει ο ίδιος.

Φροντίδα σε περίπτωση παρεμπόδησης οικείου ή συγγενικού ατόμου - Verhinderungspflege (§ 39 SGB XI - Häusliche Pflege bei Verhinderung der Pflegeperson)

Σε περίπτωση που το άτομο που σας φροντίζει χρειαστεί να λείπει λόγω άδειας, αρρωστήσει ή απέχει για άλλους λόγους, έχετε αξίωμα μέριμνας για το διάστημα αυτό. Άτομα που χρειάζονται νοσηλευτική μέριμνα, δικαιούνται αντικατάσταση τέσσερις εβδομάδες στο σύνολο το χρόνο. Προϋπόθεση είναι, το άτομο που επρόκειτο να αντικατασταθεί, να έχει μεριμνήσει τουλάχιστον έξι μήνες στο οικείο περιβάλλον του ηλικιωμένου.

Δεν είναι αναγκαίο η αντικατάσταση της μέριμνας να προέρχεται από ειδικούς, όπως η βοήθεια στο σπίτι, αλλά θα μπορούσαν να αναλάβουν και συγγενείς, φίλοι ή γείτονες τη φροντίδα.

Ο/η αντικαταστάτης δικαιούτε χρηματική αμοιβή σύμφωνα με την καθορισμένη βαθμίδα νοσηλείας, εφόσον δεν υπάρχει από πλευράς του συγγενεία έως δευτέρου βαθμού με το φρονιζόμενο άτομο. Σε περίπτωση που προκύψουν πρόσθετες δαπάνες στο άτομο που μεριμνεί π.χ. εξαιτίας απώλειας εισοδήματος ή οδοπορικών, μπορεί να αναλάβει το ασφαλιστικό ταμείο ένα ποσό ως και 1.500,00 ευρώ.

Εναλλακτικά μπορεί να γίνει μεταφορά σε ίδρυμα για τέσσερις εβδομάδες το χρόνο. Η αντικατάσταση της μέριμνας μπορεί να γίνει και με την ώρα.

Άτομα με άνοια έχουν δικαίωμα για πρόσθετες υπηρεσίες. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στην σελίδα 57.

Οίκιο Ευγηρίας και Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων

Οι δαπάνες για τη μακροχρόνια φροντίδα ηλικιωμένων σε ιδρύματα και σε μονάδες αναλαμβάνονται από τα ταμεία μόνο, εφόσον η νοσηλευτική φροντίδα αυτών δεν είναι δυνατό να γίνει στο σπίτι ή εν μέρει σε νοσοκομείο. Το ύψος των δαπανών ποικίλει από ίδρυμα σε ίδρυμα και από τη βαθμίδα νοσηλείας. Ωστόσο τα ασφαλιστικά ταμεία πληρώνουν μόνο ένα καθορισμένο ποσό, που είναι μεγαλύτερο όταν η νοσηλεία γίνεται σε εξωτερικές μονάδες και μικρότερο όταν γίνεται στο σπίτι.

Για την χρηματοδότηση της θέσης νοσηλείας και φροντίδας συμβουλευτείτε από το ίδρυμα της επιλογής σας ή απευθυνθείτε στο Δήμο Ανοβέρου στο τμήμα πρόνοιας (Fachbereich Soziales) ή στο τμήμα τρίτης ηλικίας.

Γεροντοψυχιατρικά Ιδρύματα

Αυτά τα ιδρύματα αντιστοιχούν σε ηλικιωμένους ανθρώπους με άνοια ή κάποιας ψυχικής αρρώστιας. Εάν κάποιος θέτει σε κίνδυνο τον εαυτό του ή άλλα άτομα και δεν μπορεί να φροντιστεί στο σπίτι πια, τότε η εισαγωγή σε ανάλογο ίδρυμα είναι απαραίτητη. Κάποια ιδρύματα διαθέτουν εσωκλειστους χώρους, ώστε τα προστατευόμενα άτομα να μην μπορούν να βγούνε από το κτήριο στην σελίδα 57.

Ξενώνας Νοσηλευτικής Φροντίδας Στο Τελευταίο Στάδιο Της Ζωής (Hospiz)

Η φροντίδα σε έναν ξενώνα είναι για τους ανθρώπους που πάσχουν από ανίατη ασθένεια και για διάφορους λόγους δεν είναι δυνατό φροντιστούν τις τελευταίες βδομάδες της ζωής τους στο σπίτι. Πολλοί από αυτούς είναι νέοι και δέχονται φροντίδα, ψυχοκοινωνική και ιατρική μέριμνα. Αλλά και στο οικείο περιβάλλον είναι δυνατή η συνοδεία και η φροντίδα των ανθρώπων που βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της ζωής τους και των συγγενών τους.

Επιδοτήσεις και διακανονισμοί διαφόρων φορέων - τι πέρνετε, τι πρέπει να πληρώσετε μόνοι σας

Ασφάλιση ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης - Gesetzliche Krankenversicherung (SGB V)

Η κρατική και η ιδιωτική ασφάλιση αναλαμβάνει τα έξοδα σε περίπτωση ασθένειας. Είναι τα έξοδα για την επίσκεψη στον γιατρό, διαμονή σε νοσοκομείο, για φάρμακα και βοηθήματα και θεραπευτικά μέτρα.

Συμβολή / προσωπική συνεισφορά

Για όλους τους ασφαλιζόμενους ισχύουν οι ακόλουθοι διακανονισμοί για την προσωπική συνεισφορά τους σε δαπάνες της περίθαλψής τους:

Πληρώνετε 10% για φάρμακα, επιδέσμους και ιατρικά προϊόντα, ωστόσο το λιγότερο πέντε ευρώ και όχι πάνω από δέκα ευρώ. Το αντικειμενικό κόστος των φαρμάκων δεν πρέπει να υπερβεί. Το ίδιο ισχύει και για βοηθήματα όπως καρέκλες αναπηρίας, ανορθωτές κτλ. Εξαιρέση αποτελούν βοηθήματα προς κατανάλωση, όπως προϊόντα ακράτειας, όπου ο ασθενής θα πρέπει να αναλάβει 10% του κόστους ανά συνταγή. Σε θεραπευτικά μέτρα, όπως είναι η φυσικοθεραπεία και φροντίδα κατ'οίκον, πληρώνει ο ασφαλιζόμενος δέκα ευρώ ανά επίσκεψη και 10% των αντικειμενικών δαπανών. Σε περίθαλψη εντός νοσοκομείου ή αποκατάσταση στη συνέχεια, πληρώνετε δέκα ευρώ την ημέρα για 28 μέρες το πολύ ετησίως.

Όριο επιβάρυνσης

Κατά βάση πρέπει όλα τα μέλη των κρατικών ταμείων να συμβάλουν στις δαπάνες. Οι δαπάνες αυτές δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 2% του ακαθάριστου ετησίου εισοδήματος. Για χρόνιους ασθενείς ισχύει το όριο του 1% του ακαθάριστου ετησίου εισοδήματος. Μπορείτε να κάνετε αίτηση για απαλαγή στο ταμείο σας.

Κρατική Ασφάλιση Νοσηλείας - Gesetzliche Pflegeversicherung (SGB XI)

Αξίωμα για παροχές της κρατικής ασφάλισης νοσηλείας έχουν άτομα με αυξημένη και διαρκή ανάγκη βοήθειας στη καθημερινή τους ζωή. Προϋπόθεση είναι η πενταετή συμμετοχή στη κρατική ασφάλιση νοσηλείας, όπως η βεβαίωση αναγκαιότητας για νοσηλεία, που διαρκεί το λιγότερο 6 μήνες.

Βαθμίδα Νοσηλείας - Pflegestufe

Άτομα που δέχονται τακτικά βοήθεια και νοσηλεία, μπορούν να

κάνουν αίτηση στο ταμείο τους για βαθμίδα νοσηλείας. Σύντομα επικοινωνεί η ιατρική υπηρεσία της ασφάλισης με τον ασφαλιζόμενο (Medizinischer Dienst der Krankenversicherung MDK) για να εξακριβώσει το βαθμό της νοσηλευτικής ανάγκης. Κατόπιν ακολουθεί η κατανομή σε μία από τρεις βαθμίδες νοσηλείας. Η Βαθμίδα Νοσηλείας I προϋποθέτει ανάγκη βοήθειας στους τομείς σωματικής υγιεινής, διατροφής και κίνησης για 90 λεπτά ημερησίως. 45 λεπτά του συνολικού χρόνου θα πρέπει να καταναλώνονται στη βασική φροντίδα.

Στη Βαθμίδα Νοσηλείας II θα πρέπει η χρονική δαπάνη να αποτελείται από τρεις ώρες το λιγότερο, από τις οποίες οι δύο ώρες να καταναλώνονται στη βασική φροντίδα.

Η Βαθμίδα Νοσηλείας III προβλέπει για τη βασική φροντίδα τέσσερις ώρες το λιγότερο.

Οι υπηρεσίες νοσηλείας και τα ταμεία προσφέρουν δυνατότητα ενημέρωσης σχετικά με τη μορφή των παροχών και την έκταση. Εφόσον υπάρχει βαθμίδα νοσηλείας μπορούν οι ασφαλιζόμενοι να επιλέξουν μεταξύ της παροχής υπηρεσίας ή της χρηματικής παροχής για νοσηλεία ή ακόμη και συνδιασμό και των δυο. Τι ακριβώς σημαίνει αυτό διευκρινίζεται παρακάτω.

Παροχή νοσηλείας - Pflegegeld

Η παροχή νοσηλείας σας δίνεται, προκειμένου να φροντίσετε μόνοι σας για τις αναγκαίες βοήθειες. Το μηνιαίο ποσό για κάθε βαθμίδα είναι:

- Βαθμίδα I 235,00 ευρώ
- Βαθμίδα II 440,00 ευρώ
- Βαθμίδα III 700,00 ευρώ

Εάν επιλέξετε τα χρήματα πρέπει να δοθεί το όνομα του άτομου που σας φροντίζει. Εφόσον κατατεθεί αίτηση, μπορεί το ταμείο να καταχωρίσει ένσημα για το άτομο αυτό.

Παροχή υλικών αγαθών και υπηρεσιών - Pflegesachleistungen

Με τον όρο παροχές υλικών αγαθών και υπηρεσιών (Pflegesachleistungen) εννοούνται όλες οι παροχές των νοσηλευτικών συνεργειών δηλ. η σωματική υγιεινή, ένδυση, καθαριότητα σπιτιού, παροχή φαρμάκων ή και αγορές καθημερινής ανάγκης. Οι μηνιαίες παροχές για υπηρεσίες που αναλαμβάνουν τη νοσηλεία είναι:

- Βαθμίδα I έως και 450,00 ευρώ
- Βαθμίδα II έως και 1.100,00 ευρώ
- Βαθμίδα III έως και 1.550,00 ευρώ

Σε ειδικές περιπτώσεις αναλαμβάνει το ταμείο δαπάνες έως και 1.918,00 ευρώ.

Συνδιασμός παροχών Kombinationsleistung

Εάν η παροχή νοσηλείας δεν έχει εξαντληθεί, παρέχεται στον νοσηλευόμενο αναλογικό χρηματικό ποσό.

Επιπλέον Παροχές Μέριμνας - Zusätzliche Betreuungsleistungen (§ 45 b SGB XI)

Οι επιπλέον παροχές μέριμνας δημιουργήθηκαν για ανθρώπους που χρειάζονται στην καθημερινότητά τους ιδιαίτερη βοήθεια και υποστήριξη π.χ. για άτομα με άνοια ή άλλες ψυχικές διαταραχές. Εξαιτίας της χρονοβόρας φροντίδας τους, υπάρχει η πρόταση γι' αυτούς που νοσούν να λάβουν μέρος σε ομάδες φροντίδας και μέριμνας. Μαζί με άλλους μπορούν να κουβεντιάσουν, να τραγουδήσουν, να πάνε περίπατο, να κάνουν χειροτεχνίες και

ότι άλλο τους χαροποιεί. Η μέριμνα αυτή έχει κυρίως σκοπό την απαλλαγή των συγγενικών ατόμων. Οι εθελοντές βοηθοί έρχονται και στο σπίτι σας.

Γι' αυτή τη παροχή και κατόπιν αίτησης, το ταμείο σας σας χορηγεί μηνιαία το ποσό των 100,00 ευρώ (βασικό ποσό) ή 200,00 ευρώ σε περίπτωση αυξημένης ανάγκης. Η ιατρική υπηρεσία των ασφαλειών (MDK) έρχεται σπίτι σας για αξιολόγηση. Αυτή η ειδική παροχή δεν χορηγείται με πληρωμή αλλά χρησιμοποιείται αποκλειστικά για παροχές μέριμνας που είναι ποιοτικά εξασφαλισμένες.

Νέος Προσανατολιστικός Νόμος Νοσηλείας - Pflege-Neuaustrichtungsgesetz (PNG) - Βελτιωμένες παροχές για άτομα με άνοια

Από τη 1. Ιανουαρίου 2013 τίθεται σε ισχύ ο νόμος για τον νέο προσανατολισμό της νοσηλευτικής ασφάλισης, που έχει σκοπό την κάλυψη των ειδικών αναγκών των ανθρώπων με άνοια. Πρόσθετα με τη παροχή μέριμνας των 100 ευρώ και 200 ευρώ (§ 45 SGB XI) χορηγείται σε άτομα με άνοια και βαθμίδα νοσηλείας 0, παροχή νοσηλείας ή νοσηλευτική υπηρεσία. Στις Βαθμίδες Νοσηλείας I και II αυξάνεται το ποσό.

Βαθμίδα Νοσηλείας	Παροχή Νοσηλείας / μηνιαία	Παροχές υλικών αγαθών και νοσηλευτικών υπηρεσιών / μηνιαία
Βαθμίδα Νοσηλείας 0	120,00 ευρώ	225,00 ευρώ
Βαθμίδα Νοσηλείας I	305,00 ευρώ	665,00 ευρώ
Βαθμίδα Νοσηλείας II	525,00 ευρώ	1.250,00 ευρώ

Σε άτομα με άνοια και βαθμίδα νοσηλείας III παραμένουν οι παροχές οι ίδιες.

Είναι σημαντικό να δεχτείτε επαγγελματική βοήθεια και να συμβουλευτείτε στις προαναφερόμενες υπηρεσίες και στους συμβούλους των ταμείων σας, όταν κάνετε αίτηση για παροχές.

Μερικές Παροχές σύμφωνα με το Κοινωνικό Κώδικα SGB XII Εάν δεν έχετε πόρους ζωής, μπορείτε να ζητήσετε κρατική βοήθεια σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα (SGB). Σας γνωστοποιούμε μερικές δυνατότητες υποστήριξης:

Εξασφάλιση βασικών αναγκών (Grundsicherung) στη τρίτη ηλικία και μείωση του εισοδήματος (§§ 41 ff SGB XII)

Οι παροχές αυτές εξαρτώνται από την αναγκαιότητα και χορηγούνται αφού έχει κατατεθεί αίτηση.

Δικαιούχοι είναι άτομα που έχουν ολοκληρώσει το 65 έτος της ηλικίας τους ή το 18 έτος και έχουν περιορισμένη ικανότητα βιοπορισμού. Θα ληφθούν υπόψη τα προσωπικά εισοδήματα και η περιουσία του αιτούντος, όπως και το εισόδημα συζύγου και συντρόφου που κατοικεί στην ίδια στέγη. Τα τέκνα αυτών είναι μόνο υπόχρεοι διατροφής, όταν το ετήσιο εισόδημά τους ξεπερνάει τις 100.000 ευρώ. Η βασική εξασφάλιση (Grundsicherung) ως τρεχούμενη παροχή είναι καθορισμένη και χορηγείται για ένα χρόνο. Καθορίζεται ετησίως στη 01. Ιουλίου εκ νέου. Η βασική εξασφάλιση έχει σκοπό την κάλυψη βασικών βιοτικών και προσωπικών αναγκών όπως τη διατροφή, τη στέγη, την ένδυση, τη σωματική υγιεινή, τη επίπλωση και τη θέρμανση.

Σε ειδικές περιπτώσεις χορηγούνται μοναδικές επιχορηγήσεις και παροχές για την εξασφάλιση της στέγης ή παρόμοιας πρώτης ανάγκης.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ζητήσετε στη πρόνοια της περιοχής σας.

Βοήθημα νοσηλείας (§§ 61 ff SGB XII)

Δικαιούχοι για τις παροχές νοσηλείας είναι τα άτομα, που έχουν περιορισμένο εισόδημα και περιουσία και ανεπαρκείς παροχές μέσω ταμείου για να καλύψουν τις ανάγκες τους.

Οι ανάγκες αυτές αφορούν βοήθεια στο σπίτι, βοηθήματα, μερική ή ολοκληρωτική νοσηλεία σε ίδρυμα ή νοσοκομείο, εφόσον έχει αναγνωριστεί η ανάγκη νοσηλείας.

Βοήθεια για οικιακή συντήρηση (§ 70 SGB XII)

Εάν δεν υπάρχει κανένα κοντινό οικογενειακό μέλος να φροντίζει το προσωπικό χώρο, χορηγούνται στα άτομα αυτά παροχές για τη συντήρηση του νοικοκυριού τους, εφόσον είναι απαραίτητο.

Βοήθημα τυφλών (§ 72 SGB XII)

Τυφλά άτομα μπορούν να κάνουν αίτηση για συμπληρωματικό βοήθημα τυφλών, ανεξάρτητα από το εισόδημα και την περιουσία τους. Τα κρατικό επίδομα τυφλών (Landesblindengeld) συμπληφίζεται με το βοήθημα

Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με βοηθήματα και σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα SGB X II αναθέτει:

Περιφέρεια Αννοβέρου -Τμήμα Πρόνοιας

Ομάδα Βοήθεια Φροντίδας

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
☎ 0511 / 168-42472

Παροχές σύμφωνα με τον κώδικα βαριάς αναπηρίας

Άτομα που έχουν σωματικές, ψυχικές και διανοητικές αναπηρίες, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση στη Δημόσια Υπηρεσία της Κάτω Σαξονίας στο Τμήμα Πρόνοιας, Νεότητας και Οικογένειας (πρώην Versorgungsamt) για να εξακριβωθεί ο βαθμός αναπηρίας (Grad der Behinderung GdB). Άτομα με βαθμό αναπηρίας άνω των 50% θεωρούνται βαριά ανάπηροι και έχουν τη δυνατότητα να λάβουν πάσο βαριάς αναπηρίας. Το πάσο περιέχει κάποια διακριτικά στοιχεία που δηλώνουν το βαθμό αναπηρίας του κατέχοντος. Στους δικαιούχους του πάσο παρέχονται ειδικά προνόμια που σχετίζονται με τη φορολογία (π.χ. φορολογικές ελαφρύνσεις) με τη μεταφορά (π.χ. δωρεάν επιβίβαση σε μέσα δημόσιας συγκοινωνίας) με την οδήγηση (π.χ. ειδικοί κανονισμοί στάθμευσης) με τις οικονομικές παροχές (δεδομένων των αυξημένων αναγκών που σχετίζονται τόσο με τις βασικές ανάγκες όσο και με τις υπηρεσίες μεταφοράς). Η διαπίστωση της αναπηρίας και η έκδοση πάσο είναι ανεξάρτητες από το εισόδημα και την ιδιωτική περιουσία του ατόμου.

Τις σχετικές αιτήσεις μπορείτε να τις προμηθευτείτε εδώ:

Δημόσια Υπηρεσία της Κάτω Σαξονίας Τμήμα Πρόνοιας, Νεότητας και Οικογένειας (πρώην Versorgungsamt)
Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ 0511 / 106-0
Ώρες επικοινωνίας κοινού είναι Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή και πριν από αργίες, 9 -12 π.μ.

Συμβουλευτική υπηρεσία θα βρείτε και στη Περιφέρεια Αννοβέρου στη συνοικία Λιστ.

Ομάδα Ιατρικής Πρόνοιας και Συμβουλευτική Αναπήρων
Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ 0511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

Πληρεξούσιο πρόληψης - Διάταξη Τελευταίας Βούλησης - Διάταξη Επιμέλειας - Δικαστική Επιμέλεια

Πληρεξούσιο Πρόληψης Vorsorgevollmacht

Στη περίπτωση αυτή, διορίζετε με πληρεξούσιο πρόληψης ένα συγγενικό πρόσωπο ή ένα άλλο κοντινό άτομο, το οποίο θα εκπροσωπεί τα συμφέροντά σας μόνο, εφόσον δεν είστε σε θέση να το κάνετε από μόνοι σας, στην περίπτωση, για παράδειγμα ενός ατυχήματος ή μιας ασθένειας. Μπορείτε

να ορίσετε σε ποιούς τομείς ακριβώς επιθυμείτε να ισχύει το πληρεξούσιο. Οι τομείς αυτοί θα μπορούσαν να αφορούν οικονομικά, νομικά, υγειονομικά ζητήματα, δημόσιες υποθέσεις, όπως π.χ. αιτήσεις για νοσηλεία ή συμβόλαια με ιδρύματα. Το εξουσιοδοτημένο άτομο πρέπει να δρα αποκλειστικά για το συμφέρον σας. Γι' αυτό καλό είναι να του εκφράσετε τις επιθυμίες και τις σκέψεις σας πάνω στην περίπτωση μιας πιθανής νοσηλείας.

Διάταξη Τελευταίας Βούλησης Patientenverfügung

Αυτή η μορφή πρόληψης έχει να κάνει με τη ρύθμιση μιας ιδιαίτερης περίπτωσης, όπως είναι για παράδειγμα η ερώτηση: Μήπως δεν επιθυμώ να εφαρμοστεί μια συγκεκριμένη εγχείρηση ή θεραπεία;

Με την διάταξη τελευταίας βούλησης ρυθμίζετε τις δικές σας επιθυμίες σχετικά με την ιατρική μεταχείριση στο τέλος της ζωής. Θέλω να με επαναφέρουν; Επιθυμώ τεχνητή αναπνοή και τεχνητή διατροφή;

Το χαρτί αυτό καλό είναι να συνυπάρχει με το πληρεξούσιο πρόληψης, καθώς είναι απαραίτητα και τα δύο, σε περιπτώσεις μάλιστα που το άτομο βρίσκεται σε κατάσταση βαριάς ασθένειας και δεν είναι σε θέση να εκφραστεί κατάλληλα. Για την σύνταξη των περιεχομένων της διάταξης τελευταίας βούλησης, χρήσιμο θα ήταν να υπάρξει μια συζήτηση κλεισμένων των θυρών μεταξύ του ασθενούς, ενός έμπιστου ατόμου και φυσικά ενός γιατρού. Μόνο έτσι θα μπορούσατε να έχετε την αίσθηση, πως όλοι θα πράξουν σύμφωνα με τις επιθυμίες σας.

Διάταξη Επιμέλειας Betreuungsverfügung

Σε περίπτωση που δεν έχετε ορίσει πληρεξούσιο πρόληψης ή σε περίπτωση που αυτό δεν καλύπτει όλους τους τομείς, μπορείτε να συντάξετε μια διάταξη επιμέλειας. Σε αυτήν τη διάταξη, λοιπόν, ορίζετε ένα άτομο της εμπιστοσύνης σας, το οποίο θα εκπροσωπήσει τις θέσεις σας, σε περίπτωση που θα γίνει δικαστικά απαραίτητος ο ορισμός ενός επιμελητή (βλέπε παρακάτω). Το δικαστήριο πρέπει να σεβαστεί την επιθυμία σας, εκτός αν αυτή θέτει σε κίνδυνο την προσωπική σας ακεραιότητα.

Συνίσταται να γίνει σύνταξη της διάταξης σε γραπτή μορφή και να φέρει την υπογραφή σας. Το έγγραφο πρέπει να φυλάσσεται έτσι, ώστε άνα πάσα στιγμή να μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Μπορεί, ακόμη, να τοποθετηθεί ως συνημμένο στο πληρεξούσιο πρόληψης.

Δικαστική Επιμέλεια Rechtliche Betreuung

Η νομική επιμέλεια επιβάλλεται μόνο, όταν ένα άτομο αδυνατεί να αναλάβει τη ρύθμιση των υποθέσεων του λόγω βαριάς σωματικής, ψυχικής ή νοητικής ασθένειας και όταν δεν υπάρχει πληρεξούσιο πρόληψης.

Διάσταση και διάρκεια της επιμέλειας ορίζεται σύμφωνα με τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου, επιβάλλεται δικαστικά και μπορεί να ακυρωθεί. Ως επιμελητές ορίζονται κατά κύριο λόγο συγγενικά πρόσωπα και κοντινά άτομα. Εάν δεν υπάρχει κανένα άτομο για το λειτουργήμα του επιμελητή, τότε αναζητούνται εθελοντές από ειδικό σύλλογο επιμέλειας ή από κάποια αρμόδια κρατική υπηρεσία. Οι επιμελητές που ορίστηκαν με δικαστική απόφαση, υπόκεινται στον έλεγχο του δικαστηρίου και χρειάζονται οπωσδήποτε τη συγκατάθεσή του, σε περιπτώσεις που αφορούν για παράδειγμα τη διάλυση ενός νοικοκυριού, την ακούσια μεταστέγασή του

ασθενούς ή και τη διεκπεραίωση περιουσιακών υποθέσεων. Η νομική επιμέλεια αναλαμβάνει μόνο εκείνες τις υποθέσεις για την διεκπεραίωση των οποίων είναι απαραίτητη βοήθεια. Μπορεί να αφορά π.χ. τη θεραπευτική αγωγή, την περιουσιακή μέριμνα, τις νομικές υποθέσεις, την υποβολή αιτήσεων, τις υποθέσεις που σχετίζονται με δημόσιες αρχές, όπως και το δικαίωμα επιλογής του τόπου διαμονής.

Σε περίπτωση που δεν έχετε μεριμνήσει για τις παραπάνω υποθέσεις και θέλετε να ασχοληθείτε βαθύτερα με το θέμα, μπορούν οι ακόλουθες υπηρεσίες και πηγές να σας βοηθήσουν:

Στην ιστοσελίδα www.btv-region.de θα βρείτε διευθύνσεις και τηλέφωνα όλων των συλλόγων επιμέλειας του Δήμου και της Περιφέρειας Αννοβέρου.

Περιφέρεια Αννοβέρου, Τμήμα Πρόνοιας
Ομάδα Επιμέλειας

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten

☎ 0511 / 616 - 0

Η συμβουλευτική υπηρεσία της Περιφέρειας Αννοβέρου λαμβάνει χώρα στην υπηρεσία επιμέλειας στην οδό Marktstraße 45, Παρασκευή 9-12 π.μ.

Ινστιτούτο για Διαπολιτισμική Επιμέλεια Αννοβέρου (ITB e.V.)
Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover

☎ 0511/ 590 92 00

Ιατρικός Σύλλογος Κάτω Σαξονίας
Ärztelkammer Niedersachsen
Berliner Allee 20, 30175 Hannover

☎ 0511 / 380 - 0

Homepage: www.aekn.de

Ξεκινά με αδύνατη μνήμη: Άνοια και Αλτσχάιμερ

Όταν γερνάμε, πολλά πράγματα δεν μας φαίνονται πια τόσο εύκολα, όπως τότε που ήμασταν σε μικρή ηλικία. Η όραση και η ακοή μας σταδιακά υποχωρούν και ο οδοντογιατρός μας προμηθεύει με τεχνητές οδοντοστοιχίες. Και η απόδοση της νόησης ελαττώνεται. Σε πολλούς ηλικιωμένους οι κινήσεις επιβραδύνονται και η λειτουργία της σκέψης αρχίζει να παίρνει φθίνουσα πορεία. Αυτό είναι, θα λέγαμε, φυσιολογικό. Εάν όμως η συμπεριφορά ενός ηλικιωμένου γίνει κάπως „περιεργη“, Θα πρέπει να συμβουλευτείτε έναν γιατρό. Ίσως πρόκειται για την αρχή άνοιας.

Αρχικά παρατηρείται αδύνατη μνήμη. Συγγενικά άτομα αναφέρουν το συνεχές ψάξιμο και τις ίδιες συχνά επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις. Συχνά αισθάνονται οι παθόντες τις πρώτες αλλαγές και νιώθουν ανασφάλεια. Ντρέπονται όταν ξεχνάνε τα ραντεβού τους ή το όνομα ενός καλού φίλου. Πιθανό είναι να ψάχνουν για υπεκφυγές και να αποστασιοποιούνται από το φιλικό τους περιβάλλον, ή να σταματούν να ασχολούνται με τις αγαπημένες τους δραστηριότητες. Σε περίπτωση δε, που λείπουν χρήματα ή κοσμήματα απλώνεται ένα κλίμα δυσπιστίας απέναντι στους οικείους. Μερικές οικογένειες μαλώνουν χρόνια μεταξύ τους, πριν να αντιληφθούν πως ευθύνεται η ασθένεια για την αλλαγή της προσωπικότητας.

Άτομα με άνοια δεν είναι μακροπρόθεσμα σε θέση να φροντίσουν τον εαυτό τους. Εργασίες που ήταν λίγο πριν δεδομένες, αρχίζουν τώρα να αποσυντονίζουν τον ασθενή και να τον δυσκολεύουν: τα ψώνια, το μαγείρεμα και τραπεζικές συναλλαγές αποτελούν πλέον μεγάλη πρόκληση. Έτσι συμβαίνει να φεύγουν από το σπίτι και να μη θυμούνται το δρόμο της επιστροφής. Εάν βγούνε το χειμώνα έξω, χωρίς τον απαραίτητο εξοπλισμό, μπορεί αυτό να αποβεί μοιραίο και για την ίδια τη ζωή τους.

Ασθενείς με άνοια θυμούνται γεγονότα που βρίσκονται πολύ πίσω στο παρελθόν και συχνά έχουν την αίσθηση πως ζούνε στον καιρό εκείνο. Πολλές φορές ακούγεται να λένε, πως πρέπει

να πάνε γρήγορα σπίτι, διότι έρχονται τα παιδιά από το σχολείο ή ότι πρέπει να πάνε στη δουλειά. Σύμφωνα με τα βιώματά του παρελθόντος νιώθουν ότι πρέπει να φροντίσουν τα παιδιά τους ή να πάνε για δουλειά. Η αναζήτηση της μητέρας τους αποδεικνύει ότι δεν έχουν συνειδητοποιήσει, πως έχουν γεράσει. Καμιά φορά, όταν αντικρίζουν τον εαυτό τους στον καθρέφτη ρωτάνε „ ποιος είναι αυτός;“ Άτομα με άνοια μπορεί να μιλάνε με πρόσωπα που βλέπουν στη τηλεόραση ή να τους προσφέρουν φαγητό. Η συγκοινωνία, η τηλεόραση ή το μετρό ίσως τους φοβίζουν, αφού δεν τους είναι γνωστά από την νεαρή τους ηλικία. Με τον καιρό ξεχνάνε πράγματα, που είχαν μάθει σε μεγαλύτερη ηλικία, όπως για παράδειγμα τη γερμανική γλώσσα. Εάν δεν καταλάβει το άτομο με άνοια, πως επικοινωνεί μόνο στη μητρική του γλώσσα και κατά συνέπεια ότι δεν γίνεται κατανοητό στο γερμανικό του περιβάλλον, μπορεί αυτό να οδηγήσει σε θυμό και οργή. Ακόμα και άτομα που είχαν πάντα έντονο το αίσθημα της ευθύνης απέναντι στη δουλειά και στην οικογένειά τους, μετατρέπονται σε ανθρώπους αβοήθητους. Για τα συγγενικά άτομα αποτελεί πρόκληση το γεγονός, ότι θα να πρέπει να αντιμετωπίζουν τη μητέρα ή τον πατέρα τους για παράδειγμα με ιδιαίτερη φροντίδα, ενώ πριν καθόριζαν οι ίδιοι τη ζωή τους. Άτομα με άνοια χρειάζονται 24 ώρες το εικοσιτετράωρο ένα άτομο να τους καθοδηγεί στη γεμάτη φόβο καθημερινότητά τους. Η πρόκληση για τα άτομα που τους φροντίζουν είναι μεγάλη. Τα συγγενικά άτομα θα πρέπει να ενημερωθούν όσο το δυνατόν περισσότερο σχετικά με την ασθένεια. Είναι σημαντικό να γνωρίζετε για το πώς εκδηλώνεται η άνοια και πώς να συμπεριφερθείτε. Συμβουλευτικές υπηρεσίες σας ενημερώνουν για την υποστήριξη που μπορεί να σας είναι διαθέσιμη, όσον αφορά τη φροντίδα που θα πρέπει να παρέχετε στον άρρωστο συγγενή σας. Εκτός του νοσηλειακού επιδόματος ή τη βοήθεια στο σπίτι, παρέχει το ταμείο για άτομα με άνοια το ποσό των 100 ή 200 ευρώ. Το ύψος του επιδόματος κρίνεται από την ιατρική υπηρεσία της ασφάλειας ή δια μέσου ειδικών που αναλαμβάνουν

τις γνωματεύσεις από την Περιφέρεια με επίσκεψη στον ιδιωτικό χώρο. Αυτά τα βοηθήματα είναι ανεξάρτητα από τα επίδοματα νοσηλείας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν π.χ. στην αναζήτηση εθελοντών βοηθών. Οι εθελοντές αυτοί, έρχονται στο σπίτι σας και φροντίζουν τον ασθενή, όσο διάστημα εσείς επιθυμείτε να τακτοποιήσετε τις δικές σας υποθέσεις. Υπάρχει και η δυνατότητα να επισκεφτείτε ειδικές ομάδες μέριμνας.

Σε προχωρημένο στάδιο άνοιας ο ασθενής δεν θα μπορέσει να ρυθμίσει τις υποθέσεις του. Τα συγγενικά άτομα θα πρέπει να ζητήσουν το πληρεξούσιο για να διεκπεραιώσουν τρέχοντα ζητήματα όπως π.χ. τραπεζικές υποθέσεις. Στην πορεία ίσως χρειαστεί να οριστεί ειδική δικαστική μέριμνα, για

να αναλάβει κάποιος την ευθύνη για θέματα που ανακύπτουν και σε περεταίρω τομείς. Πληροφορίες γύρω από το θέμα θα βρείτε στο κεφάλαιο Δ.

Ασθενείς με άνοια θα πρέπει να έχουν μια ήσυχη και με ομοιομορφία καθημερινότητα, η οποία θα τους επιτρέπει να συγκροτούν τη σκέψη τους και στην οποία μπορούν να βασιστούν, αφού οι παλιές και δοκιμασμένες συνήθειες προσφέρουν το αίσθημα της σιγουριάς, απαραίτητο για τους ανθρώπους που δοκιμάζονται από ασθένειες κατά τις οποίες πλήγεται η ικανότητα της αντίληψης. Ετσι λοιπόν, νέες καταστάσεις και ξαφνικές αλλαγές θα ήταν αναγκαίο να αποφευχθούν. Η αλληπάλληλη μεταφορά μεταξύ της χώρας προέλευσης και της Γερμανίας μπορεί να επιδεινώσει την ασθένεια, μια και η προσαρμοστική ικανότητα καθίσταται όλο και πιο δυσχερής.

Η καθημερινή, προσωπική συμπεριφορά των ατόμων που έχουν αναλάβει τη φροντίδα των ηλικιωμένων που πάσχουν από άνοια, θα πρέπει να είναι στοργική και υπομονετική. Προσπαθείστε λοιπόν να αποφύγετε κάθε συζήτηση ή κριτική. Ακόμα και αν σας είναι δύσκολο, μην μαλώνετε! Βοηθάτε τον συγγενή σας, με το να προσπαθείτε να αντιληφθείτε

τον κόσμο του. Η καλή και προστατευτική συμπεριφορά θα πρέπει να είναι η βάση για μια ειρηνική και χωρίς άγχος συνύπαρξη.

Πληροφορίες για τη βοήθεια που προσφέρεται όσον αφορά καταστάσεις που σχετίζονται με την αντιμετώπιση ατόμων που πάσχουν από άνοια, θα βρείτε στους

Εταιρία Αλτσχάιμερ Αννοβέρου

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Beratungsstelle)
Συμβουλευτική υπηρεσία
Beratungsstelle ☎ 0511 / 2 15 74 65
Τηλ. γραμμή συμβουλευτικής υπηρεσίας
Beratungstelefon ☎ 0511 / 7 26 15 05

Σύνδεσμος Caritas
Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ 0511/ 700 207 30

Ομοσπονδιακή Πρωτεύουσα Αννοβέρου
Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ 0511 / 168-34018

Αρμόδιοι και άλλες σημαντικές βοήθειες

Στο μέρος αυτό θα βρείτε πρόσθετες διευθύνσεις συλλόγων και ιδρυμάτων, που έχουν στο πρόγραμμά τους συμβουλευτικές υπηρεσίες για άτομα τρίτης ηλικίας. Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των διευθύνσεων η λίστα αυτή αποτελεί μόνο ένα μέρος των προσφερόμενων υπηρεσιών και δεν είναι πλήρης.

Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ 0511 / 26 11 585

Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge in Niedersachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 9215803

CanArkadas -Verein für interkulturelle Erziehung, Bildung, Kultur und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ 0511/ 35 34 466

DRK-Region Hannover e.V. (Deutsches Rotes Kreuz)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ 0511 3671-0

Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ 0511 / 45 68 08

Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
☎ 0511 / 28 33 98 72

Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 12 60 780

Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 4094

Libérale Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ 0511 / 235 39 67

Уважаемые читатели, число людей зрелого возраста растёт. И сегодня одна из часто обсуждаемых тем: «Демографические изменения». Многие пожилые люди, по причине недостаточного знания немецкого языка, не могут воспользоваться существующей системой поддержки для них.

Представленное издание « Seniorenpass » содержит информацию и полезные советы, касающиеся темы « Старость » (Älterwerden). Данное издание, переведённое на семь языков, является путеводителем для людей, которые стремятся улучшить свою жизненную ситуацию. « Seniorenpass » имеет большее значение, чем информационная брошюра. Для нас это символ признания различных культур, обогащения общества и возможности

участия в нём всех людей.

Благодаря группе « Старость и миграция » (Runder Tisch „Alter und Migration“) было создано третье издание « Компаса для пожилых людей » (Seniorenpass).

Надеемся, что эта брошюра станет важным источником информации для всех, кто в ней нуждается.

Др. Зилке Леземанн
Председатель окружного союза
«Арбайтервольфарт»

За культурное разнообразие и активную жизненную позицию

Возвращение на Родину и курсирование	64
Общение по месту жительства	65
Проживание пожилых людей и уход за ними	67
Ограниченная дееспособность	72
О деменции и болезни Альцгеймера	73
Контактные лица и дальнейшие важные виды помощи	75

Путеводитель для пожилых людей

Предисловие

Данная версия « Seniorenpass » является третьим изданием, которое фундаментально переработано и дополнено информацией.

Разработку тем и информации подготовила редакционная группа « Круглого стола » «Старость и миграция» (Alter und Migration), при содействии которой были изданы предыдущие издания в 1999 и 2004 г. « Круглый стол » является форумом, в состав которого входят работники различных учреждений из области миграции и служб по оказанию помощи пожилым людям, а также представители различных организаций миграционных этнических групп. Все вышеуказанные группы сотрудничают на протяжении 20 лет с целью прослеживания развития в этой области и разработки своевременных решений возникающих вопросов.

Этот путеводитель окажет помощь мигрантам в ориентации в области оказания помощи пожилым людям в принятии соответствующего решения. При этом необходимо отметить, что ожидания пожилых мигрантов из различных стран отличаются. В этой брошюре вы найдёте информацию о разнообразных видах помощи для пожилых людей, которые помогут в преодолении сложных ситуаций и проблем. При этом для нас важно, чтобы широкий выбор услуг, предоставленных Вам, дал возможность как можно дольше самостоятельно проживать в своей квартире. Надеемся, что Вы с помощью этой информации, сможете принять правильные решения.

В Ганновере существуют большое количество информационных пунктов, занимающихся решением проблем пожилых людей. В последней главе перечислены адреса, которые помогут Вам сориентироваться. Просим учесть, что в силу большого количества адресов у нас нет возможности поместить их все в данной брошюре.

« Seniorenpass » издан на иностранных языках, соответствующих численности населения мигрантов в Ганновере. Впервые издание дополнено на английском и арабском языках. Просим учесть, что в процессе перевода, для лучшей передачи смысла, возможны небольшие отклонения от немецкого текста.

Следует отметить, что при высокой тщательности подготовки материала, мы не можем гарантировать полноту и актуальность информации (в особенности правовой). Просим учесть, что в « Seniorenpass » помещена информация на 2013 год. В последующие годы также возможны изменения. Мы надеемся, что читатели получат в данном издании полезную информацию.

Возвращение на Родину и курсирование

Вернуться на Родину? Остаться жить в Германии или курсировать? Эти вопросы возникают для многих мигрантов по достижению пенсионного возраста. Возможности возврата на Родину зависят от различных факторов. Семейные и финансовые обстоятельства и вопросы здоровья играют наряду с социальными условиями проживания важную роль. Немаловажным является также место проживания детей и близких родственников а также, знакомых и друзей. Определённую роль при этом играет жизненный уровень в стране, куда вы намерены вернуться, и советы вернувшихся обратно людей. Независимо от принятого Вами решения: остаться в Германии, проживать в двух странах или вернуться на Родину, важно заранее получить информацию о финансовых вопросах и об условиях пребывания по месту жительства. В зависимости от страны условия въезда и дальнейшего проживания отличаются. Граждане стран Европейского Союза обладают правом свободного въезда и проживания в них. Это означает, что граждане ЕС и члены их семей после пятилетнего постоянного пребывания в Германии получают право на дальнейшее проживание в ней. Переселенцы, прибывшие по немецкой линии, приобретают при въезде в Германию немецкое гражданство, немецкий паспорт и соответственно правовые полномочия немецких граждан.

О сохранение пенсии

В случае принятия решения о возврате на Родину, необходимо выяснить возможность выплаты пенсии, заработанной в Германии. В принципе такая возможность есть. Необходимо учесть, что выплаты пенсий по «Закону о пенсиях немцам-переселенцам» (Fremdrentengesetz) осуществляются за границей по особым правилам. Более подробную информацию Вы можете получить в пенсионном фонде (Rentenversicherung):

Deutsche Rentenversicherung
Braunschweig-Hannover
Beratungszentrum
Berliner Allee 13, 30175 Hannover
☎ 0511/ 829 15 00

В случае, если Вам положена выплата надбавки к пенсии, обратитесь в соответствующий фонд (Zusatzversorgungskasse) и выясните возможность выплаты этой надбавки за границей.

Право на проживание в Германии при длительном пребывании в стране происхождения.

При длительном пребывании за границей следует обратить внимание на следующие аспекты.

Вид на жительство в Германии (Aufenthaltstitel) становится недействительным в случае, если

- Вы переезжаете на постоянное место жительства за границу Германии,
- Вы пребываете за границей более 6 месяцев,
- Вы нарушили дозволенный срок пребывания за границей, установленный в

индивидуальном порядке « Миграционной службой » (Ausländerbehörde).

Вид на жительство (Aufenthaltsgenehmigung) сохраняется в следующих случаях:

- Вы имеете разрешение на постоянное проживание (Niederlassungserlaubnis) и прожили легально в Германии не менее 15 лет,
- Вы имеете достаточно средств к существованию (пенсионное пособие, заработок, сбережения, различные виды собственности...).
- Вы имеете медицинскую страховку на время пребывания за границей (Krankenversicherungsschutz für Auslandsaufenthalt)

Для лиц, имеющих статус „ Jüdische Kontingentflüchtlinge “ распространяется действие « Закона об иммиграции » (Zuwanderungsgesetz).

Медицинская страховка при курсировании (Krankenversicherungsschutz beim Pendeln)

При выезде за границу необходимо иметь медицинскую страховку с наличием страхового полиса (Auslandskrankenschein, Versicherungskarte). Подробную информацию Вы получите в « Офисе медицинского страхования » (Krankenkasse).

При желании Вы можете оформить дополнительную медицинскую страховку (private Auslandskrankenversicherung) в « Офисе медицинского страхования », в частных фирмах или в автомобильном клубе ADAC. Здесь Вам могут предложить ряд дополнительных услуг. В том числе медицинский транспорт в Германию.

Возможности возвращения в Германию

В случае если, проживание на Родине не оправдало Ваших ожиданий и Вы захотели вернуться обратно в Германию, Вам нужно выяснить имете ли Вы право на въезд.

Право на въезд в Германию после длительного проживания за границей имеют следующие лица:

- получающие пенсию из германского пенсионного фонда,
- до переезда прожившие в Германии легально не менее 8 лет
- обеспечивающие материально своё личное проживание и проживание своего мужа/жены.

Ходатайство о возвращение оформляется в посольстве Германии по месту Вашего пребывания.

Общение по месту жительства

В пожилом возрасте особенно важно иметь круг знакомых, с которыми Вы могли бы интересно занять свой досуг. В Ганновере Вам могут предложить большое количество мероприятий для проведения свободного времени. В различных благотворительных и муниципальных организациях, а также в религиозных общинах и в культурных клубах Вы сможете выбрать занятие по Вашим интересам.

Группы общения пожилых людей на родном языке и мероприятия по проведению досуга.

Если Вы хотите общаться с другими согражданами или заниматься общественной работой, Вы можете посещать по месту Вашего жительства различные мероприятия, где Вы можете общаться на немецком и других языках. Посещение свободно и бесплатно для всех. Местом проведения таких групп являются культурные центры (Freizeitheimе) и другие общественные места (Begegnungsstätten) в различных районах города. Здесь Вы можете принять участие в группах по интересам. Вам могут быть предложены занятия по приготовлению пищи, по тренировке памяти, по развитию разговорной речи и т.д. Вы познакомитесь с живущими по соседству людьми и приобретёте новый круг общения. Руководители групп говорят на родном Вам языке. И эту функцию они выполняют на общественных началах. Календарь мероприятий с информацией по путешествиям, экскурсиям, лекциям и другой информацией выпускается два раза в год «Муниципальной организацией по вопросам лиц пожилого возраста» (Kommunalen Seniorenservice Hannover – KSH) и общественными благотворительными организациями. Место встречи для культурных мероприятий и консультационный пункт окружного союза Arbeiterwohlfahrt (AWO) находится в районе Nordstadt (Horst-Fitjer-Weg 5). По этому адресу встречаются и общаются пожилые люди, которые приехали из России, Украины, Турции, Боснии, Хорватии, Сербии, Ирака, а также местные жители. Кроме этого в Ганновере Вы можете найти целый ряд адресов для общения лиц пожилого возраста, въехавших в Германию не только из вышеуказанных стран.

Подробную информацию о мероприятиях и консультационных услугах Вы можете получить по следующим адресам:

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
☎ 0511/ 219 78 - 143 oder 219 78 – 178

Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
☎ 0511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden
☎ 0511 / 168 - 4 23 45
(Seniorentelefon der Landeshauptstadt Hannover)

Служба посещения на дому (Partnerbesuchsdienste)

В эту службу входят люди, которые на добровольных началах регулярно посещают пожилых жителей Ганновера нуждающихся в помощи, которые по состоянию здоровья не могут покидать свою квартиру. Посещения на дому проходят бесплатно и только по предварительной договорённости. Если Вы хотите, чтобы Вам оказывали визиты или желаете лично сами посещать пожилых людей, просим обратиться в нижеуказанные организации:

Arbeiterwohlfahrt der Region Hannover (AWO):
☎ 0511 / 21978-123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover:
☎ 0511 / 3687-164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH):
☎ 0511 / 168-42345

О консультациях для лиц пожилого возраста 60 лет и старше на немецком и других языках.

Для пожилых жителей существует возможность получить бесплатные консультации в различных организациях г. Ганновер. Здесь Вы получите ответ на интересующие Вас вопросы, обсудите проблемную ситуацию и Вам окажут индивидуальную помощь и поддержку. В следующем разделе имеется информация о контактных данных, лиц предлагающих консультации в конфиденциальном порядке.

Консультации для пожилых людей на немецком языке. Один раз в неделю состоятся консультации на немецком языке в различных частях города в бюро «Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH)». Социальные работники проконсультируют по интересующим Вас вопросам.

Также Вы можете обратиться в службу г.Ганновера по делам пожилых людей (Seniorentelefon)

☎ 0511 / 168 - 4 23 45.

Более подробную информацию Вы и члены Вашей семьи могут получить на электронном сайте: www.seniorenberatung-hannover.de

Консультация для лиц пожилого возраста на родном языке

В Муниципальной службе для лиц пожилого возраста (Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH)) Вам предоставят консультации в «SeniorenserviceZentrum», район Линден (Linden) по адресу Ihmepassage 5; вход со стороны Blumenauer Straße.

По вторникам с 14 – 16 ч. на турецком языке

По средам с 10 – 12 ч. на русском языке

«Ганноверский окружной союз» Arbeiterwohlfahrt (AWO) предлагает консультации для пожилых людей в районе Нордстадт (Nordstadt) в Консультационном центре по адресу (Horst-Fitjer-Weg 5),

☎ 0511 / 702765

По вторникам с 9-11.30 ч. на турецком языке

По четвергам с 9-11.30 ч.г боснийском, хорватском, сербском

Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover

☎ 0511/ 12600-1055. Консультации проводятся на боснийском, хорватском, сербском, испанском языках.

«Немецкий красный крест» (das Deutsche Rote Kreuz-DRK), Region Hannover e.V. предлагает консультации в районе Миттелфельд (Mittelfeld), в основном для поздних переселенцев по немецкой линии/Spätaussiedler.

☎ 0511/ 3671-155.

Diakonisches Werk, Pro Migration
Burgstr. 10, 30159 Hannover

Консультации на греческом и русском языках по предварительному согласованию о назначении времени приёма по ☎ 0511/3687- 132, по понедельникам с 8 - 9.30 ч. и по четвергам с 13 – 14.30 ч.

Услуги переводчиков

Нуждающиеся в услугах переводчиков могут обратиться в следующие организации:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ 0511 / 168-41020

Kargah e.V., ☎ 0511 / 126078-12

Stadt Hannover, ☎ 0511 / 168-42720

Индивидуальная помощь в критической ситуации

Пожилым людям, которые находятся в особенно сложной ситуации, социальные работники оказывают индивидуальную помощь. Зачастую подобные ситуации возникают в связи с психологическими проблемами, конфликтами в семье или появившимися финансовыми трудностями. В случае если в подобных ситуациях люди не обращаются в существующие организации по оказанию помощи, по причине не знания

о существовании системы помощи или отклонения её, их проблемы усугубляются. В некоторых случаях социальные работники вынуждены в связи с плачевным состоянием пострадавших отправлять их на психиатрическое лечение. В подобных жизненных ситуациях возникает необходимость интенсивной опеки. Для решения этих сложных проблем требуется в пять раз больше интенсивного контакта и визитов на дому. Для оказания индивидуальной помощи в данной ситуации закреплена по различным районам города группа социальных работников.

В чрезвычайно сложных и критических ситуациях Вы можете позвонить в «Службу экстренного вызова» г. Ганновера для лиц пожилого возраста

(Seniorentelefon) ☎ 0511 / 168 – 4 23 45.

Совет старейшин (Seniorenbeirat) г. Ганновер

«Совет старейшин» представляет и защищает интересы пожилых людей живущих в г. Ганновер. Это политически и религиозно нейтральная организация. Если у Вас есть предложения по улучшению ситуации пожилых людей в Ганновере, Вы можете их внести в «Совет старейшин». Такие предложения могут касаться к примеру плохого состояния тротуаров или недостаточного освещения улиц, а также недостаточного по продолжительности сигнала светофора для перехода проезжей части. Приём ведётся по средам с 10.00 - 12.30 по адресу:

Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover
Kurt-Schuhmacher-Straße 24; 30159 Hannover
☎ 0511/ 168 - 4 37 97

Проживание пожилых людей и уход за ними

Возможности для проживания пожилых людей

Зачастую самостоятельное проживание в квартире в зрелом возрасте затрудняется в силу ограниченных физических способностей. В случае, если близкие родственники не могут оказать нужную помощь и поддержку, необходимо знать какие службы и в каком объёме они могут оказать необходимый вид помощи для дальнейшего самостоятельного проживания в квартире.

Существуют различные сервисные службы (Servicangebote), которые облегчат Ваше проживание в квартире. К примеру « Доставка еды на дом » (Essen auf Rädern), « Экстренный вызов на дом » (Haus-Notrufdienste), « Службы по уходу на дому » (Ambulante Pflegedienste) для оказания помощи по ведению хозяйства и в решении социальных вопросов. Вспомогательные средства как роллатор, инвалидная коляска, стул-туалет или медицинская кровать облегчат Вам самостоятельное проживание в квартире. Перечисленные выше вспомогательные средства Вы можете заказать в «Фонде по уходу» (Pflegekasse). При этом одним из условий является решение комиссии (Medizinischer Dienst) по определению группы по уходу (Pflegestufe). Оплата вспомогательных средств в данном случае перенимается «Фондом по уходу» (Pflegekasse). Такие же вспомогательные средства Вы можете приобрести в специализированных

медицинских магазинах (Sanitätshaus) за собственные средства.

В случае, если в Вашей квартире ступеньки или дверные пороги усложняют передвижение, дверные проёмы узкие, Вы не в состоянии пользоваться ванной или унитаз находится на низком уровне, возможно переоборудование квартиры по Вашим потребностям. При наличии группы по уходу (Pflegetruppe) Вам будет оказана материальная поддержка из « Фонда по уходу » (Pflegekasse) на основании Вашего заявления. Заявление должно быть подано до начала работ по переоборудованию квартиры.

Нуждающимся в рамках амбулаторного ухода на дому (Ambulante häusliche Pflege) оказывается круглосуточная помощь. « Фондом по уходу » (Pflegekasse) возможно перенятие издержек за медицинский уход и лечение, а так же за помощь по хозяйству. Условием при этом является медицинское заключение о наличии необходимости ухода. Подробная информация на стр. 70. Государственное страхование на случай ухода (gesetzliche Pflegeversicherung).

Социальные пункты по уходу (Sozialstationen) также обслуживают на дому людей, нуждающихся в уходе. Амбулаторный психиатрический уход (ambulante psychiatrische Pflege –APP) поможет лицам с психическими заболеваниями вести в своей квартире достойный образ жизни. Для данного вида ухода необходимо назначение участкового врача (Hausarzt). Условием при этом является наличие соответствующего диагноза, установленного неврологом, психиатром или невропатологом. Психиатрический уход на дому входит в комплекс лечения лиц с психиатрическими заболеваниями. Оплата за амбулаторный психиатрический уход производят « Государственные медицинские фонды » (gesetzliche Krankenkasse). Этот вид услуг осуществляется независимо от других видов услуг по уходу или в совокупности с ними. Срок действия амбулаторно-психиатрического ухода на дому ограничен.

Котсультационные пункты по вопросам ухода (Pflegestützpunkte)

В г. Ганновер и в его регионе существуют специализированные консультационные пункты по вопросам ухода на дому. Консультации проводятся бесплатно и конфиденциально. Здесь Вы можете получить широкий спектр информации. К примеру о различных видах социального пособия, конкретные советы по уходу и оптимальному оборудованию квартиры и другое. Социальные работники помогут Вам оформить соответствующее заявление на установление акта необходимости ухода и присвоения соответствующей группы по уходу (Pflegestufe). Подробную информацию о муниципальных консультационных пунктах по вопросам ухода Вы можете получить по тел.: 0511 / 168-4 23 45. Консультации проводятся в следующих районах г. Ганновер- Бемероде, Ботфельд, Линден, Мисбург, Риклинген и Геренхаузен.

Регион Ганновера предлагает следующие консультации по адресам:

Pflegestützpunkt in Burgdorf, Marktstr. 55,
Pflegestützpunkt in Empelde, Am Rathaus 14,
Pflegestützpunkt in Wunstorf, Am Stadtgraben 28A

Информацию по вопросам самостоятельного проживания пожилых людей в своей квартире можно получить по следующим адресам:

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ 0511/ 3 48 59-14

Квартирные комплексы для пожилых людей (Senioren – oder Altenwohnanlagen)

Эти квартиры оборудованы с учётом потребностей пожилого человека (наличие лифтов, отсутствие порогов). При этом с домовладельцем (например строительной организацией по постройке домов, союзом помощи или муниципальным ведомством) заключается обычный договор о найме жилья в аренду (Mietvertrag). Одним из условий аренды часто является наличие льготной справки (Wohnberechtigungsschein), которая выдаётся на основании заявления, лицам с небольшим доходом. „B-Schein“ Вы можете получить по месту жительства. Подробную информацию Вам предоставят в управлении по месту жительства (Stadt- und Gemeindeverwaltung). Наряду с вышеуказанными квартирными комплексами предлагаются также для сдачи в аренду жильё с услугами (Betreutes Wohnen), куда входят помещения для проведения досуга. Преимущество данного вида проживания заключается в том, что при необходимости Вам будут оказаны разного рода помощь по уходу и другие услуги. Наряду с договором об аренде квартиры заключается дополнительный договор на предлагаемые виды услуг. В большинстве случаев он включает в себя услуги курьера, уборку квартиры, заполнение досуга, а также услуги по перевозке и сопровождению. Обратите внимание в перечне услуг на наличие вахтёра (Hausmeisterdienst) и круглосуточной возможности

вызова в экстренном случае (Hausnotrufdienst). Спектр предлагаемых услуг отличается в зависимости от организаций, которые сдают квартиры в аренду. Необходимо сравнить предлагаемые услуги и выбрать оптимальный для Вас вариант.

Услуги по уходу не входят в такой контракт. В случае необходимости следует заключить дополнительный договор со «Службой по уходу» (ambulanter Pflegedienst). Некоторые из таких квартир являются частью домов для престарелых. Здесь пожилые люди, нуждающиеся в интенсивном уходе могут быть переведены в соответствующее отделение. Подробную информацию по этим вопросам можно получить в следующих инстанциях:

Kommunalen Seniorenservice der Stadt Hannover
Seniorentelefon
☎ 0511/ 168-4 23 45 oder bei der

Region Hannover – Pflege - Info
☎ 0511 / 616- 2 33 00

О различных видах поддержки лиц осуществляющих уход за нуждающимися

В тех случаях, если нет возможности постоянного ухода за нуждающимися в этом на дому, предусмотрены различные виды организации временного ухода. Такие ситуации могут наступить в случае болезни лица, осуществляющего уход или его временного отсутствия (по причине отпуска).

Дневной уход (Tagespflege § 41 SGB XI)

Рекомендуется принять во внимание возможность частичного ухода (teilstationäre Pflege) в специализированных местах в том случае, если уход на дому не может быть выполнен в полном объёме. При дневном уходе у нуждающихся в этом появляется возможность длительного проживания в хорошо знакомой им среде (собственной квартире или доме). Преследуемые цели дневного ухода помощь ухаживающим родственникам (сиделкам), поддержка умственных и физических способностей лиц нуждающихся в уходе, воспрепятствие или отказ от помещения больного в дом для престарелых. При наличии группы по уходу (Pflegestufe) лица находящиеся на дневном стационаре в доме престарелых получают дотацию из страхового фонда по уходу (Pflegeversicherung) для оплаты этой услуги. Издержки за дневное проживание и обслуживание покрываются лицом находящимся на дневном стационаре.

Кратковременный уход (Kurzzeitpflege § 42 SGB XI)

Кратковременный уход осуществляется на стационарной основе в доме для престарелых во время отсутствия ухаживающих родственников или «Службы по уходу на дому» (Pflegedienst). Этот вид ухода также возможен в виде реабилитации для ослабленных пациентов после выписки из больницы. При наличии группы по уходу (Pflegestufe) лица находящиеся на кратковременном пребывании в доме престарелых, получают один раз в год дотацию из страхового фонда по уходу (Pflegeversicherung) в размере 1.550 €,

которая рассчитана на оплату четырёхнедельного нахождения в доме престарелых. Расходы на уход, за работу социальных работников и за квалифицированное медицинское обслуживание покрываются «Страховым фондом по уходу» (Pflegeversicherung). Издержки за проживание и прочее обслуживание оплачиваются лицом находящимся на кратковременном стационаре.

О перенятии ухода в случае временного отсутствия лица осуществляющего уход за нуждающимся в этом (Verhinderungspflege §39 SGB XI)

Возможность данного вида ухода может быть использована при отсутствии лица ухаживающего за нуждающимися в этом. Такие ситуации могут наступить в случае болезни лица, осуществляющего уход, или его временного отсутствия по причине отпуска и т.д. Нуждающиеся в уходе имеют право во время отсутствия ухаживающего за ними лица, на оплату «Медицинским фондом по уходу» (Pflegeversicherung) услуг по уходу (Ersatzpflege) в течении четырёх недель. Оплата производится в том случае, если уход осуществляется 6 месяцев и более на момент подачи заявления. Данный вид услуг (Ersatzpflege) может быть выполнен родственниками, знакомыми, соседями и службами по уходу за престарелыми людьми. Услуги лица выполняющего уход в момент временного отсутствия основного лица оплачиваются в соответствии с сеткой оплаты, установленной группы по уходу (Pflegestufe). Не допускается перенятие ухода родственниками до второго колена (дети, внуки, сёстры, братья). Если в случае данной формы ухода возникают издержки, у лиц которые перенимают уход на определённое время (неоплачиваемый отпуск, издержки связанные с проездом и т.д.) медицинским фондом по уходу (Pflegeversicherung) предусмотрена оплата прочих в пределах 1.550,00 €. Также возможно в подобном случае четырёхнедельное круглосуточное нахождение лица, нуждающегося в уходе в доме престарелых или дневной стационар на период временного отсутствия лица выполняющего уход.

Для лиц страдающих слабоумием (Demenz) предусмотрена возможность дополнительной опеки. Подробная информация на стр. 70.

Дома престарелых и инвалидов (Alten-und Pflegeheime)

При отсутствии возможности ухода в домашних условиях предусмотрен длительный, стационарный уход в домах престарелых и инвалидов. Оплата медицинского ухода перенимается исключительно «Медицинским фондом помощи» (Pflegekasse). Существуют различия в оплате, которая зависит от вида дома престарелых и от присвоенной лицу, нуждающемуся в уходе, группы ухода (Pflegestufe). Сумма оплаты «Медицинским фондом помощи» (Pflegekasse) предусмотрена больше по уходу в доме престарелых чем на дому.

Подробную консультацию по вопросам финансирования проводят работники домов престарелых, а также служащие г.Ганновер в отделе социального обеспечения (Fachbereich Soziales (Sozialamt)) и в отделе по вопросам лиц пожилого возраста (Fachbereich Senioren).

Гериатрические клиники (Gerontopsychiatrische Pflegeheime)

Эти лечебницы предназначены для ухода за лицами страдающими деменцией и психическими заболеваниями. Они являются необходимым для тех, кто подвергает опасности себя и других, а также в случае невозможного дальнейшего самостоятельного проживания в собственной квартире. В ряде гериатрических клиник существуют закрытые отделения, в которых не предусмотрено самовольное отлучение за пределы отделения.

Хоспис

Обеспечение в хосписе предназначено для лиц страдающих неизлечимыми болезнями, которые по разным причинам не могут находиться дома в последние недели жизни. Пациентами хосписов зачастую являются молодые люди получающие там уход, а также психологическое и медицинское обслуживание. В домашних условиях амбулаторными хоспис-службами также возможны присмотр и уход за тяжелобольными, поддержка ухаживающих родственников.

Об условии и порядке оплаты различными учреждениями расходов по уходу. В какой степени расходы будут переняты и какая доля расходов оплачивается Вами

Медицинское страхование (Krankenversicherung SGB V)

Государственные и частные медицинские страховые компании (gesetzliche und private Krankenversicherung) перенимают оплату расходов связанных с госпитализацией, а также на приобретение лекарств и вспомогательных технических средств (Arznei-, Heil- und Hilfsmitteln).

Доплата / перенятие расходов лично Вами

Существуют определённые правила оплаты расходов в случае болезни, которые производятся пациентами. За лекарство, перевязочный материал и другие медицинские средства производится доплата лично Вами в размере 10 % от стоимости купленного. Минимальная доплата составляет 5,00€, максимальная доплата может составлять 10,00€. Превышение действительной стоимости лекарств не допускается. Подобное правило доплаты распространяется на вспомогательные технические средства (Hilfsmitteln) (инвалидные коляски (Rollstühle), подъёмники (Lifter) и пр.) Исключение составляют средства, предназначенные для личного использования. К примеру средства при недержании. В таких случаях пациент доплачивает 10 %. Пациентами осуществляется оплата в размере 10,00€ за назначение и дополнительно 10% от стоимости назначенной процедуры за назначенную врачом лечебную гимнастику (Krankengymnastik) или уход за больным в домашних условиях (häusliche Krankenpflege). При стационарном лечении больного и последующей реабилитации доплата составляет 10,00€ в день. Общее количество дней, за которые пациентом производится доплата, не должно превышать 28 дней календарного года.

Ограничение доплаты (Belastungsgrenze)

Все без исключения члены государственных медицинских страховых фондов (gesetzliche Krankenkassen) производят доплаты. При этом они не должны превышать 2% от общего годового дохода. Для хронических больных этот предел составляет 1% от общего годового дохода (Bruttoeinkommen).

Государственное страхование на случай ухода (Gesetzliche Pflegeversicherung SGB XI)

Лица, нуждающиеся в интенсивном и продолжительном уходе имеют право на услуги страхования на случай ухода. Условиями при этом является факт пятилетнего пребывания в данной страховке и наличие диагноза с потребностью в уходе не менее 6 месяцев.

Группа по уходу (Pflegestufe)

Для лиц которые нуждаются в регулярной поддержке и уходе, возможно ходатайство в «Медицинском фонде по уходу» (Pflegekasse) о присвоении им группы по уходу (Pflegestufe). После подачи заявления, от «Медицинской службы» (Medizinischer Dienst) из «Фонда государственного медицинского страхования» (Krankenversicherung) на дом приходит комиссия, чтобы установить в какой степени застрахованный нуждается в уходе. После этого, в зависимости от объёма необходимости ухода, комиссия присваивает одну из трёх существующих групп по уходу.

При первой группе по уходу (Pflegestufe I) должно уделяться не меньше 90 минут в день на соответствующий уход за лицом, нуждающимся в нём (гигиеной тела, питанием, передвижением...). При этом не менее 45 минут отводится на основной уход.

При второй группе по уходу (Pflegestufe II) уделяется не менее трёх часов на соответствующий уход за лицом нуждающимся в нём. При этом должно не менее двух часов в день отводиться на основной уход.

При третьей группе по уходу (Pflegestufe III) уделяется не менее четырёх часов на основной уход за лицом нуждающимся в нём.

«Службы по уходу» (Pflegedienste) и «Медицинские фонды по уходу» (Pflegekassen) предлагают соответствующие консультации о возможных формах и объёме услуг по уходу. После присвоения группы по уходу (Pflegestufe) возможны денежные выплаты за уход (Pflegegeldleistungen), оплата услуг «Служб по уходу» (Pflegesachleistungen), а также комбинирование обеих вышеуказанных форм. В последующих главах Вы найдёте более подробную информацию.

Денежные выплаты за уход (Pflegegeldleistungen)

Выплаты за уход производятся лицу, нуждающемуся в уходе для организации помощи. Сумма соответствующих ежемесячных выплат составляет:

при первой группе по уходу (Pflegestufe I) 235,00 €
при второй группе по уходу (Pflegestufe II) 440,00 €
при третьей группе по уходу (Pflegestufe III) 700,00 €

Если Вами выбрана форма денежной выплаты за уход (Pflegegeld), Вы должны в «Медицинский фонд по уходу» (Pflegekasse) сообщить данные ответственного лица, которое

будет осуществлять уход. На основе заявления «Медицинским фондом по уходу» (Pflegekasse) производятся отчисления в «Пенсионный фонд» (Rentenversicherungsbeiträge) лицу, осуществляемому уход.

Оплата услуг «Служб по уходу» (Pflegesachleistungen)

Оплата производится за амбулаторный уход на дому одной из «Служб по уходу» (Pflegedienst). Здесь речь идёт об уходе за гигиеной тела, помощи при одевании, распределении медикаментов, при закупке продуктов питания и ведении домашнего хозяйства.

Ежемесячная сумма оплаты вышеуказанных услуг для одного нуждающегося в уходе составляет:

при первой группе по уходу (Pflegestufe I) до 450,00 €
при второй группе по уходу (Pflegestufe II) до 1.100,00 €
при третьей группе по уходу (Pflegestufe III) до 1.550,00 €

В порядке исключения до суммы 1.918,00 € оплачиваются оказанные услуги по амбулаторному уходу.

Комбинирование двух форм выплат за уход на дому (Kombinationsleistung)

В том случае, если услуги по уходу на дому одной из «Служб по уходу» (Pflegesachleistung) не предусмотрены на всю вышеуказанную сумму в соответствии с назначенной группой по уходу (Pflegestufe), лицу нуждающемуся в этом (Pflegebedürftiger), выплачивается определённая сумма за уход (Pflegegeld).

Дополнительные платежи на организацию ухода (Betreuungsleistungen § 45 b SGB XI)

Данный вид денежного пособия предназначен для лиц, страдающих деменцией или другими нервными заболеваниями, которые нуждаются в интенсивной ежедневной помощи и поддержке. Родственники, которые ухаживают за такого рода больными, могут воспользоваться различными предложениями по организации досуга и возможности организации общения своих подопечных с другими. При этом у больных появляется возможность общения, совершения прогулок, занятия креативным мастерством и музыкальным творчеством. Данный вид услуг предоставляется для разгрузки ухаживающих родственников на время отсутствия больного. Лица, которые предлагают вышеуказанные услуги, занимаются этим на общественных началах, имея при этом профессиональное образование. По договорённости возможно оказание поддержки и в домашних условиях.

За данный вид услуг на основании заявления «Медицинский фонд по уходу» (Pflegekasse) выплачивает денежное пособие в размере от 100,00 € до 200,00€. Комиссия «Медицинского страхового фонда» (Medizinischer Dienst der Krankenversicherung) устанавливает при визите на дом степень необходимости дополнительного ухода. Этот вид денежного пособия предназначен на оплату высоко качественных услуг и переводится непосредственно учреждениям, предлагающим такого рода услуги.

Закон, регулирующий уход за лицами нуждающимися в нём (Pflege- Neuausrichtungsgesetz PNG0), предусматривает улучшение условий для организации присмотра за больными деменцией.

Данный закон вступил в силу с 1го января 2013 г. Целью его является улучшение положения и ухода за лицами больных деменцией. Дополнительно к существующему денежному пособию в размере от 100,00 - 200,00€ (§ 45 SGB XI), предназначенному на оплату высоко качественных услуг, лица, с вышеуказанным диагнозом, которым на начальной стадии заболевания присвоена группа по уходу 0 (нулевая), получают денежные выплаты за уход (Pflegegeldleistungen) или оплату услуг « Служб по уходу» (Pflegetascheleistungen). В группах по уходу I и II (Pflegestufen I und II) сумма денежных выплат увеличивается.

Группа по уходу услуг	денежные выплаты за уход/ ежемесячно	Оплата « Служб по уходу»/ ежемесячно
Группа по уходу 0	120,00 €	225,00 €
Группа по уходу I	305,00 €	665,00 €
Группа по уходу II	525,00 €	1.250,00 €

В группе по уходу III (Pflegestufe III) у лиц больных деменцией сумма денежных выплат остаётся прежней.

Важно, чтобы эти лица обратились к специалистам и получили подробную информацию о финансировании необходимой организации опеки и ухода. Адреса консультационных пунктов по вопросам организации ухода помещены в этой брошюре. С вопросами организации ухода Вы можете обратиться к консультантам (Pflegeberater) при «Медицинских фондах по уходу» (Pflegekasse).

Отдельные виды пособия социального законодательства XII (SGB XII)

Лица, у которых нет возможности финансировать своё проживание из собственных средств, получают на основании социального законодательства (SGB) государственную материальную помощь. В последующем разделе Вы найдёте информацию о различных видах денежных выплат.

Базовое пособие для лиц пожилого возраста и нетрудоспособным лицам (Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung §§ 41 ff SGB XII).

Этот вид пособия выплачивается нуждающимся на основании заявления. Право получать данный вид пособия имеют лица, которым исполнилось 65 лет, а также достигшим 18 лет у которых установлена полная нетрудоспособность на длительное время. При рассмотрении заявления учитывается доход, сбережения и наличие ценного имущества заявителя и супруга/ супруги. Дети заявителя обязаны содержать родителей при наличии валового годового дохода превышающего сумму 100.000€ (Brutto). Базовое пособие выплачивается в течении года по установленному размеру (Regelsatz), который пересматривается каждый год к 01.07. Дальнейшие выплаты производятся на основании Вашего заявления, которое должно

быть подано в это время. Базовое пособие предназначено для покрытия повседневных расходов на питание, оплату жилья и коммунальных услуг, покупку одежды и предметов личной гигиены, приобретение предметов домашнего обихода, оплаты издержек за отопление, а также расходов на личные потребности.

В особенно сложных жизненных ситуациях могут быть выделены дополнительные пособия для преодоления возникших трудностей. Более подробную информацию Вы можете получить в «Ведомстве по вопросам социального обеспечения» (Sozialamt) по месту Вашего жительства.

Пособие на уход § 61 социального законодательства XII (Hilfe zur Pflege, §§ 61 ff SGB XII)

Данное пособие выплачивается лицам, нуждающимся в уходе в том случае, если их доход и личные сбережения не превышают допустимого предела и если пособия на уход, выделенного «Медицинским фондом по уходу» (Pflegekasse) недостаточно. При установленном факте о необходимости ухода (Pflegebedürftigkeit) в рамках этого пособия перенимаются расходы на помощь по дому (häusliche Hilfe), приобретение вспомогательных технических средств (Hilfsmitteln), частичный или полный стационарный уход (teil- oder vollstationäre Pflege).

Помощь в ведении домашнего хозяйства (Hilfe zur Haushaltsführung (§ 70 SGB XII))

Лица, нуждающиеся в помощи ведения домашнего хозяйства, имеют возможность на основании заявления получить её в том случае, если нет возможности оказания помощи близкими родственниками.

Пособие и помощь слепым (Blindenhilfe (§ 72 SGB XII))

Ослепшие лица могут ходатайствовать о вышеуказанном пособии, при начислении которого, учитывается доход заявителя. Если ослепшие лица получают пособие на земельном уровне (Landesblindengeld), оно будет учтено при расчете суммы пособия слепым (Blindenhilfe). Подробную информацию можно получить по следующим адресам:

Region Hannover- Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Stadt Hannover – Fachbereich Soziales
☎ 0511 / 168-42472

Права и льготы для инвалидов в рамках социального законодательства (Schwerbehindertengesetz)

Лица, с телесными душевными или умственными заболеваниями, имеют право подать заявление в « Ведомство по социальным вопросам, делам молодёжи и семей на земельном уровне» (Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie) установление степени инвалидности.

Лица, у которых степень заболевания составляет 50 % и более, считаются тяжёлыми инвалидами (Schwerbehinderte) и могут получить удостоверение инвалида (Schwerbehindertenausweis). Различные пометки в удостоверении инвалида указывают на характер инвалидности и делают возможным соответствующие льготы (на налогообложение, бесплатный проезд в общественном транспорте, специальные места для парковки автомобилей, учёт особых нужд при расчёте размера базового пособия а также при предоставлении транспортный услуг (Fahrdienste)...). Установление степени инвалидности и выдача удостоверения инвалида производятся независимо от суммы дохода и личных сбережений заявителя. Соответствующие формуляры Вам предоставят следующие учреждения:

Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie (ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ 0511 / 106-0
Консультации по понедельникам, вторникам, средам и пятницам с 9 до 12 часов.

Консультационный пункт в регионе г.Ганновер в районе Лист
Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ 0511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

Ограниченная дееспособность

В предыдущих разделах Вы получили информацию о различных видах практической помощи. Многих волнует вопрос: какие действия необходимы с их стороны для урегулирования ситуации на случай их недееспособности?

Доверенность на передачу распорядительных прав (Vorsorgevollmacht)

При оформлении данного вида доверенности Вами называется доверенное лицо из круга Ваших родственников или знакомых, которое может защитить Ваши личные интересы в случае Вашей недееспособности вследствие несчастного случая или болезни. При составлении документа обратите внимание на сферу действия доверенности (защиту Ваших интересов в финансовых (finanziellen) и административных отношениях (Antrags- und Behördenangelegenheiten) а также связанные с состоянием здоровья (gesundheitliche Vertretung). В последнем случае доверенное лицо имеет право на урегулирование вопросов по уходу за Вами, в том числе и заключение договора для проживания в доме престарелых.

Рекомендуем заблаговременно обсудить Ваши пожелания на случай Вашей недееспособности т.к. доверенное лицо защищает Ваши интересы. К примеру обсудить конкретно форму и виды ухода за Вами.

Распоряжение пациента (Patientenverfügung)

В этом документе, закрепляется воля человека о том, при каких условиях врачам следует прекратить борьбу за его жизнь и отключить аппараты искусственного жизнеобеспечения. Сформулированная заранее в письменном виде последняя воля больного, находящегося в бессознательном состоянии, должна иметь обязательную силу для лечащих врачей независимо от того, является ли болезнь пациента излечимой или нет. Именно это „последнее распоряжение“ пациента должно учитываться врачами в первую очередь при решении вопроса об отключении от аппаратов искусственного жизнеобеспечения пациента, находящегося в состоянии комы.

При оформлении « Распоряжения пациента » настоятельно рекомендуется оформление «Доверенности на передачу распорядительных прав » (Vorsorgevollmacht). Зачастую возникают ситуации, когда наличие обеих форм доверенности необходимо. К примеру когда человек в силу болезни не в состоянии ясно и чётко выразить свои мысли. Рекомендуется заблаговременно обговорить содержание « Распоряжения пациента » с участковым врачом и доверенным лицом.

Поступая вышеуказанным образом, Вы можете быть уверены в медицинских действиях по Вашей воле.

Доверенность о попечении (Betreuungsverfügung)

В том случае, если Вами не была оформлена «Доверенность на передачу распорядительных прав» (Vorsorgevollmacht) или данный вид доверенности не распространяется на необходимые сферы, существует возможность составления « Доверенности о попечении » (Betreuungsverfügung). При этом у Вас есть возможность определить доверенное лицо, которое будет действовать в Ваших интересах в случае Вашей недееспособности при оформлении постановления суда о заботе и назначении дальнейшего попечителя. Суд обязан учесть Ваше пожелание при назначении попечителя. Исключения составляют наличие обстоятельств противоречащих Вашему личному желанию.

Рекомендуем составить данный вид доверенности в письменной форме и собственноручно подписать. В случае необходимости должен быть обеспечен доступ к этому документу. « Доверенность о попечении » (Betreuungsverfügung) может являться составной частью « Доверенности на передачу распорядительных прав » (Vorsorgevollmacht).

Постановление суда о заботе и опеке (Rechtliche Betreuung)

Вышеуказанное постановление выносится судом в том случае, если взрослый человек по причине психического, физического, душевного или умственного заболевания не дееспособен и отсутствует « Доверенность на передачу распорядительных прав » (Vorsorgevollmacht). Для этого необходимо ходатайство в судебную инстанцию по вопросам заботы и опеки (Betreuungsgericht).

Виды обязанностей и срок действия судебного постановления зависят от степени необходимости заботы и опеки, которая определяется в судебном порядке. Суд имеет право отмены постановления о заботе и опеке.

Обязанности по опекунству могут быть предоставлены в первую очередь родственникам а также близким знакомым. В том случае, если нет возможности назначения заботящегося

лицо из круга родственников и знакомых , постановлением суда назначаются волонтеры из учреждений, занимающимися вопросами опеки или их работники. Действия лица, обладающего правовым статусом опекуна, подлежат контролю со стороны суда. На решение таких вопросов как расторжение договора о найме квартиры, устройство в психиатрические лечебные стационары или урегулирование вопросов имущества необходимо согласие суда.

Данный вид правовой опеки действует исключительно на необходимые для опекунства сферы (на управление имуществом подопечного (Vermögensvorsorge), на заботу о его физическом состоянии (Gesundheitsvorsorge), на право обращаться с заявлениями ко всем другим гражданам, организациям, органам государственной власти и местного самоуправления, должностным лицам (Rechts-, Antrags- und Behördenangelegenheit) на урегулирование вопросов визового характера, касающихся проживания подопечного (Aufenthaltsbestimmungsrecht)).

В случае, если Вами на данный момент не принято ни одно из вышеуказанных действий по составлению доверенности на случай недееспособности, Вы можете получить подробную информацию по этим вопросам в нижеследующих консультационных пунктах и других источниках:

На сайте www.btv-region.de размещены адреса и телефоны различных учреждений и организаций, занимающихся вопросами опеки и попечения.

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten

☎ 0511 / 616-0

Консультации проводятся по адресу: Marktstraße 45, по пятницам с 9 до 12 ч.

Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover

☎ 0511/ 590 92 00

Информацию по оформлению « Распоряжения пациента » (Patientenverfügung) Вы можете получить по адресу:

Ärztekammer Niedersachsen

Berliner Allee 20, 30175 Hannover

☎ 0511 / 380 – 0

Сайт в интернете: www.aekn.de

О деменции и болезни Альцгеймера

В пожилом возрасте выполнение многих вещей усложняется. Ухудшаются зрение и слух, появляется необходимость зубных протезов, снижается работоспособность клеток головного мозга. Многие люди становятся с возрастом медлительней и у них заметно ухудшается память. Ничего естественного

в этом нет. В случае, если все вышеуказанные изменения происходят в большом объеме и человек кажется «странным», необходимо проконсультироваться у врача. В таких случаях может быть установлена начальная стадия деменции. Зачастую первым признаком является нарушение

мышления, забывчивость. Родственники сообщают также о поведенческих трудностях, включая бесцельное хождение и задавание одних и тех же вопросов. Происходящие изменения на первой стадии деменции не остаются незамеченными и ведут к ирритации. Лицам, страдающим деменцией, часто стыдно и неловко за забытые ими договорённости с друзьями о встрече или о том факте, что они не могут вспомнить имена своих хороших знакомых. Многие из них в таких случаях уходят в себя (удаляются от своих друзей, прекращают заниматься любимым делом...). Часто больные без основания обвиняют родственников и знакомых в пропаже денег, ценных вещей и т.д. Неосведомлённость родственников о заболевании их близких деменцией, и как следствие изменения интеллекта и личности, ведёт к семейным разладам. Лица, больные деменцией не в состоянии организовать свою личную жизнь. Такие действия, как закупка продуктов, приготовление пищи, ведение домашнего хозяйства и регулирование банковских операций, зачастую представляют для них большую проблему. Возможна также плохая ориентация в пространстве и проблемы с возвращением в собственную квартиру после прогулок. С опасностью для жизни эти больные покидают квартиру в холодную погоду без тёплых вещей. Кроме того, у пациентов имеется тенденция к нарушению оперативной памяти, сопровождающейся затруднениями при осмыслении информации о текущих событиях. Зачастую они находятся в ситуациях, которые происходили в прошлом. К примеру мне нужно идти домой, т.к. дети придут из школы или мне нужно торопиться на работу. Они как в молодости чувствуют себя ответственными за воспитание детей и трудовую деятельность. Больные чувствуя себя детьми не могут реализовать факт собственной старости. Они часто обращаются к собственной матери, которой давно уже нет рядом с ними. Также они не всегда узнают себя в зеркале и общаются с людьми из телевизионных программ вплоть до предложения пообедать вместе. Дорожное движение, общественный транспорт и некоторые программы телевизионных передач вызывают у них боязнь и опасения из-за ассоциации на временном уровне их молодости. Нарушения памяти проявляется, главным образом, в виде затруднений при осмыслении полученной информации и навыков в зрелом возрасте. В том числе и при изучении немецкого языка. Больной, объясняясь на родном ему языке, зачастую становится агрессивным. Он раздражён непониманием его окружающим немецко-говорящим обществом.

Лица, которые в прошлом занимали руководящую должность, были главой семьи во время болезни также беспомощны. Близкие должны учитывать, что лица которые раньше сами принимали решения теперь нуждаются в опеке. Больные деменцией нуждаются в круглосуточном внимании, что представляет большую ответственность для ухаживающих лиц. Они должны как можно раньше обратиться к лечащему врачу и получить информацию о признаках проявления болезни и способов ухода за больными. В консультационных пунктах можно получить информацию об уходе за такими нуждающимися в помощи. Вместе с денежными выплатами по уходу (Pflegegeldleistungen) или оплатой услуг «Служб по уходу» (Pfleagesachleistungen) «Медицинский фонд по уходу»

(Pflegekasse) выплачивает денежное пособие в размере от 100,00 € до 200,00€. Решение по этому вопросу принимает комиссия «Медицинского страхового фонда» (Medizinischer Dienst der Krankenversicherung) или консультант по вопросам организации ухода (Pflegegutachter). Этот вид денежного пособия выплачивается независимо от начисления денежных выплат по уходу (Pflegegeld). Использовать его могут только квалифицированные работники и волонтеры. Они могут прийти на дом позаботиться о больном. Вы в это время можете выполнять необходимые для вас дела. Больных могут пригласить в группы с больными с соответствующим заболеванием. Во время прогрессирования данной болезни больной не в состоянии решать вопросы личного характера. В таких случаях родственники должны иметь доверенность на решение финансовых вопросов. Затем суд должен назначить лицо, несущее ответственность за решение проблем в сложившейся жизненной ситуации. Информацию по этому вопросу Вы можете найти в разделе Д.

Важно чтобы люди с этим заболеванием находились в знакомой и безопасной для них обстановке. Большие изменения в их жизни не желательны. Поездки из Германии на Родину и обратно также нежелательны. Т.к. условия проживания здесь и там часто бывают различны. Что может привести к обострению болезни.

Дискуссии, спор, критика с больным не допустимы. Обращаться с этими больными надо с большой любовью, терпением, пониманием и сочувствием. Что является залогом для более спокойной жизни опекуна и опекаемого.

Дальнейшую информацию Вы получите по следующим адресам:

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Beratungsstelle)
☎ 0511 / 2 15 74 65
Телефонная справочная служба ☎ 0511 / 7 26 15 05

Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ 0511/ 700 207 30

Landeshauptstadt Hannover, Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ 0511 / 168-34018

Контактные лица и дальнейшие важные виды помощи

В этом разделе Вы найдёте дополнительные адреса общественных организаций и учреждений, которые также предлагают для лиц пожилого возраста консультации и другие виды помощи. В связи с большим количеством данного рода организаций у нас нет возможности опубликования всех адресов этом выпуске.

Африканский союз северной Германии/
Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ 0511 / 26 11 585

Нижнесаксонское сообщество мигрантов и беженцев /
Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge in Nieder-
sachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 9215803

Союз поддерживающий многонациональное общество в
воспитании, образовании, культуре и спорте/
CanArkadas -Verein für interkulturelle Erziehung, Bildung, Kultur
und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ 0511/ 35 34 466

Немецкий красный крест/
DRK-Region Hannover e.V. (Deutsches Rotes Kreuz)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ 0511 / 3671-0

Греческая община г.Ганновер и ганноверской области /
Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ 0511 / 45 68 08

Еврейская община г. Ганновер/
Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haekkelstr. 6, 30173 Hannover
☎ 0511 / 28 33 98 72

Католический интернациональный центр/
Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 12 60 780

Землячество немцев из России /
Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 4094

Либеральная еврейская община г. Ганновер/
Liberale Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ 0511 / 235 39 67

Sevgili okurlarımız,

toplumlardaki yaşlı sayısının artması ve demografik değişim gün-
dem'in önemli konularından biridir. Dil sorunu nedeniyle sistemin
sunduğu destek ve yardımları anlamayıp bunlardan faydalana-
mayan yaşlı sayısında artmaktadır.

Bu yaşlılar pusulası çoğunlukla insanların yaşlanırken dikkate
almaları gereken konular hakkında bilgi ve yardım içermektedir.
Yaşlılık yolunda ilerleyen insanların yaşam seviyelerini iyileştir-
mede yedi farklı dilde hazırlanan yaşlılar pusulası yol gösterici
olacaktır.

Biz yaşlılar pusulasını bir bilgibroşüründen ziyade, kültürel çok-
luğun zenginlik olarak, tüm insanlara eşit hakların sağlandığı bir
toplumun simgesi olarak görüyoruz.

Yaşlılar pusulasının 3. sayısının hazırlanmasında emeği geçen
„Yaşlılar ve Göçmenler grubu“ kuruluna teşekkürlerimizi bir borç
biliriz.

Yaşlılar pusulasında sunulan yardım olanaklarının sorunlarına
çözüm arayanlara iyi bir yardımcı ve yolgösterici olmasını dileriz.

Dr. Silke Lesemann
AWO Region Hannover e.V.
Başkanı

Kültürel çokluğun zenginlik olarak tüm insanlara eşit hakların ağlandığı bir toplumun simgesi olarak görüyoruz

Dönmek veya Gidip-Gelmek	78
Semtlerde Buluşma	79
Yaşlılıkta ikamet ve bakım	81
Kendi kararlarımı kendi başıma veremediğim durumlarda ...	85
Unutkanlık ile başlıyor: Demans (Bunama) ve Alzheimer	86
Size yardım edecek diğer yetkili kişiler ve önemli yardım imkânları	87

İyi bir yaşlılık için yol gösteren rehber

Almanya'da yaşayan yaşlı göçmenler için hazırlanan „Yaşlılar pusulası“ yenilenmiş bir şekilde yardımcı kaynak olarak hazırlanmıştır. Bu yaşlılar pusulası 1999 yılından 2004 yılına kadarki yenilemelerde olduğu gibi, yeniden „Yaşlılar ve Göçmenler Grubu“ tarafından hazırlanmıştır.

„Yaşlılar ve Göçmenler Grubu“ 20 seneye yakın bir süredir Hannover'de „Yaşlılık ve Göçmenlik“ ile ilgili araştırmalarına ve çalışmalarına devam ediyor.

Grup üyeleri göçmenlere hizmet veren kuruluşlarda, evlerde bakım yapan şirketlerde veya bakım evlerinde çalışan yada yaşlı göçmenlerin sorunlarıyla yakından ilgilenen kişilerdir.

Bu yaşlılar pusulası Almanya'da yaşayan yaşlı göçmenlere kendi hayatlarıyla ilgili, yardımcı bir rehber ve danışman olması için düzenlenmiştir. Yaşlı göçmenler kendi ülkelerinden Almanya'ya göç ettiklerinde, doğal olarak örf ve adetleriyle buraya gelmişlerdir. Bu çalışmayla sizlere Almanya'da olan yaşlılar için yardım ve destek imkânlarını sunmak istiyoruz. Amaç, yaşlılıkta olan sorunlar daha kolay çözülsün ve ihtiyaç duyulduğunda evi terketmek zorunda kalınmasın.

Yenilenen yaşlılar pusulası bazı değişiklikler içermektedir:

Bu çalışmada yer alan konular yenilenmiş ve değişen kanunlar

nedeniyle aktuel bir şekile getirilmiş, Demans (Bunama) hastalığıyla ilgili bilgiler eklenmiştir.

Yaşlılar pusulası daha iyi bir şekilde okunabilmesi için, size hitap eden yazı ve konularla yeniden düzenlenmiştir. „İyi bir yaşlılık“ için bu pusula'nın sayesinde sorunlarınıza çözüm yolları bulabileceksiniz ve doğru karar verebilmeniz için bilgi alabileceksiniz.

Hannover'de yaşayan yaşlı göçmenlerin sayısı son yıllarda artış göstermektedir ve dünyanın çeşitli ülkelerinden Almanya'ya gelmişlerdir. Dolayısıyla İngilizce ve Arapça dilinde de yayınlanmasına karar verilmiştir. Yaşlılar pusulası'nı diğer dillere çevirirken hangi ülkenin dili için önemli bilgiler varsa, o bilgiler çevrilmiştir.

Umarız, bu konularla ilgili olan insanlara yaşlılar pusulası yardımcı bir rehber olur.

Dönmek veya Gidip-Gelmek

„Geri dönmek, burada kalmak veya gidip gelmek? Acaba benim için neresi daha uygun?“

Bu soruların çoğunu yaşlı göçmenler kendilerine emeklilik vakti yaklaştıkça soruyorlar. Memlekete geri dönme imkânları çeşitli faktörlerden kaynaklanıyor: Almanya'daki yaşam şartlarından, ailevi durumlarından ve sağlık ve maddi şartlardan kaynaklanıyor. Yaşlılıkta Almanya'da kalma kararı, çoğu zaman çocukların, torunların, arkadaş ve akrabaların burada yaşamasıyla bağlantılı. Türkiye'ye geri dönme veya Almanya'da kalma kararı memlekette olan yaşam şartlarıyla da ilgili. Bir karar verilmeden önce, ekonomik ve oturma hakkı meselelerinin çözülmesi gerekiyor.

Emeklilik hakları korunuyor mu?

Burada sorulacak olan soru: Emeklilik param memleketimde de ödenecek mi? Genel olarak emekliliğiniziz siz Türkiye de olsanız bile ödeniyor. Bunun için şu noktalara dikkat etmek gerekiyor: Yabancı emeklilik kanununa göre emeklilik paranız dış ülkelerde ödendiğinde, değişik şekilde işlem görüyor. Önemli olan daha önceden emeklilik sigortasında çalışan uzmanlara danışmak. Burada doğru bilgileri ve sizin emekliliğinize özel detayları öğrenebilirsiniz.

Detaylı bilgi için:

Deutsche Rentenversicherung

Braunschweig-Hannover

Beratungszentrum

Berliner Allee 13, 30175 Hannover

☎ 0511/ 829 15 00

Eğer ek olarak yapılan emeklilik parası (munzam emeklilik) alıyorsanız „ek emeklilik kasasına“ (Zusatzversorgungskasse) müracaat edip, „dış ülkelerde de ödeme yapılıyormu“ diye sormanız gerekiyor.

Uzun süre ülke dışında kalınması halinde oturma müsaadesinin durumu

Uzun bir süre ülke dışında kalınması halinde şu hususlara dikkat edilmelidir:

Oturum izninin (çeşidi ne olursa olsun) direkt iptal edildiği durumlar:

- Oturumunuzu dış ülkeye aldığınız takdirde veya 6 aydan fazla dış ülkede kaldığınız zaman (veya yabancılar dairesi bazı durumlarda 6 aydan fazla kalınmasına müsaade ettiği takdirde).

Oturum izninin iptal edilmediği durumlar:

- Yerleşme iznine sahip olunması ve en azından 15 yıldır Almanya'da ikamet edilmiş olunması,
- Kişinin, sosyal yardıma muhtaç olmadan kendinin ve ailesinin geçimini temin edebilecek miktarda emekli maaşının veya gelirin bulunması,
- Ülke dışında da geçerli olan hastalık sigortasının bulunması.

Dönmek veya Gidip Gelmekte Hastalık sigortası

Kişi, her seyahata gidişinde muhakkak kanuni hastalık sigortasını yaptırmalıdır (ülke dışı hastalık sigortası (Auslandskrankenschein), elektronik sigorta kartı (elektronische Versicherungskarte). Detaylı bilgileri hastalık sigortanızdan (Krankenkasse) alabilirsiniz. Özel ülke dışı hastalık sigortasının (private Auslandskrankenversicherung) çeşitli yardım imkânlarından yararlanabilirsiniz, bu sigorta örneğin hastalık durumunda Almanya'ya geri gelme masraflarını üstlenmektedir.

Almanya'ya tekrar geri dönme imkânı

Türkiye'ye kesin dönüş yapıp, Almanya'ya geri dönmek istediğinizde ne yapmalısınız? Nasıl geri dönebilirsiniz ve kime danışabilirsiniz?

Almanya'ya tekrar geri dönme imkânı aşağıdaki şartları yerine getirdiğinizde gerçekleşir:

- Eğer Almanya'daki bir kurumdan emeklilik parası alıyorsanız veya
 - Almanya'da en azından 8 yıl resmi olarak kalmış iseniz ve
 - Emekli geliriniz sosyal yardıma ihtiyacınız olmayacak bir şekilde ise.
- Oturma müzadesini ülkenizde sadece bağlı bulunduğunuz Alman Konsolosluğuna müracaat ederek alabilirsiniz.

Semtlerde Buluşma

Gençlikte de olduğu gibi yaşlılıkta da başka insanlarla vakit geçirmek çok önemlidir. Hannover'de yaşayan yaşlılar için çeşitli sosyal etkinlikler ve aktiviteler düzenlenmektedir. İlk başta Hannover Belediyesi olarak, vakıflarda, sosyal yardım kurumlarında ve çeşitli cemaatlerde yaşlı göçmenler için özel programlar bulabilirsiniz.

Ana dilinde yaşlılar grupları ve boş zamanları değerlendirme

Boş vaktinde kendi akranları ile beraber olmak isteyenler veya yaşlılar için „ben de bir şeyler yapmak istiyorum“ diyenler almanca ve türkçe olan ve her semtte bulunan yaşlılar grupları ile irtibata geçebilirler. Bu gruplar ücretsizdir, herkese açıktır ve gönüllü olarak çalışan kişiler tarafından organize edilir.

Yaşlılar gruplarında örneğin değişik yemekler pişirebilirsiniz, sohbet edebilirsiniz veya zihninizi beyin jimnastiği ile güçlendirebilirsiniz. Böylece başka insanlarla da tanışma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu grupların amacı, türkçe konuşan emeklileri bir araya getirmek, yalnız kalmalarını önlemek ve emeklileri ilgilendiren konular hakkında bilgilendirmek.

Hannover Belediyesinin „yaşlılar hizmetleri kuruluşu“ (Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH)) tarafından düzenlenen ve diğer sosyal hizmet veren çeşitli kuruluşlar ile birlikte çıkarılan „Boş vakit değerlendirme programı“ sene de iki defa yayınlanmaktadır. Bu özel dergide yaşlılar için düzenlenen tatil, gezi, günlük seyahat ve tartışma programlarını bulabilirsiniz.

Göç ve uyum sorunları için Arbeiterwohlfahrt (AWO) tarafından Nordstadt (Horst-Fitjer-Weg 5) adresinde kurulmuş olan danışma merkezinde Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, ve Almanca, bilgi

alınabildiği gibi buluşma merkezi olarak kullanılmaktadır. Bunun dışında Hannover'in çeşitli semtlerinde yaşlılar grupları mevcuttur. Detaylı bilgi alabileceğiniz adres:

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover e.V.
Interkulturelle Seniorenarbeit
Deisterstr. 85 A, 30449 Hannover
☎ 0511/ 219 78 - 143 oder 219 78 – 178

Diakonisches Werk
Burgstr. 10, 30159 Hannover
☎ 0511 / 3687-132

Kommunaler Seniorenservice Hannover,
Ihmepassage 5, 30449 Hannover - Linden
☎ 0511 / 168 - 4 23 45
(Hannover Belediyesinin yaşlılar için özel telefon numarası)

Dost ziyaret ekipleri (Partnerbesuchsdienste)

Dost ziyaret ekipleri (gönüllü çalışanlar) kendi evlerinin dışına çıkma imkânı olmayan kişileri, evlerinde ziyaret edip, onların günlerine renk katmaya çalışırlar. Bu ziyaretler ücretsizdir. Siz de ziyaret edilmek veya kendiniz bir kişiyi ziyaret etmek istiyorsanız o zaman aşağıdaki adreslerden bilgi alabilirsiniz:

Arbeiterwohlfahrt der Region Hannover (AWO):
☎ 0511 / 21978-123

Diakonisches Werk, Stadtverband Hannover:
☎ 0511 / 3687-164

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH):
☎ 0511 / 168-42345

60 yaşını geçen insanlar için almanca ve ana dilinde danışmanlık

Hannover'de yaşayan tüm yaşlı insanlar için çeşitli kurumların sunduğu ücretsiz yardım ve danışmanlık imkânları bulunmaktadır. Bu kurumlarda soru ve sorunlarınıza çözüm bulabilirsiniz. Uzmanlar konuşulan konuları ve özel bilgileri, gizlilik ilkesine bağlı olarak danışanın izni olmadan bir başkasıyla paylaşamaz. Önemli danışmanlık merkezleri ile ilgili bilgiler aşağıda belirtilmektedir.

Yaşlılar için almanca dilinde danışmanlık

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH) Hannover Belediyesinin yaşlılarla ilgili hizmetlerini organize eden kurumdur. Haftada bir defa semtlerde bulunan Hannover Belediyesinin danışmanlık merkezlerinde sosyal pedagoglar sizlere yardım etmektedirler.

Yaşlılar için danışmanlık ve bilgi hattı:
☎ 0511 / 168 - 4 23 45.

Bu telefon hattından, yaşlılıkla ilgili bilgi alınabilir. Telefon hattının dışında ayrıca www.seniorenberatung-hannover.de adresinden bilgi alınması da mümkündür.

Yaşlılar için ana dilinde danışmanlık

Kommunaler Seniorenservice Hannover (KSH), Ihmepassage 5, 30449 Hannover

Salı günleri 14:00 – 16:00 arası türkçe danışmanlık saatleri
Çarşamba günleri 10:00 – 12:00 arası rusca danışmanlık saatleri

Arbeiterwohlfahrt Region Hannover (AWO) yaşlılar için kültürler arası buluşma ve danışmanlık merkezinde (Horst-Fitjer-Weg 5),
☎ 0511 / 702765

Salı günleri 09:00 – 11:30 arası Türkçe ve Almanca,
Perşembe günleri 09:00 – 11:30 arası Almanca, Boşnakça, Sırpça ve Hırvatça bilgi alınması mümkündür.

Caritas Verband Hannover e.V.
Leibnizufer 13-15, 30169 Hannover
☎ 0511 / 12600-1055

Bosnakça, Hırvatça, Sırpça ayrıca İtalyanca bilgi alınması mümkündür.

Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızılağaç Sosyal Merkezi)
Mittelfeld (Karlsruher Str. 2c, 30519 Hannover)
☎ 0511 / 3671-155

İleri yaşlarda doğu blok ülkelerinden gelen alman kökenli göçmenlere sosyal danışmanlık ve rehberlik sunulmaktadır.

Diakonisches Werk, Pro Migration
Burgstr. 10, 30159 Hannover

Yunanca ve Rusca dilinde bilgi verilmektedir.

☎ 0511 / 3687-132. Pazartesi günleri 08:00 – 09:30 arası ve Perşembe günleri 13:00 – 14:30 arası

Tercümanlık yardımları (Dolmetscherdienste)

Tercümanlık yardımları için aşağıdaki kurumlara baş vurabilirsiniz:

Ethnomedizinisches Zentrum, ☎ 0511 / 168-41020
Kargah e.V., ☎ 0511 / 126078-12
Stadt Hannover, ☎ 0511 / 168-42720

Kriz durumunda özel yardım (Einzelfallhilfe als Krisenintervention)

Yardıma muhtaç olan ve zor durumda bulunan yaşlılar için Hannover Belediyesinde çalışan uzman pedagoglar kriz durumlarında yardımcı oluyorlar. Örneğin acil maddi ve manevi problemlerinizde, ailevi ve psikolojik sorunlarda da destek bulabilirsiniz. Bu gibi sorunlar çoğu zaman çaresizliğe ve psikolojik tedavilere yol açabilir. Böyle durumlarda sosyal pedagoglar bir kaç kez ev ziyaretleri yaparak çözüm yolları ararlar. Uzmanlar semtlere göre çalışır. Kriz anlarında Hannover Belediyesinin yaşlılar telefonunu arayabilirsiniz:

☎ 0511 / 168 – 4 23 45.

Hannover Yaşlılar Heyeti (Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover)

Tamamen dini, siyasi ve milli olarak bağımsız olan "Hannover Yaşlılar Heyeti", Hannover'deki tüm yaşlıların resmi temsilcisidir. Hannover Yaşlılar Heyetine yaşlılık nedeniyle karşılaşılan her türlü sorun ve konularda müracaat edebilirsiniz.

Danışmanlık saatleri Çarşamba günleri saat 10:00-12:30 arasındır.
Adres:

Hannover yaşlılar heyeti
(Seniorenbeirat der Landeshauptstadt Hannover)
Kurt-Schuhmacher-Straße 24, 30159 Hannover
☎ 0511/ 168 - 4 37 97

Yaşlılıkta ikamet ve bakım

Yaşlılıkta ikamet imkânları

Genellikle yaşlılardaki bedensel sorunlar, onların kendi başına evlerinde kalmasını engellemektedir. Bu durumlarda ailelerin bakımı üstlenmesi arzu edilir. Bazı durumlarda ise, bu maalesef mümkün değil veya yetersizdir. Bu nedenle bakım servisleri ve diğer şirketler yardımlarını sunmaktadırlar. Örneğin yemek servisleri, ev imdat sistemleri (yani, acil durumlarda evde bulunan düğmeye basarak yardım istenir), evde bakım hizmeti veya ev alanında ve sosyal alanda olan yardımlar gibi. Yaşlılar kendi evlerinde kalabilmeleri için yardımcı araçlar da kullanabilirler. Bu yardımcı araçlar yürüme arabası, tekerlekli sandalye veya bakım yatağı (Pflegebett) olabilir. Eğer bakıma muhtaç kişiye, bakım sigortası tarafından „Pflegestufe“ denilen bir bakım derecesi verilmiş veya böyle bir hak tanılmış ise, müracaat edildiği takdirde bakım sigortası bu yardımcı aletlerin masraflarının bir kısmını veya hepsini üstlenmektedir. Ayrıca bu aletleri kendiniz de özel şirketlerden alabilirsiniz. Kapı eşikleri, basamaklar veya banyo küveti yaşlı kişilerin evlerinde rahat etmelerini engelleyebilir. Bu tür durumlarda yardımcı aletler veya banyo ve tuvaletlerinizde yeni düzenlemeler yapılması mümkündür. Bu düzenlemeler kişilerin güncel hayatlarını kolaylaştıracağından, daha uzun süre kendi evlerinde kalabilirler. Kişi şayet Bakım sigortası tarafından “bakıma muhtaç” olduğu belirlenmiş ise, evin değişiklik masraflarının bir kısmı dilekçe verildiği takdirde sigorta tarafından üstlenmektedir.

Sağlık yönünden evde yardıma ihtiyaç duyulduğunda ve aile tarafından bu ihtiyaç karşılanamıyorsa, „Evde yaşlı bakım hizmetleri“ (Ambulante häusliche Pflege) bu görevi üstlenmektedir. Bakım sigortası (Pflegekasse) bu durumlarda da örneğin vücut bakım hizmetini, hastaneden çıktıktan sonra evde bakım hizmetini ve ev işlerinde yardımcı da sağlar.

Detaylı bilgi için (Bkz. S. 83, Yasal bakım sigortası) Sosyal Servisler (Sozialstationen) de bakıma muhtaç insanlara kendi evlerinde yardım imkânları sunmaktadırlar.

Evde tedavi edilen psikiyatrik hasta bakımı (Ambulante psychiatrische Pflege, APP) da psikolojik hastalıkları olan yaşlı insanlar için uygulanan bir tedavi yöntemidir ve bu insanların kendi evlerinde güvenli bir şekilde tedavi olmalarını sağlar. Ev doktorunuz sizi ancak bu tedavi yöntemine, psikolog ve diğer doktorların onayı olduktan sonra yönlendirebilir. Bu tedavi şekli normal tedaviye eklenir ve masrafları yasal hastalık sigortası (gesetzliche Krankenkasse) tarafından üstlenilir. Evde tedavi edilen hasta psikiyatrik bakımı belli bir süre sonra sona erer.

Bakımla ilgili merkezi danışmanlıklar (Pflegestützpunkte)

Hannover Belediyesi ve Region Hannover bakımla ilgili ücretsiz ve tarafsız bir danışmanlık hizmeti verir. Bu danışmanlıkta sosyal yardım parası, bakım parası, vücut bakımı veya evde bakım için

yardım imkânları hakkında bilgi alabilirsiniz. Uzman pedagoglar sizlere bakım derecesini talep ederken de (Antrag auf eine Pflegestufe) yardımcı olurlar.

Hannover Belediyesinin Bakımla ilgili merkezi danışmanlıklarına (Pflegestützpunkte) aşağıdaki telefon numarasından ulaşabilirsiniz: Tel.: 0511/ 168-4 23 45. Ayrıca çeşitli semtlerde bulunan (Bemero-de, Bothfeld, Linden, Ricklingen, Herrenhausen) kişisel danışmanlığımızdan da faydalanabilirsiniz.

Region Hannover'ın diğer danışmanlık merkezleri ise:

Burgdorf, Marktstr. 55,
Empelde, Am Rathaus 14,
Wunstorf, Am Stadtgraben 28 A.

Yaşlılık ve konut danışmanlığı hakkında da aşağıdaki adreslerden de bilgi alınması mümkündür:

Wohnberatung der Region Hannover
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616-22 507

Handwerkskammer Hannover
Berliner Allee 14, 30175 Hannover
☎ 0511/ 3 48 59-14

Yaşlılar evi veya daireleri

Bu tür daireler özellikle yaşlılar için hazırlanmıştır ve örneğin tekerlekli sandalye ve ihtiyacınız var ise, bu dairelerde kolaylıkla tekerlekli sandalyenizi kullanmanız mümkündür. Bu evler genellikle „Wohnungsbaugesellschaften“ (Konut yapım kooperatifleri) „Wohlfahrtsverbände“ (Sosyal Yardım Kuruluşları) veya Hannover Belediyesine bağlıdır. Bu kurumlarla kira anlaşmaları yapılmakta ve bu şekilde evlerde kalmanız mümkün olabilmektedir. Geliriniz belirli bir dereceyi geçmedikçe, bu evlerde oturabilirsiniz ve „Berechtigungs-Schein“ (bu evlerde oturmanız için gerekli olan belge) Hannover Belediyesinden veya oturduğunuz şehirdeki yetkili olan kurumlardan almanız mümkündür.

Çoğu kuruluşlar ve kurumlar yaşlılar için hazırlanmış yeni bir „yaşam ve oturma“ şeklinden bahsediyorlar: „Bakımlı Yaşlanmak“ (Betreutes Wohnen). Bu tür evlerin hazırlanmasındaki amaç, yaşlıların kendi ihtiyaçlarına göre, sunulan yardım imkânlarından faydalanmalarıdır. Bu evlerde kira anlaşmasının yanında bakım anlaşmaları da yapılmaktadır.

Satın alınan hizmetler içinde posta servisleri, temizlik servisleri, boş vakit değerlendirme veya gezdirme servisi ve ulaşım hizmetleri mevcuttur. Bu hizmetler belirli bir ücret karşılığında organize edilir. Ayrıca bu evlerin ihtiyaçlarını takip eden bir kapıcı olması ve 24 saat hazır bulunan „Hausnotrufdienst“ denilen acil alarm sisteminin mevcudiyeti temel servis imkânlarıdır ve bu evlerin temel özelliğidir. Lütfen şunu dikkate alınız: Her kurumun bu konuda sunduğu yardım imkânları kurumlara göre değişiktir ve sunulan hizmetler diğer yardımlarla karşılaştırılmamasında fayda vardır. Bakım anlaşmasında kişiler birebir bakım yardımcı görmezler. Bakıma muhtaç yatalak hastalar için bir bakım hizmetiyle anlaşmak gerekir. Bu evler genellikle bakım evleriyle birlikte çalışırlar ve bakıma muhtaç yatalak hastalar için özel olan oturma daireleri mevcuttur.

Aşağıdaki adreslerden detaylı bilgi alınması mümkündür:

Hannover Belediyesi yaşlılar hizmetleri kuruluşu (Kommunaler Seniorenservice Hannover)

Yaşlılar için özel telefon numarası:

☎ 0511/ 168-4 23 45 veya

Region Hannover – Pflege - Info

☎ 0511 / 616- 2 33 00

Evde bakım için yardım imkânları

Bazen bakıma muhtaç olan yaşlılarla 24 saat ilgilenmek zor olabiliyor. Aileler örneğin kendi hastalıkları yüzünden veya başka sorumluluklar yüzünden bakıma muhtaç olan yaşlıyı istemeyerek de olsa ihmal edebiliyorlar. Bu durumlarda aşağıdaki yardım imkânlarından faydalanmak mümkündür:

Günlük bakım (§ 41 SGB XI)

Evde olan bakım aile üyeleri tarafından yetersiz geliyorsa, günlük bakım hizmetinden faydalanabilirler. Günlük bakım programına katılan yaşlılara, gündüzleri bakım merkezlerinde, akşamları ise kendi evlerinde bakılmaktadır. Bu bakım programının amacı, insanların uzun süre kendi evlerinde kalmalarını sağlamak, ailelere destek olmak, bakıma muhtaç olan insanları bedensel ve ruhsal olarak dinç tutmak ve huzur evlerine gitmelerini önlemek veya geciktirmek. Kişiye bir bakım derecesi verilmiş ise, bu bakım masraflarının bir kısmını bakım sigortası üstlenmektedir. Bakım sigortası kişilere her ay belirli bir para vermektedir. Bu parayı bakım için harcamaları gerekir, fakat yemek ve yatak parasını kendileri karşılamak zorundadırlar.

Kısa dönem bakım (§ 42 SGB XI)

Bakım hizmetleri tarafından veya aile üyeleri tarafından bakıma muhtaç olan kişiye yardım edilemiyorsa, kısa dönem bakım devreye girer. Kısa dönem bakım programında hastahaneden yeni çıkmış veya zayıf düşmüş kişiler tamamen iyileşip kendi evlerinde kalabilecek duruma gelene kadar yararlanırlar. Bu durumda da kişiye bir bakım derecesi verilmiş ise, yılda en fazla 28 gün bir bakım merkezinde kalınması ve masrafların en fazla 1.550 € miktarını bakım sigortası üstlenmektedir.

Bu bakım masrafları sosyal yardımları veya doktorun yazdığı tedavi masraflarını kapsamaktadır. Diğer hizmetleri kişiler kendileri ödemeleri gerekir.

Evde Bakım - Eğer bakıma muhtaç olan kişiye evde bakacak kimse yok ise (Verhinderungspflege (§39 SGB XI- Häusliche Pflege bei Verhinderung der Pflegepersonen)

„Evde bakım programından” eğer bakıma muhtaç olan kişiye evde kısa bir süre için bakacak kimse yok ise, örneğin bakıcının kendisi hasta veya tatile gidecek ise ve daha önce 6 ay kendi evinde bakıldıysa, yararlanabilir. Bakıma muhtaç olan kişi en fazla yılda 28 gün bu hakkını kullanabilir. Bu tür bakım hizmeti sadece bakım hizmeti sunan kurumlar tarafından yapılmamaktadır. Uzaktan akrabalar veya yakın komşuların da bu hizmeti yapmaları mümkündür. Kişinin bakım derecesine göre ve bakıcıyla ikinci derece bir akrabalık söz konusu değilse, ona bakan kişi bakım parasını alabilir. Bakacak kişi eğer bakım sorumluluğu dolayısıyla masrafa girdiyse, bu durumda bakım sigortası 1.550 € ya kadar bakım masrafını karşılar. Bir başka alternatif ise, bakıma muhtaç olan kişi yılda 28

gün bir bakım merkezinde kalabilir.

Demans hastalarının (Bunama hastalığı) ek olarak bakım yardımı almaları mümkündür.

Yaşlılar ve bakım yurdu, Huzur evleri

Yaşlılar ve bakım yurtlarına, bakımları kendi evlerinde veya bakım servisleri tarafından yapılması mümkün veya yeterli olmayan kişiler gidebilir. Masrafların miktarı yurttan yurda değişmekte olup, kişinin bakım derecesine bağlıdır. Bakım sigortası kişinin bakım derecesine göre bakım parasını ödemektedir. Yurt masrafları karşılama idaresinden veya bağlı bulunduğunuz Hannover Belediyesinin sosyal yardım dairesinden (Fachbereich Soziales) bilgi alabilirsiniz.

Psikiyatrik Bakım Yerleri

Bu tür bakım yerleri genellikle Demans (Bunama hastalığı) veya psikiyatrik sorunu olan kişiler için düzenlenmiştir. Kendi evinde kalamayacak dercede psikiyatrik hastalığı bulunan, kendisine, çevresine veya başkalarına zarar verme ihtimali bulunan yaşlılar, bu kurumlarda kalabilirler. Bazı kurumların hasta olan kişiler kendi başlarına kurumdan çıkmamaları ve böylece korunmaları için kapalı olan bölümleri de bulunmaktadır.

Hospiz

Tedavisi mümkün olmayan bir hastalığa yakalanmış, ömrünün son anlarını yaşayan ve herhangi bir sebepten dolayı bakımı kendi evinde mümkün olmayan kişiler, bu kurumlarda kalabilirler. Bu kurumda bulunanların çoğu genç hastalar olup, onlara fiziki, psikolojik, sosyal ve tıbbi bakım uygulanmaktadır. Ayrıca kendi evinde bulunup, ömrünün son anını yaşayan ağır hastalara da dışarıdan gelinip gidilerek, yukarıda belirtilen hizmetlerin sunulması mümkündür.

Çeşitli maddi destek imkânları - ne alınabilir, neler özel karşılanmak zorunda

Yasal hastalık sigortası (SGB V)

Özel ve yasal hastalık sigortası hastalıktan dolayı oluşan doktor tedavisi, ilaç veya hastahane masraflarını karşılamaktadır.

Yasal hastalık sigortasında katkı payı (Selbstbeteiligung bei gesetzlicher Krankenversicherung)

Kişi ilaç ve tedavisi için lazım olan ürünleri aldığı anda masraflarının %10 unu kendisi karşılar; bu miktar en az 5,00 Euro en fazla da 10,00 Euro dur. İlaç bedeli 5,00 Euro'dan az ise, belirlenen katkı payı yerine ilacın gerçek fiyatı ödenmelidir. Tekerlekli sandalyeler veya kaldırıncılar gibi yardımcı aletler için yukarıdaki uygulamalar geçerlidir. Sadece tüketim için ayrılmış ve tüketilen yardımcı araç-gereçlerin katkı payları her reçete için genel olarak %10 dur. Hastalara özel jimnastik veya evde bakım gibi tedaviler için uygulama başı ödenmesi gereken miktar 10,00 Euro olup, geri kalan masrafların %10 nuda kendisi karşılar. Hastahanedeki tedavi görülen her gün için, 10,00 Euro ödeme yapılır. Bu uygulama yılda 28 gün için geçerlidir. Yirmisekizinci günden sonra katkı payı alınmaz.

Katkı payı ödeme sınırı (Belastungsgrenze)

Genel olarak bütün yasal hastalık sigortalarına üye olan kişilerin yukarıda belirtilen katkı paylarını ödemeleri gerekmektedir. Ancak bir yıl içinde ödenen katkı payları yıllık brüt gelirin %2 sini geçmemelidir. Kronik hasta olanlar için bu sınır %1 olarak belirlenmiştir. Sosyal yardım alan kişiler de kendileri için belirlenmiş asgari yardım miktarına göre ödemek zorundadırlar.

Yasal bakım sigortası (SGB XI)

Günlük hayatında sürekli başkalarının yardımına ihtiyaç duyan kişiler bakım sigortasına müracaat ederek verilen imkânlardan yararlanabilirler. Kişinin bakım sigortasına 5 yıldan fazla üye olması ve en azından 6 aydan fazla bakıma muhtaç olacağı tespit edilmesi durumunda, kişi bakım sigortasının verdiği imkânlardan yararlanma hakkına sahiptir.

Bakım derecesi (Pflegestufe)

Yasal hastalık sigortasına bağlı bulunan ve sağlık kontrol ünitesi olarak adlandırılan „Medizinischer Dienst der Krankenkasse“ (MdK), müracaat edenleri evlerinde ziyaret ederek kişinin sağlık durumunu raporlandırmaktadır. Verilen rapora göre, kişi üç bakım derecesinden biriyle derecelendirilir.

Birinci derece için, kişinin günlük hayatta 90 dakika süresince yeme, içme, hareket ve kişisel vücut bakım alanlarında yardıma ihtiyaç olduğu tespit edilmelidir. Belirlenen bu sürenin 45 dakikadan fazlası kişisel vücut temizliği için harcanılması gerekiyor.

İkinci derece için kişinin günlük hayatta 3 saat yardıma ihtiyaç olduğu tespit edilir. Belirlenen bu sürenin 2 saati kişisel vücut temizliği içindir.

Üçüncü derece için günlük hayatta 4 saat yardıma ihtiyaç olduğu tespit edilir. Verilen bakım derecesine göre kişi, bakım servislerinin hizmetlerinden yararlanabileceği gibi, (aşağıda belirttiğimiz gibi) bakım parasında talep edebilir, bakım sigortaları ve bakım servislerinin danışmanlık hizmetlerine bu konuyla ilgili başvurulabilir.

Bakım parası (Pflegegeld)

Bakım parasını kendiniz almak istediğiniz takdirde, yardımları kendiniz organize etmeniz gerekiyor. Bakım parası aylık olarak ödenmektedir:

Birinci derece için	235,00 €
İkinci derece için	440,00 €
Üçüncü derece için	700,00 €

Bakım parası tercih edildiğinde, bakımı üstlenen bir kişi bildirilmek zorundadır. Bildirilen kişi için bakım sigortası tarafından emeklilik sigortası primleri ödenir. Bakıcı böylece emekli olma hakkını elde etmiş olur.

Bakım ödeneği (Pflegesachleistungen)

Bakım ödeneği evde hasta ve yaşlı bakım hizmetleri veren şirket ve kuruluşlara verilir. Bu şirket ve kuruluşlar tarafından yapılan hizmetler yaşlılar için bakım ve destek hizmeti, bedensel bakım, vücut temizliği veya ev işlerinde yardımları kapsar. Yaşlı bakım hizmetleri tıbbi tedavi bakımında ve alışverişlerde de yardımcı olmaktadır. Bakım ödeneği bakıma muhtaç insanlar için aylık olarak ödenmektedir:

Birinci derece için	450,00 €
İkinci derece için	1.100,00 €
Üçüncü derece için	1.550,00 €

Çok zor durumlarda ise, 1.918,00 Euro ya kadar para yardımında bulunmaları mümkündür.

Kombine edinebilen yardımlar (Kombinationsleistungen)

Bakım için belirlenen miktarı paylaşarak, şirketlerin sunduğu hizmetleri satın alma yanında bir miktarı da bakım parası olarak kişiye ödenir.

Ek destek/ bakım yardımları (Zusätzliche Betreuungsleistungen § 45b SGB XI)

Bu tür yardım imkânları günlük hayatlarında bakıma ve yardıma muhtaç olan demans hastaları veya psikolojik sorunları olanlar için düzenlenmiştir; Bakımı üstlenen yaşlı yakınları bu durumlarda sabırlı olmakla kalmayıp, hastaları günlük bakım gruplarına götürebilirler. Bu gruplarda hastalar şarkılar söylerler, birlikte eğlenirler ve henüz yitirmemiş olduğu yetenekleri geliştirirler. Bu konuda gönüllü olarak çalışanlar da evlerinize gelip bakımda yardımcı olabilirler. Bakım sigortası bütün bu yardımlar için aylık 100, 00 Euro veya 200, 00 Euro ya kadar (hastanın sağlık durumuna göre) para vermektedir. Sağlık kontrol ünitesi (Medizinischer Dienst der Krankenkasse) müracaat edenleri teste tabii tutarak raporlandırmaktadır. Kişi bakım parasını direk alamaz, bu para sadece bakım yardımları organizasyonu için kullanılmaktadır.

Bakım – Yeniden düzenleme yasası (Pflege-Neuaustrichtungsgesetz, PNG)

1 Ocak 2013 tarihinden itibaren demans hastaları için özel bir kanun devreye geçmiştir. Bu kanun demans hastalarının özel bakımını kapsamaktadır ve bakım parasının yanı sıra, bakım derecesi 0 olanlar için aşağıda gördüğünüz ödenekler geçerlidir:

Bakım derecesi	Bakım parası / aylık olarak	Bakım malzemeleri yardımı / aylık olarak
Bakım derecesi 0	120,00 €	225,00 €
Bakım derecesi 1	305,00 €	665,00 €
Bakım derecesi 2	525,00 €	1.250,00 €

Demans hastası olupta üçüncü dereceye mensup olan hastaların ödenekleri aynı kalmaktadır.

■ **Size tavsiyemiz: Uzmanlardan bu konuda bilgi alın ve bakım sigortanıza veya Hannover Belediyesinin danışmanlık merkezlerine başvurun.**

SGB XII imkânları

Maddi alanda zorluk çekiyorsanız ve kendi geliriniz yaşam şartları için yetmiyorsa, bu durumda devlet sizlere SGB XII kanununa göre yardımcı olabilir.

Temel geçim güvencesi (§§41 ff SGB XII) (Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung)

Temel geçim güvencesi tıpkı sosyal yardım gibi muhtaç olanlara verilir. 65 yaşı üzeri olanlar veya 18 yaşın üzerinde olupta işgücünü devamlı olarak kaybetmiş olanlar, dilekçe vererek temel geçim güvencesinin sağladığı imkânlardan yararlanabilirler.

İhtiyacı belirlemek için sadece kişinin kendisinin ve eşinin geliri, mülk ve varlıkları değerlendirilmektedir. Kişinin, çocuklarının ve vellelerinin geliri yılda 100.000 Euro'yu geçmiyorsa temel geçim yardımından yararlanabilirler. Bu yardımlar bir yılığına verilir ve 1 Temmuz tarihinden itibaren yeniden düzenlenir. Temel geçim güvence kanunu kişiye yakınları ile beraber kaldığı halde, kişinin onlardan maddi olarak (yemek, kıyafet ve kira giderlerinde destek vererek) bağımsız geçinebilme imkânını hedeflemektedir.

Detaylı bilgi için Hannover Belediyesine (Fachbereich Soziales) danışabilirsiniz.

Bakım için yardım (Hilfe zur Pflege §§61 ff SGB XII)

Bakım yardımlarına, geliri belli sınırlar içinde bulunanlar ve bakım sigortasından bakım derecesi verilmemiş olanlar başvurabilir. Bakım yardımı evde yakınları tarafından görülen bakımı, bakım merkezlerinde günlük veya yatılı bakımı ve yardımcı aletler masrafını kapsamaktadır.

Körlük parası ve yardımı (Blindenhilfe §72 SGB XII)

Görme özürli kişiler, gelir durumunun düşük olduğu durumlarda ek olarak her ay „Blindengeld“ denilen körlük parası alabilirler. Detaylı bilgi için (SGB XII kanununa göre):

Region Hannover-Fachbereich Soziales
Team Hilfe zur Pflege
Hildesheimer Straße 20, 30169 Hannover
☎ 0511 / 616 - 2 23 23 und 616-2 23 20

Hannover Belediyesi
(Landeshauptstadt Hannover – Fachbereich Soziales)
☎ 0511 / 168-42472

Özürliüler kanununa göre yardım (Leistungen nach dem Schwerbehindertengesetz)

Bedensel, zihinsel veya ruhsal engelli kişiler „Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Familie und Jugend“ denilen daireye başvurarak, özürlerinin derecelendirilmesini isteyebilirler. Özür derecesine göre verilen imkânlar farklılık arz etmektedir. Özür derecesi %50 den fazla olanların özürü ağır olarak derecelendirilmekte ve ağır özürli olduğuna dair bir kimlik verilmektedir. Kimlikte bulunan değişik işaretler, kişinin özürünü açıklamakta olup kendisine çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Vergi indirimi, ücretsiz olarak toplu taşıma vasıtalarından yararlanma, park yeri kolaylığı, sosyal yardımda ek ödenekler bu kolaylıklara örnek olarak gösterilebilir. Daha detaylı bilgileri Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Familie und Jugend den alabilirsiniz:

Niedersächsisches Landesamt für Soziales, Jugend und Familie
(ehem. Versorgungsamt)
Am Waterlooplatz 11, 30169 Hannover (Calenberger Neustadt)
☎ 0511 / 106-0
Danışma: Pazartesi, salı, çarşamba ve cuma, saat 9 - 12

Region Hannover in der List.
Team Sozialmedizin und Behindertenberatung
Podbielskistraße 156 a, 30177 Hannover
☎ 0511 / 30 03 34-22 oder 30 03 34-40

Kendi kararlarımı kendi başıma veremediğim durumlarda ...

Sizlere bir önceki sayfalarda çoğunlukla yaşlılar için yardım imkânlarından bahsettik. Bu durumda kendinize soracağınız sorulardan biri de şöyle olabilir:

Kendi işlerimi, örneğin kağıt işlerimi halledemediğim zamanlarda ne yapmalıyım?

Rehberlik yetkisi

Rehberlik yetkinizi ailenizden birine veya yakınlarınıza verebilirsiniz. Bu kişi, sizin hasta olduğunuz zamanlarda veya çeşitli konularda karar vermekte zorlandığınız takdirde, size yardımcı olmaktadır. Rehberlik yetkisinin rehberlik alanlarını siz belirleyebilirsiniz. Örneğin maddi alanlarda, sağlık konularında, hukuksal sorunlarda ve bakım işlerinde gibi. Yetki verilen kişiyle ileriye yönelik istekleriniz hakkında ve yardım imkânları hakkında konuşmanızı tavsiye ederiz.

Hastalık yetkisi

Hastalık yetkisinde kişi örneğin bir ameliyat durumunda hangi konularda tedavi istemediğini belirler. Hastalık yetkisi, kişi hastalıklara yakalandığı zaman, hangi uygulamaların yapılacağını veya yapılmayacağını belirler. Hastalık yetkisini rehberlik yetkisiyle birlikte alınmasında fayda vardır, çünkü hastalık durumunda her iki alanda da karar verilmesi gerekebilir. Bu yetki belgesinin içeriklerini güvendiğiniz bir kişiyle ve doktorunuzla konuşmanız gerekmektedir.

Rehberlik vasiyeti

Eğer rehberlik yetkiniz yok ise, sağlık durumunuz iyi iken, kendinize bir rehber isteyebilir veya vasiyet edebilirsiniz. Güvendiğiniz kişileri belirleyip, hukuksal konularda sizin için karar vermesini sağlayabilirsiniz. Mahkemeler kişinin seçtiği şahısları kabul ederler. Fakat size zararı dokunacak bir kişi olduğunda kabul etmemektedirler. Rehberlik vasiyetini acil durumlarda devreye geçmesi için yazılı olarak hazırlayıp imzalamanız gerekiyor.

Kanuni müşavirlik

Eğer yetişkin bir kişi, ruhsal, bedensel veya psikolojik bir sebepten dolayı kendi kararlarını kendisi veremiyorsa veya kendini ifade

edemiyorsa, doktor raporlarına dayanarak mahkeme kararı ile kişiye bir rehber tayin edilir. Bu rehber kişinin yardım ihtiyacına göre çalışır ve her an sonlandırılabilir. Rehber olarak aile fertleri, kişinin arkadaşları, gönüllü rehberler, rehberlik dernekleri, profesyonel rehberler veya rehberlik dairesi tayin edilebilir. Rehber bazı konularda mahkemeden izin almak şartıyla çeşitli yetkilere sahiptir.

Örneğin (Banka hesabını kapatma, kişinin evini kapatma, yüksek miktarda para çekme veya kişiyi mecburi olarak bakım yurtlarına yerleştirme vs. gibi) Bu konuyla ilgili detaylı bilgileri aşağıdaki adreslere danışarak bulabilirsiniz:

www.btv-region.de adresinden bu konuyla ilgili danışmanlık merkezlerini ve telefon numaralarını bulabilirsiniz.

Region Hannover, Fachbereich Soziales
Team Betreuungsangelegenheiten

☎ 0511 / 616 - 0

Danışmanlık saatleri 09:00 – 12:00 arasındadır.

Institut für transkulturelle Betreuung e.V. Hannover (ITB e.V.)
Freundallee 25, 30173 Hannover

☎ 0511/ 590 92 00

Hastalık yetkisiyle ilgili bilgileri aşağıdaki adresten alabilirsiniz:

Ärzttekammer Niedersachsen

Berliner Allee 20, 30175 Hannover

☎ 0511 / 380 - 0

Homepage: www.aekn.de

Unutkanlık ile başlıyor: Demans (Bunama) ve Alzheimer

Yaşlılıkta bazı konuları hallederken, gençliğimize göre daha zorluk çekebiliyoruz. İşitme gücümüz zayıflayabilir, görmekte zorlanabiliriz ve dış sağlığımızda sorun yaşayabiliriz. Beynimiz daha yavaş çalışabilir. Fakat yaşlılıkta „garip” olan davranışlar çoğalıyor ise, o zaman doktorunuza danışmanızı tavsiye ederiz.

Demans ve Alzheimer hastalığı unutkanlıkla başlar. Yakın aile fertleri kişinin değiştiğini anlayıp tedirgin olabilirler. Bazı aileler seneler sonra kişinin hasta olduğunu anlarlar. Bu sebepten dolayı ailelerde olumsuzluklar meydana gelebilir ve utançla birlikte bunama konusundan bahsedilmekten hoşlanılmaz.

Bunama hastalığına yakalanmış bir insan örneğin evdeki işlerini halletmekte zorluk çeker. Alışverişte, yemek pişirirken veya bankaya giderken sorun yaşayabilir. Alzheimer veya demans hastası kıyafetlerini giymeden evden kaçtıysa, dışarıya çıkarsa, bu durum hayati bir meseleye dönüşebilir. Hastalar çoğu zaman çocukluk ve gençlik günlerini hatırlarlar ve „eve gitmem gerekiyor çocuklarım bekler” veya “işe gitmem gerekiyor”, gibi cümleler kurabilirler.

Kendi annesinin nerede olduğunu soran demans hastası bir insan, kendisinin yaşlı olduğunu algılayamaz. Çoğu zamanlarda ise, demans hastası aynaya baktığında şaşırarak „bu insan da kim?” diye soru sorabilir ve trafikte veya televizyon izlerken korkabilir. Demans hastası bir insan zamanla örneğin sonradan öğrendiği almancayı unutabilir ve çevresindeki konuşmaları anlamadığı için sinirlenebilir. Aile yakınları için bu durum çok kolay olmaz.

Hastaların 24 saat yardıma ihtiyacı vardır. Aile yakınları bir an önce ev hekimine danışıp, bilgi almaları gerekmektedir. Hannover’de hastalar ve yakınları için bir çok kuruluş mevcuttur. Danışmanlık merkezleri sizlere evde bakımla ve bakım parasıyla ilgili bilgiler vermektedirler. Bakım parasının yanı sıra bakım sigortası demans hastalarına 100 veya 200 Euro ya kadar ek bakım parası vermektedir. Müracaat edildiği takdirde, sağlık kontrol ünitesi nin çalışanları (Medizinischer Dienst der Krankenkasse) hastaları evde ziyaret ederek kontrol edip, bakım derecesini belirlerler. Bakım derecesine göre her ay belirli miktarda para ödenir. Bu para örneğin bu konuda gönüllü olarak çalışanlara ödenebilir ve normal bakım parasıyla ilgisi yoktur. Hastaların gündüz bakım gruplarına da katılmaları mümkündür.

Eğer Demans ve Alzheimer hastalığı kişide ilerlediyse, hastanın resmi işlerini halletmeleri için aile yakınlarına bir rehberlik yetkisi verilmesi veya Kanuni müşavirlik organize edilmesi gerekir. Detaylı bilgileri S. 85’te bulabilirsiniz.

Demans hastası olan bir insan günlük hayatında çok fazla değişiklikleri kaldıramaz. Alıştığı ve güvenilir ortamlarda bulunması çok önemlidir. Bu yüzden Almanya ve Türkiye arasındaki gidip

gelmeler bir demans hastası için olumlu değildir. Yaşlının en çok ihtiyaç duyduğu şey, kendisine yardımcı olacak, sevecen ve sabırlı insanlar ve çevredir. Birlikte huzurlu bir hayat sürebilmeniz için hastalarla kavga etmekten sakının ve sabırla onların dünyasını anlamaya çalışın.

Size yardım edebilecek yetkili kişiler:

Alzheimer Gesellschaft Hannover e.V.
Osterstraße 27, 30159 Hannover (Danışmanlık merkezi)
Beratungsstelle ☎ 0511 / 2 15 74 65
Beratungstelefon ☎ 0511 / 7 26 15 05

Caritasverband Hannover e.V.
Caritas Forum Demenz,
Plathnerstr. 51, 30175 Hannover
☎ 0511/ 700 207 30

Landeshauptstadt Hannover
(Hannover Belediyesi), Heinemanhof,
Kompetenzzentrum Demenz
Heinemanhof 1-2, 30559 Hannover
☎ 0511 / 168-34018

Size yardım edecek diğer yetkili kişiler ve önemli yardım imkânları

Yaşlılar pusulasının bu bölümünde önemli adreslerin ve çeşitli konularda uzman olan kurumların adreslerini ve sunduğu imkânları bulabilirsiniz. Tüm adresleri yaşlılar pusulasının içerisine almak mümkün olmadığını belirtmek isteriz.

Afrikanischer Dachverband Norddeutschland e.V.
Göttinger Chaussee 115, 30459 Hannover
☎ 0511 / 26 11 585

Arbeitsgemeinschaft MigrantInnen und Flüchtlinge
in Niedersachsen AMFN e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 9215803

CanArkadaş e.V. - Verein für interkulturelle Erziehung,
Bildung, Kultur und Sport
Stiftstraße 13, 30159 Hannover
☎ 0511/ 35 34 466

DRK-Region Hannover e.V. (Deutsches Rotes Kreuz)
Karlsruher Straße 2c, 30519 Hannover
☎ 0511 3671-0

Griechische Gemeinde in Hannover und Umgebung e.V.
Allerweg 7, 30449 Hannover
☎ 0511 / 45 68 08

Jüdische Gemeinde Hannover K.d.ö.R.
Haeckelstr. 6, 30173 Hannover
☎ 0511 / 28 33 98 72

Katholisches Internationales Zentrum (KIZH)
Marschnerstr. 34, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 0317

Kargah e.V.
Zur Bettfedernfabrik 1, 30451 Hannover
☎ 0511 / 12 60 780

Landsmannschaft der Deutschen aus Russland
Königsworther Str. 2, 30167 Hannover
☎ 0511 / 169 4094

Liberale Jüdische Gemeinde Hannover (K.d.ö.R.)
Fuhsestr. 6, 30419 Hannover
☎ 0511 / 235 39 67

